

การให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน: การวิเคราะห์ห่อถัก

นพดล วรพันธ์นายุด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ นพดล วรพันธ์นายุด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

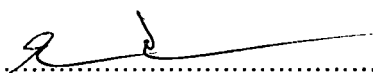

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ชลดาว ปุโรฒานนท์)

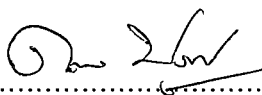

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

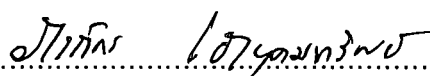
(ดร.सानิชย์ เจียมจักร)

.....กรรมการ

(ดร.ชลดาว ปุโรฒานนท์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ ๒๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.คลดาว ปุณณานนท์ อาจารย์
ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ
แนวทางที่ถูกต้อง ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความอดทน ตลอดจนช่วยเหลือและ
เอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ ดร.เสาวนีย์ เจียมจักร ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภรภัทร เสงอุคมทรัพย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะโดยละเอียด
ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์
ฉายวิมล และ ดร.สมพงษ์ ปั้นหุ่น ที่กรุณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
เครื่องมือที่ใช้ประเมินงานวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร.สมพงษ์
ปั้นหุ่น ที่กรุณาให้ความรู้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิภย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา
กุลนภาค และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ ที่รับฟังและช่วยเหลือให้ผ่าน
ช่วงเวลาที่ยากลำบาก และขอบพระคุณ ดร.ชนะวัฒน์ วรรณประภา และคุณจิรนนท์ พุ่มเหรียญ
ที่ได้แนะนำและช่วยเหลือให้สามารถดำเนินงานวิจัยได้ครบถ้วนและเป็นลำดับอย่างถูกต้อง

ขอบพระคุณ คณะทำงานดำเนินงาน คณะกรรมการ โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย
(ThaiLIS) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สำหรับพันธกิจของ โครงการที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถสืบค้น
และเข้าถึงงานวิจัยของสถาบันต่าง ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา และบุคคลอีกหลาย
ท่านที่ผู้วิจัยไม่ได้เอ่ยนาม ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจมา โดยตลอด

ขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พูลศักดิ์วรสาร และพี่น้องในคริสตจักรโมตรีจิต
สามมุกที่หนุนใจและอธิษฐานเพื่ออย่างจริงจังและสม่ำเสมอ

ขอบคุณครอบครัวที่สนับสนุน ช่วยเหลือ และอยู่เคียงข้างเสมอ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลุล่วงด้วยดี

และขอบพระคุณพระเจ้าผู้ทรงจัดเตรียมและอวยพระพรในทุกความสำเร็จ

นพดล วรพันธนายุต

52920097: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การให้การศึกษา/ นักเรียน/ การวิเคราะห์ห่อภิมาณ

นพดล วรพันธ์นายุด: การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ

(COUNSELING FOR STUDENTS' DEVELOPMENT: META ANALYSIS) คณะกรรมการ

ควบคุมวิทยานิพนธ์: ดลดาว ปุราณนนท์, ศศ.ค., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ค. 130 หน้า. ปี พ.ศ. 2559

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้ศึกษานักเรียนด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยที่ได้จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย โดยพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปีการศึกษา 2545-2556 และใช้ทฤษฎีการให้การศึกษาอย่างน้อย 1 ทฤษฎีต่อไปนี้ได้แก่ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเผชิญความจริง ได้งานวิจัยที่มีข้อมูลสถิติครบถ้วนมาสังเคราะห์จำนวน 71 เรื่อง รวมค่าขนาดอิทธิพลทั้งสิ้น 88 ค่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้ศึกษานักเรียน โดยทำการเก็บข้อมูลลงในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาขนาดอิทธิพลด้วยวิธีของ Glass และวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลด้วยการวิเคราะห์ Mann-Whitney test หรือด้วยการวิเคราะห์แบบ Kruskal-Wallis test เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Mann-Whitney test โดยควบคุมค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 (Type I error) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรต่อเนื่องกับขนาดอิทธิพลด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไป ปรากฏว่า มีงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่สูงสุดในปี พ.ศ. 2550 (ร้อยละ 16.90) สถาบันที่ผลิตงานวิจัยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ร้อยละ 40.85) โดยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 64.79) สาขาที่ผลิตงานวิจัยสูงสุดคือ สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา (ร้อยละ 66.20) ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85.92) โดยนิยมใช้รูปแบบการศึกษแบบกลุ่ม (ร้อยละ 92.96) ผู้รับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 57.75) งานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพระดับดี (ร้อยละ 74.65) ออกแบบงานวิจัยด้วย True control group pretest-posttest design และ True control group pretest-posttest-follow up design มากที่สุด (ร้อยละ 29.58) ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาสูงสุดคือ ทฤษฎีเผชิญความจริง (ร้อยละ 32.95)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรเพศผู้วิจัย และตัวแปรคุณภาพงานวิจัย มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำระหว่างจำนวนตัวอย่างในงานวิจัยกับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลตามทฤษฎีและระดับการศึกษาไม่พบความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

52920097: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: COUNSELING/ STUDENT/ META ANALYSIS

NOPPADON WORAPHANTHANAYUT: COUNSELING FOR STUDENTS' DEVELOPMENT: META ANALYSIS. ADVISORY COMMITTEE: DOLDAO PURANANON Ph.D., PAIRATANA WONGNAM, Ph.D. 130 P. 2016.

The purpose of this research was to synthesize the students counseling research study using meta-analysis method. The analyzed research studies were selected from Thai library integrated system (ThaiLIS) database published during the academic year 2002 to 2013. All the selected studies must use at least one theory from the following theories; Person-centered therapy, Rational emotive behavior therapy, Behavior therapy and Reality therapy. There were 71 titles with 88 effect sizes. The research instruments were students counseling research quality assessment and research characteristics coding forms. All effect sizes were calculated using Glass method. The different effect sizes were calculated by using the Mann-Whitney test or the Kruskal-Wallis test. When the difference was detected, it was tested by the Mann-Whitney test with Type I error controlled. The correlation between continuous variables and effect sizes analysis by using Pearson product moment correlation coefficient was performed.

Research results show that the highest number of the studies were published in academic year of 2007 (16.90%). The top producing institution was Mahasarakham university (40.85%) and most of their studies were academic theses (64.79%). The most research producing academic field was counseling psychology (66.20%) most of them were done by female researchers (85.92%), using group counseling method (92.96%). Most clients were secondary school students (57.75%) and most studies were considered good quality (74.65%). True control group pretest-posttest design and True control group pretest–posttest–follow up design were used the most (29.58%). The counseling theory that mostly used was Reality therapy (32.95%).

The variables that affected to the different effect sizes significantly at .05 were the research institution, the research field, the researcher's gender and the research qualities. There was a small negative correlation between the number of samples and effect sizes significantly at .05. There was no difference when compared the effect sizes between theories and students' educational level at .05 significance level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ.....	51
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	53
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	53
ขอบเขตของการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลสำรวจงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์.....	64
ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์อภิมาน.....	74
ผลการเปรียบเทียบการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้.....	82
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก	97
ภาคผนวก ข	114
ภาคผนวก ค	116
ภาคผนวก ง	118
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1	สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย..... 55
3-2	ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย..... 58
3-3	โครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย..... 59
4-1	แสดงคุณลักษณะงานวิจัย..... 66
4-2	แสดงคุณลักษณะงานวิจัย ตัวแปรต่อเนื่อง..... 69
4-3	สรุปผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน: ภาพรวม..... 71
4-4	สถิติบรรยายของงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์..... 75
4-5	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัย..... 79
4-6	ความถี่ ร้อยละของงานวิจัย จำแนกตามกลุ่มทฤษฎีที่ใช้และระดับการศึกษาของ ตัวอย่าง..... 83
4-7	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของทฤษฎีการให้การศึกษาโดย จำแนกตามระดับการศึกษาของตัวอย่าง..... 84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2-1 กระบวนการ ABC.....	39
3-1 แผนภาพแสดงวิธีดำเนินงานวิจัย.....	54
4-1 แผนภูมิต้นและใบของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้.....	76
4-2 แผนภูมิ Normal Q-Q plot ของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้.....	76
4-3 แผนภูมิกำลังของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้.....	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดูแลเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการตามศักยภาพมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่ออนาคตของพวกเขา ดังที่พระคริสตธรรมคัมภีร์ได้กล่าวว่า “จงอบรมเด็กในทางที่เขาควรจะไป และเมื่อเขาโตขึ้นเขาจะไม่หันเหไปจากทางนั้น” (องค์การอมตธรรม, 2010) ดังนั้นครอบครัว โรงเรียน และชุมชนจึงมีหน้าที่ร่วมกันในการช่วยเหลือและสนับสนุนให้กระบวนการ พัฒนาเด็กและเยาวชน ดำเนินอย่างต่อเนื่องไปจนกระทั่งพวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา, 2542) โดยเริ่มพัฒนาคนตั้งแต่ในวัยเด็ก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 ก) โดยมีแผนการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ใฝ่หาความรู้ที่ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ สามารถใช้สติและปัญญา ในการเผชิญและพิชิตปัญหา พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต มีจิตใจ เข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) กล่าวคือ ประเทศไทยได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาคนไทยผ่านกระบวนการศึกษา โดยเริ่ม ตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อพัฒนาคนในทุกด้านอย่างเต็มที่ตามศักยภาพ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ความคิด ความสามารถ และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งส่งผลให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษายังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด และยังคงต้องเร่งพัฒนา ด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะในการดำรงชีวิต ไปพร้อม ๆ กัน (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2551 ข)

จากสถานการณ์ข้างต้นทำให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ทำการวิจัยเพื่อหาแนวทาง พัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยนอกจากการวิจัยเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ใน รายวิชาต่าง ๆ แล้ว ยังมีการวิจัยที่ใช้การให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ อย่าง ต่อเนื่องอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น โอเลี้ยง เฟงจินดา (2554) พบว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนเองของนักเรียนวัยรุ่นได้ มณฑิร สีด้า (2553) พบว่าโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงสามารถช่วยให้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รู้จักตนเอง ขอมรับตนเองและความเป็นจริงของชีวิต มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น รู้ว่าจะไรควรทำอะไรควรละเว้น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข มีความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า มยุรา อุดมเลิศปรีชา (2552) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้น สุพารัตน์ บุญเที่ยง (2551) ได้ให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีแอดเลอร์ต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏว่าช่วยพัฒนาวินัยด้านความรับผิดชอบต่อให้สูงขึ้น ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งปรับเปลี่ยนแนวคิด ทศนคติในทางที่ดีขึ้น ธรรมศักดิ์ วรวงศ์ (2549) ได้ให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยารายบุคคลแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 4 ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิตประจำวันลดลง สามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีความสบายใจ เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางที่ดีขึ้น สามารถเผชิญปัญหาที่กำลังประสบอยู่และวางโครงการในอนาคตของตนเองได้ จะเห็นได้ว่าการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนสามารถช่วยพัฒนาทั้งด้านจิตใจ ความคิด และพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้นอย่างชัดเจน

จะเห็นว่ามีงานวิจัยที่มุ่งพัฒนานักเรียนโดยใช้กระบวนการให้การปรึกษา โดยใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาอย่างหลากหลาย มีทั้งการให้การปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม มีนักเรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ เข้ารับการปรึกษา รวมถึงแบบแผนการวิจัยและสมมติฐานที่แตกต่างกัน หากงานวิจัยเหล่านี้มาศึกษาอย่างเป็นระบบจะทำให้มองเห็นภาพการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนชัดเจนยิ่งขึ้น อันอาจนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น เกรียงศักดิ์ คัมภีรา (2539) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในประเทศไทย ได้ข้อค้นพบว่า แม้โดยรวมแล้วการให้การปรึกษาแบบรายบุคคลจะช่วยพัฒนาผู้รับการปรึกษาได้ไม่แตกต่างกับแบบกลุ่มก็ตาม แต่สำหรับการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองนั้นการให้การปรึกษาแบบกลุ่มสามารถดำเนินการได้ผลกว่าแบบรายบุคคล เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2544) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้การปรึกษาในประเทศไทย ได้ข้อค้นพบว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษาทั้ง 4 กลุ่มคือ กลุ่มพฤติกรรมนิยม กลุ่มปัญญานิยม กลุ่มมนุษยนิยม และกลุ่มเล็อกสรร มีผลการให้การปรึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือสามารถช่วยแก้ไขปัญหาของบุคคลในทุกปัญหาได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามทฤษฎีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดต่อผลการให้การปรึกษาด้านต่าง ๆ คือ ทฤษฎีการให้การปรึกษากลุ่มมนุษยนิยม หทัยรัตน์ บุญศรีสุข (2556) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในการลดความวิตกกังวล ได้ข้อค้นพบว่า การให้การปรึกษาแบบกลุ่มส่งผลให้การลดความวิตกกังวลได้ผลสูงกว่าแบบรายบุคคล Prout and Prout (1998) ได้ทำการศึกษางานวิจัยด้านการให้การปรึกษาและจิตบำบัดในโรงเรียนด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis)

พบว่า ผลการศึกษาขึ้นจนถึงประสิทธิผลของการให้การปรึกษาและจิตบำบัดในโรงเรียน และผลวิเคราะห์ทำให้เห็นว่าทฤษฎีพฤติกรรมปัญญาให้ผลดียิ่งเมื่อใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา เห็นได้ว่าข้อค้นพบเหล่านี้ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งจะหาไม่ได้จากงานวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ซึ่งสอดคล้องกับที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) กล่าวว่า การนำผลงานวิจัยมาสังเคราะห์โดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ มีความเป็นปรนัย จะก่อให้เกิดคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะเป็นการรวบรวมความรู้ที่ได้จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีผู้ได้ศึกษาไว้แล้วนั้น ในบริบทที่แตกต่างมาวิเคราะห์ สังเคราะห์จนทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อค้นพบเหล่านี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาในบริบทที่แตกต่างกันอย่างเหมาะสมได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้างานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ซึ่งมีการใช้ทฤษฎีต่าง ๆ ในทางจิตวิทยาเพื่อช่วยพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อจะช่วยให้สรุปภาพรวมของการวิจัยการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนที่ผ่านมาว่ามีแนวทางอย่างไร ประสิทธิผลของการปรึกษามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร และทฤษฎีใดที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและนักเรียนแต่ละระดับชั้น โดยทำการสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถนำข้อสรุปที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนานักเรียนแต่ละระดับชั้นอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น และช่วยเป็นแนวทางในการเลือกทฤษฎีการปรึกษาให้สอดคล้องกับปัญหาแต่ละด้านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะเชิงปริมาณของงานวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน
2. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แนวโน้มการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนตามทฤษฎีต่าง ๆ ช่วยให้ผู้ให้การปรึกษามีทางเลือกที่ชัดเจน และเหมาะสมกับเป้าหมายของการพัฒนานักเรียนยิ่งขึ้น

2. สามารถระบุตัวแปรที่เป็นเงื่อนไขทำให้เกิดความแตกต่างของขนาดอิทธิพลในงานวิจัยแต่ละเล่มได้

3. ได้ข้อสรุปจากผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัยด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม และเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้การปรึกษาในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหาด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ที่พิมพ์เผยแพร่ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ระหว่างปีการศึกษา 2545-2556 (สิ้นสุด ณ มีนาคม พ.ศ. 2557)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหาด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ต่อไปนี้

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์สำหรับคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์ในงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

1. งานวิจัยเชิงทดลองที่มีต่อนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. งานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีให้การปรึกษาอย่างน้อย 1 ทฤษฎีจากทฤษฎีต่อไปนี้ ได้แก่ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเผชิญความจริง

3. งานวิจัยได้รายงานค่าสถิติที่จำเป็นสำหรับการหาขนาดอิทธิพล

ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรอิสระซึ่งเป็นตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ซึ่งศึกษาจากงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552), หทัยรัตน์ บุญสุขศรี (2554), นิตยา พลศักดิ์ (2550), เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2544), เกรียงศักดิ์ คัมภีรา (2539) และฉัตรศิริปิยะพิมลสิทธิ์ (2549) และตัวแปรตาม คือ ขนาดอิทธิพลซึ่งมาจากการวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

1. ตัวแปรอิสระซึ่งเป็นตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย, ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และด้านวิธีวิทยาการวิจัย ดังนี้

1.1 ตัวแปรด้านการพิมพ์และลักษณะผู้วิจัย ได้แก่ ปีที่พิมพ์ (YEAR), สถาบันที่ผลิตงานวิจัย (UNIVER), เพศผู้วิจัย (GENDER), สาขาที่ผลิตงานวิจัย (FIELD), จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก (NUMPAGE) และจำนวนหน้าทั้งหมด (NUMPAGE T)

1.2 ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ได้แก่ ทฤษฎีที่ใช้ในการให้การศึกษา (THEORY), รูปแบบการให้การศึกษา (TCSG), ตัวแปรตาม (DV), ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง (SLEVEL), จำนวนครั้งในการให้การศึกษา (n CSG), ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การศึกษาแต่ละครั้ง (TIME) และระยะเวลาดำเนินการให้การศึกษา (DTIME)

1.3 ตัวแปรด้านวิธีวิทยาการวิจัย ได้แก่ การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง (EXDESIGN), ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (SSIZE), คะแนนประเมินงานวิจัย (RSCORE), ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง (MEAN E), ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุม (MEAN C), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลอง (SD E), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม (SD C), จำนวนตัวอย่างในกลุ่มทดลอง (n E) และจำนวนตัวอย่างในกลุ่มควบคุม (n C)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ขนาดอิทธิพล (d) ของกระบวนการให้การศึกษาที่มีต่อตัวแปรที่ต้องการพัฒนานักเรียนที่ได้รับการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้การศึกษา หมายถึง กระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การศึกษาและผู้รับการการศึกษา เพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับการการศึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหา และพัฒนาตนเอง

2. การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ เติบโตขึ้นในด้านจิตใจ ความคิด หรือพฤติกรรม ผ่านกระบวนการให้การศึกษา โดยแบ่งการพัฒนาผู้เรียนตามตัวแปรที่พบในงานวิจัยเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ตัวแปรเชิงบวก หมายถึง ตัวแปรที่งานวิจัยต้องการให้ผู้รับการศึกษามีเพิ่มขึ้น เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความสุข ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นต้น

ตัวแปรเชิงลบ หมายถึง ตัวแปรที่งานวิจัยต้องการให้ผู้รับการศึกษามีน้อยลง เช่น ความวิตกกังวล พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมทำผิดวินัยด้านสังคม เป็นต้น

3. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งตามระดับการศึกษา ดังนี้

นักเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

4. การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การรวบรวมผลงานวิจัยด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและสรุปเข้าด้วยกันเพื่อตอบคำถามวิจัยที่ต้องการ

5. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง การนำผลการวิจัยด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าทางสถิติมาประมาณค่าขนาดอิทธิพล เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางกว่าผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง

6. ขนาดอิทธิพล หมายถึง ค่าทางสถิติที่บอกถึงปริมาณของตัวแปรจัดกระทำที่มีต่อตัวแปรตามในการวิจัยเชิงทดลองว่ากระบวนการให้การปรึกษามีอิทธิพลต่อการพัฒนานักเรียนมากน้อยเท่าใด

7. คุณลักษณะงานวิจัย หมายถึง ตัวแปรที่พบในงานวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย, ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และด้านวิธีวิทยาการวิจัย

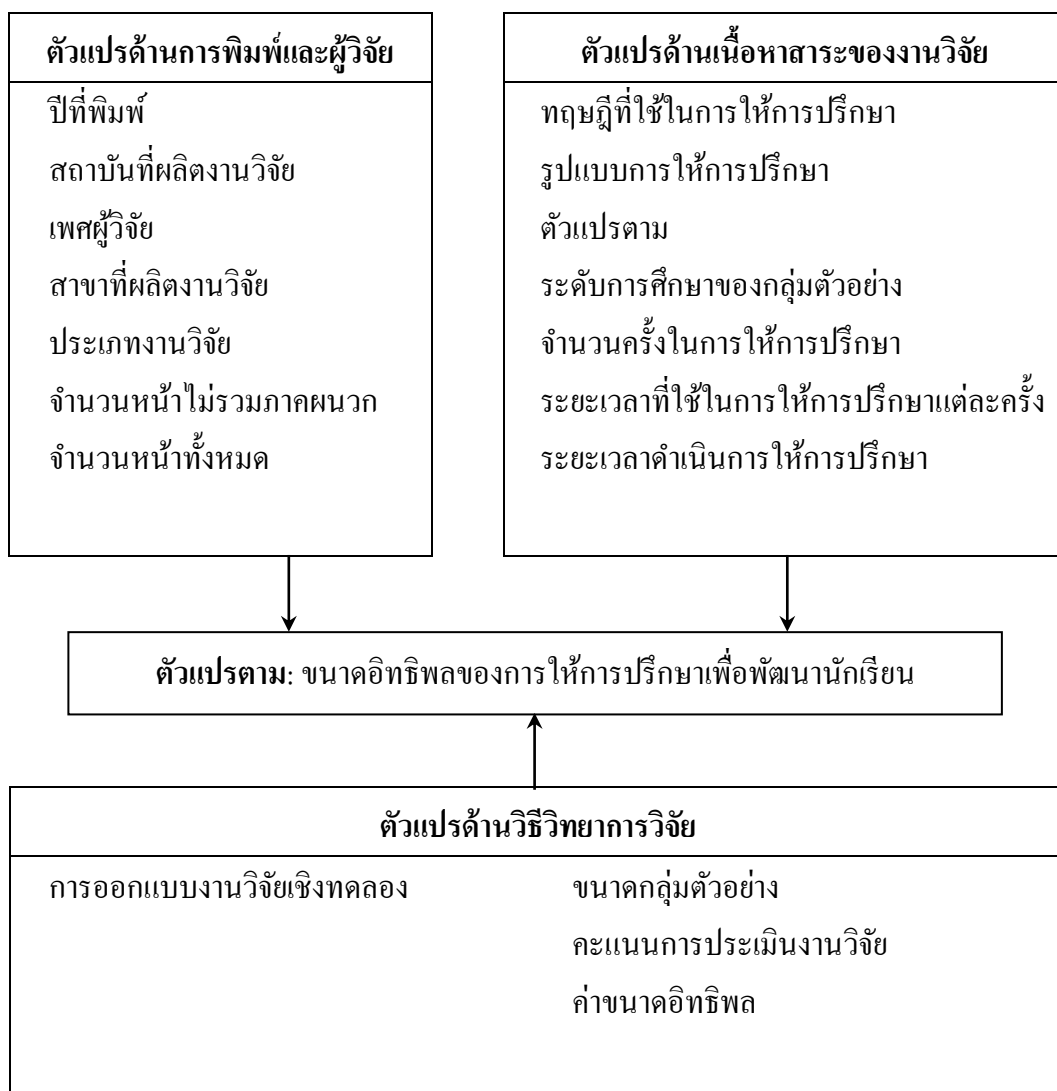
8. ตัวแปรด้านการพิมพ์และผู้วิจัย หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยและลักษณะของผู้วิจัย ได้แก่ ปีที่พิมพ์, สถาบันที่ผลิตงานวิจัย, เพศผู้วิจัย, สาขาที่ผลิตงานวิจัย, ประเภทงานวิจัย, จำนวนหน้าทั้งหมด และจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก

9. ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ทฤษฎีที่ใช้ในการให้การปรึกษา, ตัวแปรตาม, ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง, รูปแบบการให้การปรึกษา, จำนวนครั้งในการให้การปรึกษา, ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้ง และระยะเวลาดำเนินการให้การปรึกษา

10. ตัวแปรด้านวิธีวิทยาการวิจัย หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง, ขนาดกลุ่มตัวอย่าง, คะแนนการประเมินงานวิจัย และค่าขนาดอิทธิพล

11. คุณภาพของงานวิจัย หมายถึง คะแนนที่ผู้วิจัยทำการประเมินงานวิจัยแต่ละเรื่อง โดยใช้แบบประเมินที่ปรับปรุงจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยเรื่อง รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ซึ่งเป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ จำนวน 28 ข้อ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยรวบรวม และนำเสนอรายละเอียดดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ประวัติความเป็นมาของการสังเคราะห์งานวิจัย

Glass, McGaw, and Smith (1981 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552); Hunter, Schmidt, and Jackson (1982 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552); Hedges, and Olkin (1985 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552); Kulik and Kulik (1989 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) อธิบายไว้ว่า การสังเคราะห์งานวิจัยแบบดั้งเดิมที่ใช้กันมาในอดีตและยังใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ การสังเคราะห์งานวิจัยแบบพรรณนา เป็นการอ่านและสรุปสาระตามความเข้าใจของนักสังเคราะห์ งานวิจัยมีจุดอ่อนตรงที่เป็นวิธีการที่ไม่มีระบบ มีความเป็นอัตนัยสูง ให้ผลการสังเคราะห์ที่ขาดความชัดเจน ไม่สามารถทำซ้ำโดยให้ผลเหมือนเดิมได้ และใช้ได้สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีจำนวนไม่มากนัก จากจุดอ่อนของการสังเคราะห์งานวิจัยแบบเดิมทำให้นักวิจัยพยายามพัฒนาวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยให้เป็นระบบมากขึ้น ได้แก่ การนำวิธีการทางสถิติไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัย วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณระยะแรก ได้แก่ วิธีนับคะแนนเสียง (Vote-counting method) วิธีการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (Effect size estimation) และวิธีรวมค่าความน่าจะเป็น (Probability accumulation) การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณในระยะแรกให้ความสำคัญกับผลการทดสอบสมมติฐาน จากนั้นจึงพยายามแก้จุดอ่อนของผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการนำระดับนัยสำคัญทางสถิติหรือค่าความน่าจะเป็นมาใช้ในการสังเคราะห์ ในระยะหลังนักวิจัยตระหนักว่าข้อค้นพบสำคัญของงานวิจัย คือ ขนาดอิทธิพล (Effect size) จึงได้พัฒนาวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยโดยการรวมค่าขนาดอิทธิพลได้เป็นวิธีการอันเป็นต้นกำเนิดของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้กันมากในปัจจุบัน

วิธีการสังเคราะห์งานวิจัย

วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ถูกพัฒนาขึ้น มี 5 วิธี ดังนี้ (นงลักษณ์, 2542; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

1. วิธีนับคะแนนเสียงแบบเดิม (Traditional vote-counting methods) เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยจากการนับความถี่ของผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ การสังเคราะห์งานวิจัยวิธีนี้เป็น การนำเสนอรายงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มาจัดแยกเป็นสามกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสถิติเป็นบวก กลุ่มที่มีนัยสำคัญทางสถิติและค่าสถิติเป็นลบ และกลุ่มที่ไม่พบนัยสำคัญทาง สถิติ จากนั้นจึงสังเคราะห์โดยการนับความถี่งานวิจัยแต่ละกลุ่ม จุดอ่อนคืองานวิจัยที่มีกลุ่มตัวอย่าง ขนาดใหญ่ทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และอีกจุดหนึ่งคือละเลยสารสนเทศที่เป็น ผลการวิจัยที่สำคัญ เพราะการเสนอเพียงว่าอิทธิพลของตัวแปรอิสระทำมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น ไม่เพียงพอที่จะทำให้ทราบว่าขนาดอิทธิพลมีมากน้อยเพียงใด

2. วิธีหาระดับนัยสำคัญจากผลการนับคะแนนเสียง (Vote-counting method yielding significance level) เป็นวิธีที่ใช้หลักทางสถิติว่าเมื่อสมมติฐานศูนย์เป็นจริงหรือพารามิเตอร์ขนาด อิทธิพลมีค่าเป็นศูนย์ ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติในรูปค่าความน่าจะเป็น (p-values) ที่ได้ จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีค่าเกินกว่า 0.50 อยู่ร้อยละ 50 และมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 อยู่ร้อยละ 50 ดังนั้น นักสังเคราะห์งานวิจัยจึงนำสัดส่วนของงานวิจัยที่มีค่าความน่าจะเป็นเกิน 0.50 มาทดสอบสมมติฐานว่าเกินกว่าค่าที่กำหนดหรือไม่ โดยใช้การทดสอบไบโนเมียล (Binomial test) หรือการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) จุดอ่อนของวิธีนี้ คือ เป็นวิธีที่ใช้ไม่ได้เมื่อสมมติฐาน ศูนย์ในการทดสอบงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นเท็จ และเป็นวิธีที่ไม่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับขนาดอิทธิพล

3. วิธีการประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากผลการนับคะแนนเสียง (Vote-counting method yielding estimator of effect size) เป็นวิธีประมาณค่าพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพลเมื่อทราบจำนวน งานวิจัยที่ให้ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติมีนัยสำคัญทางบวก และการประมาณค่า ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ประมาณค่าความเชื่อมั่นของพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพล จุดอ่อนของวิธีนี้ คือ การประมาณค่าโดยใช้สารสนเทศน้อยมาก คือใช้เพียงสัดส่วนจำนวนงานวิจัย ที่มีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น และค่าประมาณที่ได้จะมีความถูกต้องมากขึ้นก็ต่อเมื่อมีงานวิจัย จำนวนมากเท่านั้นจึงไม่เป็นที่นิยม

4. วิธีรวมสะสมค่าความน่าจะเป็น (Cumulation of p-values) เป็นการนำ ค่าความน่าจะเป็นซึ่งเป็นดัชนีมาตรฐานไม่มีหน่วยมารวมกันด้วยวิธีทางสถิติ โดยทั่วไปใช้หลักการ หาค่าเฉลี่ย นักสถิติศึกษาการแจกแจงของค่าเฉลี่ยความน่าจะเป็นที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ประมาณค่า ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสร้างสูตรสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานว่าค่าเฉลี่ยพารามิเตอร์ ความน่าจะเป็นจะแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ วิธีนี้มีจุดอ่อนเนื่องจากผลการสังเคราะห์ไม่ให้ ค่าประมาณขนาดอิทธิพล และในกรณีที่มีงานวิจัยเพียงเรื่องเดียวมีพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพล ไม่เท่ากับศูนย์ทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่ถูกต้องได้

5. วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) เป็นการใช้วิธีการทางสถิติประมาณค่าที่เป็นผลการวิจัยให้อยู่ในรูปดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพล และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลหรือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อสังเคราะห์สรุปรงานวิจัยให้ได้ข้อค้นพบที่กว้างขวางกลุ่มเล็ก

ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย

Cooper and Hedges (1994 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ได้แบ่งการสังเคราะห์งานวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน เช่นเดียวกับขั้นตอนในการวิจัยทั่วไป คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดปัญหาการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 3 เป็นการรวบรวมงานวิจัย ขั้นตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยและตีความหมาย และขั้นตอนที่ 5 เป็นการเสนอแนะเผยแพร่รายงานผลการวิเคราะห์งานวิจัย ตามวิธีการต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดหัวข้อปัญหา การสังเคราะห์งานวิจัยเริ่มต้นจากการกำหนดปัญหาการวิจัย ซึ่งต้องเป็นปัญหาการวิจัยอย่างน้อยสองราย นักวิจัยมักสนใจและทำการวิจัยกับปัญหาที่มีคุณค่าและเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบที่แน่ชัด และมีหลายเรื่องที่ทำให้ผลแตกต่างกัน จึงจะเหมาะสมที่จะทำการสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เมื่อกำหนดหัวข้อปัญหาแล้ว นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องนิยามและวิเคราะห์ปัญหาให้ชัดเจน ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเพื่อเป็นการกำหนดแบบแผนและสมมติฐานการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมงานวิจัย การดำเนินการขั้นตอนนี้ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ก) การสืบค้นงานวิจัย นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องค้นคว้า และเสาะแสวงหางานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดไว้ การสืบค้นงานวิจัยส่วนใหญ่จะหาได้จากเอกสาร เช่น รายงานการวิจัย ปรินทูปนธ์ บทคัดย่อปรินทูปนธ์ วารสาร ดัชนีค้นวารสาร ศูนย์ทรัพยากรข้อมูลทางการศึกษา (Educational resource information center หรือ ERIC) เป็นต้น ข) การคัดเลือกงานวิจัย นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องอ่าน ศึกษา และตรวจสอบงานวิจัยแต่ละเรื่องอย่างละเอียด ต้องสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพดีมีความตรงภายใน และความตรงภายนอกสูงตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และ ค) การรวบรวมผลงานวิจัย อาจใช้การจดบันทึก การถ่ายเอกสาร หรือการกรอกแบบฟอร์มก็ได้ ทั้งนี้ นักวิจัยต้องใช้ความระมัดระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ และครบถ้วนสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยและตีความหมาย ขั้นตอนนี้เน้นการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ผลการวิจัย รายละเอียดลักษณะและวิธีการวิจัย

จากงานวิจัยทั้งหมด เพื่อสังเคราะห์หาข้อสรุปที่เป็นข้อยุติและทดสอบว่าสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ จากนั้นจึงแปลหรือตีความหมายผลการวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 การเสนอและเผยแพร่รายงานผลการสังเคราะห์งานวิจัย การเขียนรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยมีหลักการเช่นเดียวกับการเขียนรายงานการวิจัยโดยทั่ว ๆ ไป นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานทุกขั้นตอนพร้อมทั้งสรุปข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะจากการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน

ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

Glass et al. (1981 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ได้ให้ความหมายสรุปไว้ว่าการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน โดยใช้วิธีการทางสถิติ ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณประกอบด้วยผลการวิจัยวัดในรูปขนาดอิทธิพลและคุณลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ให้ความสำคัญกับขนาดอิทธิพลมากกว่าระดับนัยสำคัญของการรวมค่าขนาดอิทธิพล และให้ความสำคัญกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยกับขนาดอิทธิพล

Hedges and Olkin (1985 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณ เป็นวิธีการวิเคราะห์ผลของการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นข้อยุติ กิจกรรมในการวิเคราะห์ห่อภิมาณมี 2 ลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการรวบรวมสารสนเทศที่ได้จากรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ คุณภาพของสารสนเทศขึ้นอยู่กับวิธีการรวบรวมสารสนเทศว่ามีความตรง ความเชื่อถือได้ และความเป็นปรนัยมากเพียงใด ลักษณะที่สอง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งให้ความสำคัญกับระเบียบวิธีทางสถิติ เนื่องจากสถิติวิเคราะห์ที่ใช้ในการวิจัยทั่วไปเป็นสถิติสำหรับการวิจัยเชิงทดลองเรื่องเดียว หรือการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เรื่องเดียว ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาวิธีการวิเคราะห์สารสนเทศขึ้นใหม่สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ให้สามารถสรุปความหมายสารสนเทศที่ได้จากรายงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งศึกษาปัญหาวิจัยแบบเดียวกันได้

Kulik and Kulik (1989 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ให้ความหมายว่าการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีวิธีการวิเคราะห์สองลักษณะ ลักษณะแรกคือ การประมาณค่าดัชนีความสัมพันธ์ทั้งแบบที่เป็นการประมาณค่าด้วยวิธีการทางสถิติ และการประมาณค่าโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรในงานวิจัย ลักษณะที่สองคือ การรวมค่าดัชนีความสัมพันธ์ และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปรับกับดัชนีความสัมพันธ์ที่ประมาณค่าได้

Mullen (1989 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณ เป็นกระบวนการเชิงปริมาณที่บูรณาการและสรุปรวมรายงานวิจัย โดยให้ผลสรุปที่ถูกต้อง กระบวนการดำเนินงานเริ่มจากการกำหนดตัวเลขแทนคุณลักษณะและผลของการวิจัยแต่ละเรื่อง จากนั้นเป็นการใช้วิธีการทางสถิติสังเคราะห์งานวิจัยเข้าด้วยกัน การวิเคราะห์ห่อภิมาณมิได้ใช้วิธีการทางสถิติแบบเดียวในการสังเคราะห์ แต่ใช้วิธีการทางสถิติหลายแบบในการสังเคราะห์งานวิจัย แต่ละแบบเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย ลักษณะรายงานวิจัย และผลการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

Rosenthal (1990 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) Hedges and Olkin (1985 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นวิธีการสังเคราะห์ค่าสถิติที่เป็น ดัชนีมาตรฐาน ซึ่งนักวิจัยสร้างขึ้นแทนข้อค้นพบจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลใน การวิเคราะห์ห่อภิมาณแยกได้เป็น 3 แบบ การวิเคราะห์แบบแรกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุป ความสัมพันธ์ (Summarizing relationship) ระหว่างตัวแปรโดยการประมาณค่าดัชนีมาตรฐานจาก งานวิจัยแต่ละเรื่อง ทั้งการประมาณค่าแบบจุดและแบบช่วง การวิเคราะห์แบบที่สอง เป็นการศึกษา ตัวแปรปรับ (Determining moderator variables) โดยการทดสอบว่าค่าประมาณดัชนีมาตรฐานที่ได้ จากงานวิจัยมีความแตกต่างกันหรือไม่ ถ้ามีความแตกต่างกัน ต้องศึกษาว่าแตกต่างกันเนื่องจาก ตัวแปรปรับตัวใด ตัวแปรปรับ คือ ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นเกณฑ์ใช้ตรวจสอบว่า ค่าประมาณดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแตกต่างกัน ส่วนการวิเคราะห์แบบที่สาม เป็นการศึกษา ความสัมพันธ์จากการวิเคราะห์รวม (Establishing relationships by aggregate analysis) โดยหา ค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐานแยกกลุ่มงานวิจัยตามตัวแปรสำคัญที่เป็นปัญหาวิจัยจากงานวิจัยทุกเรื่อง แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐานกับตัวแปรเหล่านั้น เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยตอบปัญหาวิจัย

Hunt (1997 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ให้ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ไว้ว่า เป็นการวิเคราะห์ที่มีจุดมุ่งหมายสองประการ ประการแรก เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยให้ได้ ข้อสรุปที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ ประการที่สอง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร ปรับกับผลการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ Hunt ได้ยกตัวอย่างการวิเคราะห์ห่อภิมาณทางการแพทย์ว่า จุดมุ่งหมายประการแรกของการวิเคราะห์ห่อภิมาณคือการหาข้อสรุปจากผลงานวิจัย เมื่อได้ข้อสรุปว่า “การผ่าตัดเนื้องอกเฉพาะที่ (Lumpectomy) ร่วมกับการให้ยามีประสิทธิผลดีเท่าเทียมกับการผ่าตัด เต้านม (Mastectomy)” นับว่าได้บรรลุจุดมุ่งหมายข้อแรก แต่นักวิจัยต้องวิเคราะห์ต่อลำดับที่สองว่า วิธีการนี้ได้ผลดีกับสตรีที่มีรูปร่างผอมหรืออ้วนมากกว่ากัน ประสิทธิภาพเมื่อใช้กับสตรีอายุมาก/ อายุน้อย สตรีที่มีโรค/ ไม่มีโรคประจำตัว และอื่น ๆ นั่นคือ นักวิจัยต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวแปรปรับจำนวนหลายตัวแปรกับขนาดอิทธิพล ซึ่งต้องใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายประการที่สอง

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542) สรุปความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณไว้ว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่งที่นักวิจัยนำงานวิจัยซึ่งศึกษาปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปที่มีความกว้างขวางลุ่มลึกกว่าผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ คือ ดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ดัชนีขนาดอิทธิพลและดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย หน่วยการวิเคราะห์คืองานวิจัยหรือการทดสอบสมมติฐาน จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์แยกเป็น 2 ประการ ประการแรกคือ การสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับดัชนีมาตรฐาน ประการที่สอง คือ การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรปรับกับดัชนีมาตรฐาน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณ คือ วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณวิธีหนึ่ง โดยนำงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันมาทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยดังกล่าว โดยข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ประกอบด้วยผลการวิจัยวัดในรูปของดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพล และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และข้อมูลงานวิจัย หลักการวิเคราะห์เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่า ความแตกต่างนั้นอธิบายได้ด้วยคุณลักษณะวิจัยอะไร เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางและลุ่มลึก

หลักการของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้สรุปหลักการของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยแยกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ คือ เพื่ออธิบายความแปรปรวนในดัชนีมาตรฐาน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่เหมือนกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงทดลอง และการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์
2. ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ มีดัชนีมาตรฐานเป็นตัวแปรตาม ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะงานวิจัยที่นักวิจัยสนใจศึกษา และนำมาใช้เป็นตัวแปรปรับในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ส่วนตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นักวิจัยไม่ได้นำมาศึกษา ก็จะเป็นตัวแปรแทรกซ้อนสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ
3. การวางแผนการวิจัยในการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะควบคุมความแปรปรวนโดยการนำตัวแปรแทรกซ้อนเข้ามาศึกษาแล้วควบคุมโดยใช้วิธีการทางสถิติ เนื่องจากไม่สามารถนำตัวแปรต้นมาจัดกระทำได้เหมือนงานวิจัยทั่วไป

วิธีดำเนินการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) เสนอขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เฉพาะวิธีการที่เป็นหลักและมีรูปแบบชัดเจนในการดำเนินงานแล้ว ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย

การกำหนดปัญหาวิจัยในการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัย มีปัญหาหลัก 3 ข้อ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับค่าแนวโน้มสู่ส่วนกลางของดัชนีมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านครู และด้าน โรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉลี่ยในภาพรวมมีลักษณะอย่างไรและมีขนาดเท่าไร

2. ปัญหาเกี่ยวกับความแปรปรวนของดัชนีมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น ผลการวิจัยที่วัดในรูปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านครู และด้าน โรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความแตกต่างกันระหว่างงานวิจัยแต่ละเรื่องมากน้อยเพียงใด

3. ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์กับดัชนีมาตรฐานที่เป็นผลการวิจัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน โรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมีขนาดแตกต่างกันตามกลุ่มประชากรตามแบบแผนการวิจัย ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อย่างไรบ้าง

การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ มีวิธีการเป็นแบบเดียวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบาย วัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยที่ยังมีข้อขัดแย้ง หรือมีจำนวนมากให้ได้คำตอบปัญหาวิจัยที่เป็นข้อสรุป เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ และเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไขที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติได้จริงต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยต้องศึกษาทฤษฎีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และศึกษาสังเคราะห์รายงานการวิจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และสร้างกรอบความคิดสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยที่เป็นการศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน สำหรับวิธีการสังเคราะห์รายงานอาจใช้วิธีการศึกษาเชิงบรรยายแบบเดียวกับวิธีที่ใช้ในการวิจัยทั่วไป หรือจะนำเสนอแต่เพียงรายงานว่ามีรายงานวิจัยเป็นจำนวนเท่าไร มีลักษณะทั่วไปอย่างไร ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณนักวิจัยมักไม่นิยมใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณเพราะจะเป็นงานซ้ำซ้อนกับงานวิจัยที่จะใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณ ส่วนใหญ่

การรายงานการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมักจะรายงานค่าดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง โดยไม่มีการสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้แยกเป็น 4 งาน คือ

1. การเสาะค้นงานวิจัย

ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการเสาะค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยกำหนด ลักษณะงานวิจัยที่ต้องการก่อนว่าเป็นงานวิจัยศึกษาปัญหาลักษณะใด มีความทันสมัยมากน้อย เพียงใด เป็นงานวิจัยจากหน่วยงานใดหรือจะใช้ทุกหน่วยงาน เมื่อได้ขอบเขตกว้าง ๆ แล้วจึงลงมือเสาะค้นงานวิจัย

2. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์

คือ การตัดสินใจว่าจะสังเคราะห์งานวิจัยทุกเรื่อง หรือเลือกศึกษาเฉพาะบางส่วน กรณีที่ไม่ต้องการนำงานวิจัยมาสังเคราะห์หมดทุกเรื่องที่สืบค้นได้ ต้องคำนึงถึงเรื่องขนาดกลุ่มตัวอย่าง หรือจำนวนงานวิจัยที่เหมาะสมที่จะนำมาสังเคราะห์ เพราะจำนวนงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณแต่ละเรื่องมีลักษณะไม่เหมือนกัน ต้องพิจารณาจากประชากรงานวิจัยทั้งหมดว่ามีจำนวนเท่าไร มีผลการวิจัยที่แตกต่างกันหลากหลายหรือคล้ายคลึงกัน ถ้าประชากรงานวิจัยมีจำนวนน้อย และผลการวิจัยคล้ายคลึงกัน งานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ไม่ต้องใช้หลายเรื่อง และนักวิจัยไม่ต้องกังวลว่าจะทำการวิเคราะห์ห่อภิมาณไม่ได้ เพราะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยนั้นมีวิธีการวิเคราะห์หลายแบบ และมีวิธีการวิเคราะห์สำหรับกรณีที่มิงานวิจัยน้อยเพียงสองสามเรื่อง ในทางตรงกันข้าม ถ้าประชากรงานวิจัยมีจำนวนมาก และผลการวิจัยแตกต่างกัน หลากหลาย จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ควรจะต้องมีจำนวนมากด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยมาทำการวิเคราะห์ห่อภิมาณนั้น นักวิจัยอาจเลือก โดยการสุ่มหรือจะเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกให้ชัดเจนตามที่นักวิจัยต้องการ เช่น กำหนดว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นงานวิจัยทุกเรื่องที่ทำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน เป็นงานวิจัยที่มีการรายงานค่าสถิติเพียงพอที่จะประมาณค่าดัชนีมาตรฐานได้ และเป็นงานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์หรือปริยญานิพนธ์เท่านั้น

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณทุกประเภท มีเพียงสองแบบ คือ แบบประเมินงานวิจัย และแบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินงานวิจัยนิยมสร้างเป็นมาตรประมาณค่า (Rating scale) โดยมีข้อความบ่งบอกคุณภาพงานวิจัย เช่น วัตถุประสงค์งานวิจัยสอดคล้องกับชื่อเรื่อง/ ปัญหาวิจัย สมมติฐานวิจัยมีหลักฐานสนับสนุน ใช้วิธีการสุ่มในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีการตรวจสอบข้อตกลง

เบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์ เป็นต้น สำหรับแบบบันทึกข้อมูล อาจทำเป็นตาราง หรือเป็นแบบสอบถามทั้งปลายปิด และปลายเปิดก็ได้

หลักการในการสร้างแบบสอบถามต้องมีการกำหนดขอบข่ายข้อมูลที่ต้องการรวบรวมก่อน ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณมีสามส่วน คือ ส่วนแรก คือผลการวิจัย ซึ่งวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในรูปดัชนี เช่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ส่วนที่สองคือ คุณลักษณะของรายงานวิจัยด้านแบบแผนการวิจัยและรายละเอียดอื่น ๆ เช่น ทฤษฎีที่ใช้ จำนวนและประเภทตัวแปร ชนิดและคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนที่สามคือ รายละเอียดเกี่ยวกับรูปเล่มและการจัดพิมพ์รายงาน เมื่อได้ขอบข่ายข้อมูลแล้วจึงสร้างแบบบันทึกให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการ และกำหนดรหัสสำหรับตัวแปร จากนั้นจึงนำเครื่องมือไปทดลองเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัย 5-10 เรื่อง ในขั้นการทดลองนี้นักวิจัยที่ทำการวิเคราะห์ห่อภิมาณทุกคนพบว่าต้องมีการปรับปรุงแบบเครื่องมือหลายครั้งกว่าจะลงตัวใช้งานได้จริง ในกรณีที่มีการรวบรวมข้อมูลหลายคน ต้องมีการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้รวบรวมข้อมูลด้วย

4. การบันทึกข้อมูล

คือ การบันทึก การลงรหัส และการเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ต่อไป การบันทึกและการลงรหัสสำหรับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยไม่สู้จะมีปัญหา แต่การบันทึกผลการวิจัยโดยต้องประมาณค่าเป็นดัชนีมาตรฐานค่อนข้างมีปัญหามากในกรณีที่เป็นการทดลองแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละกลุ่มหรือมีการรายงานค่าสถิติไม่ครบ อย่างไรก็ตามการประมาณค่าดัชนีมาตรฐานอาจทำได้สองวิธี คือ วิธีการประมาณค่าโดยการคำนวณโดยตรงจากค่าสถิติที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการประมาณค่าโดยการคำนวณจากค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยงานสำคัญ 3 งาน คือ

1. การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

นำข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบการลงรหัสตัวแปรแล้วมาเตรียมไฟล์ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ โดยต้องตรวจสอบว่ามีตัวแปรใดที่มีค่าขาดหายไปบ้าง ถ้ามีค่าขาดหายมากต้องตรวจสอบว่าการขาดหายเกิดขึ้นโดยสุ่มหรือมีระบบ เช่น ถ้างานวิจัยจากหน่วยงานเกือบทุกเรื่องมีข้อมูลเกี่ยวกับปีที่พิมพ์ขาดหายไป แสดงว่าค่าของตัวแปรปีที่พิมพ์ขาดหายไปเฉพาะกลุ่มมิใช่ขาดหายแบบสุ่ม กรณีเช่นนี้ต้องกลับไปตรวจสอบและเก็บข้อมูลเสริมจากแหล่งอื่น เช่น จากหน่วยงานต้นสังกัดโดยตรง เป็นต้น กรณีที่ค่าขาดหายเป็นแบบสุ่มสามารถประมาณค่าทดแทนได้ วิธีการประมาณค่าทดแทนค่าที่ขาดหายไปใช้ค่าเฉลี่ยตัวแปรนั้น หรือใช้ค่าประมาณ

ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยระหว่างตัวแปรที่มีข้อมูลขาดหายกับตัวแปรที่สัมพันธ์กัน (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1998 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

2. การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร

ทำตารางแจกแจงความถี่คุณลักษณะการแจกแจงความถี่ของตัวแปรที่เป็นตัวแปรไม่ต่อเนื่อง และหาค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง ของตัวแปรต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบว่าการแจกแจงของตัวแปรเป็นโค้งปกติหรือไม่ จำเป็นต้องมีการปรับตัวแปรอย่างไรหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องตรวจสอบข้อมูลว่าเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นที่จะใช้สถิติวิเคราะห์แต่ละประเภทหรือไม่ด้วย เช่น ในกรณีที่มีตัวแปรปรับเป็นตัวแปรระดับนามบัญญัติ ถ้าจะใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ต้องเปลี่ยนตัวแปรระดับนามบัญญัติให้เป็นตัวแปรคัมมีก่อน เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

เป็นการเสนอค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสำคัญ การทำตารางไขว้เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเบื้องต้น การทำกราฟเพื่อเสนอค่าดัชนีมาตรฐาน

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย

เป็นการวิเคราะห์ผลการวิจัยซึ่งวัดในรูปดัชนีมาตรฐานทั้งหมดว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าไม่แตกต่างกันจะสามารถสังเคราะห์สรุปผลการวิจัยทั้งหมดเป็นคำตอบปัญหาวิจัยได้ ถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต้องวิเคราะห์ต่อไปว่าความแตกต่างหรือความแปรปรวนในค่าดัชนีมาตรฐานนั้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากคุณลักษณะงานวิจัยด้านใดบ้าง แล้วแยกงานวิจัยเป็นกลุ่มตามลักษณะนั้น ๆ เพื่อสังเคราะห์สรุปผลการวิจัยในแต่ละกลุ่ม วิธีการวิเคราะห์เพื่อสรุปงานวิจัยนี้อาจทำได้ทั้งการสังเคราะห์โดยวิธีบรรยาย และการสังเคราะห์โดยวิธีเชิงปริมาณ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) สรุปวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรกำกับ สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณในปัจจุบันเป็น 6 วิธี

วิธีแรก คือ วิธีของ Glass (Glass et al., 1981 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) เป็นวิธีแรกที่ได้รับการเผยแพร่ และเป็นวิธีที่นักวิจัยได้นำไปใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณอย่างกว้างขวาง Glass ใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองรวมกับงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยที่มีรูปแบบแตกต่างกัน และสูตรการเปลี่ยนค่าขนาดอิทธิพลเป็นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เมื่อได้ค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัย

แล้วให้ใช้การวิเคราะห์การถดถอย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรกำกับในการอธิบายความแปรปรวนของขนาดอิทธิพล

วิธีที่สอง คือ วิธีของ Hunter (Hunter et al., 1982 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ใช้การปรับแก้ลดความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนในขนาดอิทธิพล ความคลาดเคลื่อนที่สำคัญที่ต้องปรับลด คือ ความคลาดเคลื่อนในการวัด ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากขีดจำกัดของพิสัย และความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการเลือกหรือสุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้แล้วจึงวิเคราะห์ความแปรปรวนมีระบบที่เชื่อว่าเกิดจากตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยหรือตัวแปรกำกับตัวใด โดยแบ่งงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามตัวแปรกำกับ แล้วสังเคราะห์สรุปผลแต่ละกลุ่ม

วิธีที่สาม คือ วิธีของ Rosenthal (Rosenthal & Rosnow, 1991 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ใช้การปรับแก้ขนาดอิทธิพลก่อน จากนั้นจึงนำค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้แล้วมาสังเคราะห์โดยการเปรียบเทียบ และการหาผลรวม รวมทั้งการตรวจสอบความคงที่ของผลการสังเคราะห์

วิธีที่สี่ คือ วิธีของ Hedges (Hedges & Olkin, 1985 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) มีหลักการวิเคราะห์คล้ายกับวิธีของ Glass แต่ Hedges ได้พัฒนาการทดสอบทางสถิติ Q (Q-test) ซึ่งมีการแจกแจงแบบไค-สแควร์ที่ช่วยให้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้แล้ว ทั้งโมเดลแบบกำหนดและแบบสุ่มมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

วิธีที่ห้า คือ วิธีของ Slavin (1986 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) เพิ่มกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยมาสังเคราะห์โดยคัดเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ผลการสังเคราะห์ที่ถูกต้อง

วิธีที่หก คือ วิธีของ Mullen (1989 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) เป็นวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปชื่อ BASIC Meta-analysis

เมื่อเปรียบเทียบวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณทั้ง 6 วิธี Kulik and Kulik (1989 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) สรุปว่าทุกวิธีได้ผลใกล้เคียงกัน การปรับแก้ค่าขนาดอิทธิพลให้ได้ค่าประมาณที่ไม่คลาดเคลื่อนตามวิธีของ Hedges นั้นได้ผลไม่ต่างกับค่าที่ไม่ได้ปรับแก้ ค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้มีความสัมพันธ์กันสูงถึง 0.999 สำหรับการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลนั้น เมื่อกลุ่มควบคุมมีขนาดใหญ่ การใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุมจะเหมาะสม กรณีที่กลุ่มควบคุมมีขนาดเล็ก หรือกรณีรายงานวิจัยมิได้เสนอค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแยกรายกลุ่ม ควรจะคำนวณค่าขนาดอิทธิพลโดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม Glass et al. (1981) เสนอว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบในภาพรวม วิธีการของ Glass และวิธีการ

ของ Hunter เป็นวิธีการที่เหมาะสมในทางปฏิบัติ และไม่ต่างจากวิธีของ Hedges ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกต้องตามหลักสถิติ แต่การแปลความหมายค่อนข้างยากในทางปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรายงาน

คือ การสรุปผลการวิเคราะห์และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ห่อภิมาณ สำหรับการสรุปผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณนอกจากจะต้องมีการสรุปผล การอภิปรายผลเชื่อมโยงผลการวิจัยกับความรู้ในอดีตและความรู้ทางทฤษฎีแล้ว ยังต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะทางวิชาการด้วย นักวิจัยคาดหวังว่าผลจากการวิเคราะห์ห่อภิมาณน่าจะต้องให้ข้อค้นพบที่ลึกซึ้งเหนือชั้นกว่างานวิจัยแต่ละเรื่องที่น่ามาสังเคราะห์ และข้อสรุปรวมทั้งข้อเสนอแนะต้องมีความกว้างโดยทั่วไป (Generality) มากกว่างานวิจัยปกติ

สิ่งที่แตกต่างจากรายงานการวิจัยโดยทั่วไป คือ รายงานการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะมีบรรณานุกรมแยกเป็นสองส่วน คือส่วนที่เป็นบรรณานุกรมสำหรับรายงาน และส่วนที่เป็นบรรณานุกรมของงานวิจัยที่น่ามาสังเคราะห์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษา

ความหมายของการให้การปรึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการให้การปรึกษาไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

George and Cristiani (1990 อ้างถึงใน วัชร ทรัพย์มี, 2554) กล่าวว่า การให้บริการปรึกษาเป็นความร่วมมือกันระหว่างผู้ให้บริการปรึกษากับผู้รับบริการ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้นำไปใช้ในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

The british association for counselling (1986 cited in Glenn, n.d.) กล่าวว่า การให้การปรึกษาเป็นการใช้ทักษะและหลักการในการสร้างสัมพันธเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษารู้จักตนเอง เข้าใจและพัฒนาความรู้สึกของตน และพัฒนาตนเองขึ้นอย่างเหมาะสม มีเป้าหมายเพื่อการดำเนินชีวิตด้วยความพึงพอใจและสามารถแก้ปัญหาได้ดี สัมพันธภาพในการปรึกษามักเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตใจ การค้นหาสาเหตุและการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ การตัดสินใจ การเผชิญภาวะวิกฤต การพัฒนาการรู้จักตนเอง การจัดการกับความรู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจหรือพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น

Warner (1980 cited in Hansen, Rossberg, & Cramer, 1994) กล่าวว่า การปรึกษาเป็นกระบวนการซึ่งผู้รับการปรึกษาได้รับการช่วยเหลือให้สามารถกำหนดเป้าหมาย ตัดสินใจ และแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สังคม การศึกษา และอาชีพ

Hansen et al. (1994) กล่าวว่า การปรึกษา เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้รับการปรึกษา ที่ให้ความสำคัญต่อการปรับตัวของผู้รับการปรึกษาในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและสังคมโดยการตัดสินใจของผู้รับการปรึกษาเอง

Nystul (2003 อ้างถึงใน ดวงมณี จงรักษ์, 2556) กล่าวว่า การให้การปรึกษาเป็น กระบวนการพลวัตระหว่างผู้ให้การปรึกษาที่ได้รับการฝึกฝนเพื่อช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาที่มีเรื่อง กังวลใจ ในกระบวนการนี้ผู้ให้การปรึกษาจะใช้กลวิธีต่าง ๆ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม หรือกับครอบครัว เพื่อเอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่งเสริมทักษะการเผชิญปัญหา การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปรับปรุงการมีสัมพันธภาพ

วัชร ทรัพย์มี (2554) กล่าวว่า การให้บริการปรึกษา เป็นกระบวนการของสัมพันธภาพ ระหว่างผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม กับผู้รับบริการซึ่งต้องการ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงความสามารถ ในการที่จะทำให้อัตนเองพัฒนาขึ้น

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (ม.ป.ป.) กล่าวถึงความหมายของการให้การปรึกษาที่ Crow และ Crow ให้ไว้ว่า เป็นการสร้างความสัมพันธ์เป็นรายบุคคลระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

จากความหมายของการให้การปรึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับ การปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมในวิชาชีพ อาจเป็นรูปแบบกลุ่มหรือ รายบุคคลเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น พัฒนาทักษะ ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

การให้การปรึกษาแบบรายบุคคล (Individual counseling)

วัชร ทรัพย์มี (2531) ได้ให้ความหมายของการให้การปรึกษารายบุคคลว่า เป็น กระบวนการช่วยเหลือบุคคล โดยมีการพบปะเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับ การปรึกษา ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถ วางโครงการอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเฉพาะจะสามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ เท่านั้น แต่จะช่วยให้มีทักษะในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง

วีระเชน ชินศักดิ์ชัย (2548) ได้สรุปความหมายของการให้การปรึกษารายบุคคลว่า การให้การปรึกษารายบุคคลเป็นกระบวนการช่วยเหลือซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้ การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจสภาพแวดล้อม

มีทักษะและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการให้การปรึกษาแบบรายบุคคล

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2550) ได้อธิบายขั้นตอนในการให้การปรึกษาแบบรายบุคคลไว้ดังนี้

1. ขั้นเริ่มการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาต้องพิจารณาถึง แหล่งที่มาของผู้รับการปรึกษา การแสวงหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้รับการปรึกษา การสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับการปรึกษา การชี้แจงลักษณะและขอบข่ายของการปรึกษา

- แหล่งที่มาของผู้รับการปรึกษา อาจมาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง อาจารย์ เป็นผู้ส่งผู้รับการปรึกษามา หรือมาจากการที่ผู้ให้การปรึกษาสำรวจพบ หรือผู้รับการปรึกษามาพบด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผู้รับการปรึกษายังมีความต้องการความช่วยเหลือที่แตกต่างกันอีกด้วย เช่น ต้องการให้ช่วยเหลือในการแก้อุปสรรคปัญหาในชีวิต หรือต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนไปในทางที่พึงปรารถนา หรือต้องการระบายความรู้สึกเครียดหรือกดดัน ไม่ว่าผู้รับการปรึกษาจะมาจากแหล่งใด มีลักษณะและความคาดหวังอย่างไร ผู้ให้การปรึกษาจะต้องเข้าใจและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาเพื่อให้เขาแก้ปัญหาหรือ โครงการอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การแสวงหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาควรให้ผู้รับการปรึกษารอกข้อมูลเบื้องต้นก่อนเพื่อจะได้ทราบประเด็นที่ผู้รับการปรึกษาต้องการความช่วยเหลือ กรณีผู้รับการปรึกษาถูกส่งตัวมาโดยบุคคลต่าง ๆ ผู้ให้การปรึกษาควรสนทนากับผู้ที่ส่งตัวเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการปรึกษานั้น และในระหว่างการให้การปรึกษาจะสามารถเก็บข้อมูลจากผู้รับการปรึกษาเพิ่มขึ้น

- การสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับการปรึกษา โดยการสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความอบอุ่นเป็นมิตร ความจริงใจ ใจกว้างใจ และรักษาความลับของสิ่งที่พูดหรือแสดงออกในระหว่างการปรึกษา ตลอดจนเสริมสร้างองค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อสัมพันธภาพในการปรึกษา และที่สำคัญคือสัมพันธภาพนี้จะเป็นสิ่งที่มีอยู่ตลอดกระบวนการปรึกษาทั้งหมด

- การชี้แจงลักษณะและขอบข่ายของการปรึกษา หลังจากให้ผู้รับการปรึกษารอกข้อมูลเบื้องต้น และแนะนำ ทักทาย พูดคุยเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดแล้ว ผู้ให้การปรึกษาควรอธิบายกระบวนการปรึกษาคำอธิบายสั้น ๆ ง่ายแก่การเข้าใจ และเน้นให้ผู้รับการปรึกษาสบายใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างในระหว่างการปรึกษาจะเป็นความลับ แล้วสนับสนุนให้ผู้รับการปรึกษาพูดถึงเรื่องราวของตน และหากพิจารณาแล้วว่าปัญหาของผู้รับการปรึกษาอยู่นอกเหนือขอบข่ายของการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาอาจส่งตัวผู้รับการปรึกษาไปรับบริการจากสถาบันหรือบุคคลากรอื่น ๆ โดยชี้แจงและถามความสมัครใจจากผู้รับการปรึกษาก่อน

2. ชั้นระบุปัญหาของผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาจะต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วน
ในประเด็นต่อไปนี้

- การพิจารณาปัญหา โดยช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจปัญหาของเขาโดยอาศัย
สัมพันธภาพที่ดีในการปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษารวมที่จะเปิดเผย อภิปราย และพิจารณา
ปัญหาจากข้อมูลที่มี

- การแยกแยะองค์ประกอบของปัญหา ให้พิจารณาให้ครบถ้วนและชัดเจนทั้งใน
รายละเอียดของพฤติกรรม ระยะเวลาที่เกิดปัญหา และสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

- การสรุปประเด็นปัญหาที่แท้จริง โดยการรับฟังและสังเกตผู้รับการปรึกษาทั้ง
ส่วนที่เป็นเนื้อหาและความรู้สึก เพื่อสรุปประเด็นปัญหาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้อง เพราะบางครั้ง
ช่วงแรกของการปรึกษา ผู้รับการปรึกษาอาจพูดถึงปัญหาของเขาเพียงผิวเผิน เนื่องจากยังไม่ไว้วางใจ
ผู้ให้การปรึกษาพอที่จะเปิดเผย

3. ชั้นระบุวัตถุประสงค์ของการปรึกษา คือ พิจารณาเป้าหมายที่ปรารถนา และระบุให้
ชัดเจนขึ้น โดยพยายามใช้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่วัดหรือสังเกตได้ แม้ว่าจะเป็นเรื่องของ
ความรู้สึก เป้าหมายในการปรึกษามีอยู่ 4 ประการคือ เพื่อการเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อช่วยให้ผู้รับ
การปรึกษาเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจ เพื่อช่วยป้องกันปัญหา และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ทั้งนี้
ผู้รับการปรึกษาอาจมีทั้งปัญหาที่ริบคว่นที่เป็นวัตถุประสงค์เฉพาะ กับวัตถุประสงค์ระยะยาว

4. ชั้นวางแผนแก้ปัญหาหรือวางแผนโครงการอนาคต เมื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับ
การปรึกษาด้วยการฟัง การสัมภาษณ์ และกลวิธีต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้ภาพพจน์
เกี่ยวกับผู้รับการปรึกษาและปัญหาของเขา ต่อจากนั้นผู้ให้การปรึกษาจะนำทฤษฎีการปรึกษา
ที่เหมาะสมมาใช้ โดยตกลงกับผู้รับการปรึกษาถึงแนวทางและขั้นตอนการแก้ปัญหา ทั้งแผนการ
หลักการ วิธีการ ระยะเวลาที่ใช้ ตลอดจนผลที่จะได้รับจากวิธีเหล่านั้น

5. ชั้นดำเนินการตามที่วางแผนไว้ ผู้ให้การปรึกษาสันับสนุนให้ผู้รับการปรึกษาได้ปฏิบัติ
ตามแผนที่ได้วางไว้ โดยสามารถเปลี่ยนแปลงขั้นตอนต่าง ๆ ใหม่ได้ถ้าผู้ให้และผู้รับการปรึกษา
พิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีกว่า

6. ชั้นประเมินผลการปรึกษา เป็นการให้ผลป้อนกลับว่าการปรึกษาที่จัดขึ้นนั้น
สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคใดที่จะต้องปรับปรุงอีกหรือไม่
การประเมินผลจะพิจารณาจากพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษา
อาจเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั่นเอง หรือสอบถามจากผู้รับการปรึกษา หรือผู้ใกล้ชิดกับ
ผู้รับการปรึกษา

7. ขั้นตอนการปรึกษา อาจทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- ทั้งผู้ให้และผู้รับการปรึกษาเห็นพ้องกันว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์แล้ว
- ผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้บอกผู้รับการปรึกษาล่วงหน้าว่าจะยุติการปรึกษาเมื่อใด
- พฤติกรรมของผู้รับการปรึกษาแสดงให้เห็นว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์แล้ว

ผู้ให้การปรึกษามองคนอาจยุติการปรึกษาอย่างค่อยเป็นค่อยไป เช่น จากการพบกัน สัปดาห์ละครั้ง เป็นสองสัปดาห์ต่อครั้ง เป็นเดือนละครั้ง และสามเดือนต่อครั้ง ทั้งนี้เพื่อลด ความวิตกกังวลของผู้รับการปรึกษา กับทั้งจะได้ติดตามผลการปรึกษาและให้ความช่วยเหลือผู้รับ การปรึกษาไปในตัว

8. ขั้นตอนติดตามผลการปรึกษา อาจใช้การสนทนาโดยตรงหรือโทรศัพท์ถึงผู้รับการปรึกษา หรือคนใกล้ชิด เพื่อเป็นการประเมินอีกครั้งและถ้าผู้รับการปรึกษาต้องการความช่วยเหลือจะได้ให้ ความช่วยเหลือต่อไป

ข้อดีของการให้การปรึกษารายบุคคล

กรรมภรณ์ ดวงแจ่มกาญจน์ (2541 อ้างถึงใน วีระเชน ชินศักดิ์ชัย, 2548) ได้รวบรวม เกี่ยวกับข้อดีของการให้การปรึกษารายบุคคลไว้ดังนี้

- ผู้รับการปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาเฉพาะของเขาจากผู้ให้ การปรึกษาโดยตรง ซึ่งต้องมีความละเอียดรอบคอบและรอบคอบอย่างเพียงพอ
- ผู้รับการปรึกษาเป็นจุดสนใจของผู้ให้การปรึกษาแต่เพียงผู้เดียว ในการให้การปรึกษา แต่ละครั้งเขาจึงเป็นผู้ที่ควรจะได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่
- ผู้รับการปรึกษากล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างอิสระกับผู้ให้การปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้ การวินิจฉัยปัญหาและหาทางแก้ไขได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น
- ผู้รับการปรึกษาไม่ต้องกังวลถึงความคิดเห็นและความรู้สึกหรือข้อเสนอแนะของผู้อื่น นอกจากของผู้ให้การปรึกษาเพียงผู้เดียวระหว่างให้การปรึกษา
- ผู้รับการปรึกษาไม่ต้องกังวลถึงความไม่พร้อมทางด้านทักษะเพราะเขาจะมี ความสัมพันธ์เฉพาะกับผู้ให้การปรึกษาแต่เพียงผู้เดียวในระหว่างการให้การปรึกษา

การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม (Group counseling)

วัชรินทร์ ทรัพย์มี (2531) กล่าวว่า การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่บุคคลซึ่งมีความต้องการ ตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต้องการจะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน มาปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้การปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาส ได้แสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละคน เป็นการได้ระบายความรู้สึกขัดแย้ง ในจิตใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา และได้ใช้ความคิด

ในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง กับทั้งได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีความรู้สึกขัดแย้งหรือความคิดเห็นเช่นเดียวกับตน ไม่ใช่เขาคณเดียวที่มีปัญหา และอย่างน้อยมีผู้ใหญ่คนหนึ่งคือผู้ให้การปรึกษาที่ยอมรับและเข้าใจเขา และอีกประการหนึ่งการใช้วิธีนี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนได้เสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เขาเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่กลุ่มได้

กาญจนา ไชยพันธุ์ (2549) สรุปความหมายของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มว่าเป็นกระบวนการที่ผู้ให้การปรึกษাজัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับการปรึกษาที่มีปัญหาคคล้ายคลึงกันหรือความต้องการเหมือนกัน โดยให้บริการตั้งแต่ 4-8 คน ซึ่งมุ่งให้ผู้รับการปรึกษาได้ปรับปรุงตนเองโดยผู้ให้การปรึกษาจะคอยเอื้ออำนวยให้ผู้รับการปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น กล่าวเผชิญความจริง ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ การยอมรับ ความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

โอลัง เฟงจินดา (2554) กล่าวว่า การให้การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือให้บุคคลที่มีปัญหาคคล้าย ๆ กันมาปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อการยอมรับ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกัน โดยการให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น และปรับปรุงตนเอง พร้อมทั้งการยอมรับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกคนอื่น โดยมีผู้ให้การปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมในการให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2550) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการดำเนินงานกลุ่มหรือพัฒนาการของกลุ่มตามแนวคิดของ Corey ไว้ 6 ขั้น คือ ขั้นวางแผน (Pre-group issues) ขั้นเริ่มกลุ่ม (Initial stage) ขั้นเปลี่ยนแปลง (Transition stage) ขั้นปฏิบัติ (Working stage) ขั้นยุติ (Final stage) และขั้นประเมินและติดตามผล (Post-group issues) ขั้นตอนเหล่านี้จัดเป็นลำดับขั้นพัฒนาการกลุ่ม ซึ่งผู้นำกลุ่มต้องสังเกตการเปลี่ยนแปลงในแต่ละขั้นเพื่อจัดการให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ขั้นตอนอาจไม่ต่อเนื่องไปตามลำดับ ผู้นำกลุ่มต้องสังเกตพัฒนาการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาในแต่ละขั้นของกลุ่ม ใช้วิธีการและทักษะที่จะช่วยให้สมาชิกและกลุ่มพัฒนาและดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน

ผู้นำกลุ่มควรวางแผนสำหรับการเตรียมการจัดกลุ่ม โดยคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ กำหนดเค้าโครงของกลุ่ม กลุ่มเป้าหมาย กำหนดชัดเจนว่าจะทำกลุ่มแบบใด จัดให้กับใคร จะประชาสัมพันธ์อย่างไร คัดเลือกสมาชิกอย่างไร ขนาดของกลุ่ม ระยะเวลา จำนวนครั้งในการพบกลุ่ม รูปแบบของกลุ่ม โครงสร้าง การเตรียมสมาชิก กลุ่มจะเป็นกลุ่มแบบเปิดหรือกลุ่มปิด สมาชิก

สมัครใจเข้ากลุ่มหรือถูกกำหนดให้มา กระบวนการในการประเมินผล และการติดตามผลเป็นแบบใด ผู้นำกลุ่มที่ให้เวลาในการวางแผน เตรียมการในการจัดการปรึกษากลุ่ม จะช่วยให้เกิดผลดีในการทำกลุ่ม การวางแผนจะช่วยให้ผู้นำได้เตรียมความพร้อมของตนเองในการนำกลุ่มตามแผนที่กำหนดไว้ การนำกลุ่มนั้นถ้าผู้นำไม่เตรียมตัว นำกลุ่มโดยไม่มีทิศทาง สมาชิกจะเสียเวลาในการมาเข้ากลุ่มที่ไร้จุดหมาย

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มกลุ่ม

เป็นขั้นการปฐมนิเทศและการสำรวจ พิจารณาโครงสร้างของกลุ่ม สร้างความคุ้นเคย สำรวจความคาดหวังของสมาชิก สมาชิกจะเรียนรู้หน้าที่ในกลุ่ม กำหนดจุดมุ่งหมายของตนเองอย่างชัดเจน รู้ว่าจะมีส่วนร่วมในกลุ่ม ขั้นเริ่มกลุ่มนี้สมาชิกจะยังรักษาภาพลักษณ์ของตน คือ จะแสดงออกเฉพาะสิ่งที่ตนคิดว่าเหมาะสม สักคมยอมรับ ยังมีความกลัว ความกังวล รู้สึกไม่แน่ใจว่าสมาชิกคนอื่นในกลุ่มจะยอมรับตนเองได้เพียงใด สมาชิกต้องมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และมีเอกลักษณ์ส่วนตัว ขั้นนี้สมาชิกอาจลังเลใจว่าจะเปิดเผยตนเองได้มากเพียงใด เสียใจมากไหมที่จะเปิดเผย จะเกิดอะไรขึ้น ไว้ใจได้หรือไม่ มีใครในกลุ่มที่อยากคบ มีใครที่อยากอยู่ห่าง ๆ เขาจะยอมรับเราหรือไม่ จะยังคงความเป็นตัวเองในขณะที่เป็นส่วนหนึ่งของหนึ่งกลุ่มได้หรือไม่

ความไว้วางใจเป็นพื้นฐานสำคัญของกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะช่วยสมาชิกให้มีความไว้วางใจ โดยการเป็นต้นแบบในการแสดงความไว้วางใจ ผู้นำกลุ่มมีความเอื้ออาทร จริงใจ ให้เกียรติ ยอมรับนับถือ สมาชิกจะเรียนรู้ ปฏิบัติ ร่วมมือ และร่วมรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นเปลี่ยนแปลง

เป็นขั้นของความกังวลใจ การปกป้องตนเอง โดยแสดงการต่อต้าน สมาชิกจะมีความรู้สึกหลายประการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่ม

- กังวลใจว่าถ้าตระหนัก รู้จักตัวตนมากขึ้น คนอื่นจะยอมรับหรือไม่
- ทดสอบการยอมรับจากผู้นำ และสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม
- ได้รับความประทับใจที่เป็นอุปสรรค ซึ่งเกิดจากการควบคุมหรือใช้พลังอำนาจ

และความขัดแย้งกับสมาชิกคนอื่นหรือผู้นำกลุ่ม

- เรียนรู้วิธีการเผชิญความขัดแย้งและการเผชิญความจริง
- รู้สึกไม่แน่ใจที่จะสำรวจปัญหาส่วนตัว เกรงว่าสมาชิกจะไม่เข้าใจ ไม่เห็นใจ
- สังกัดผู้นำด้านความไว้วางใจและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- เรียนรู้วิธีการแสดงออก การบอกเรื่องราวที่จะให้สมาชิกคนอื่นได้รับรู้

ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่ต้องปฏิบัติดังนี้

- ส่งเสริมสมาชิกให้เห็นความสำคัญและแสดงออกในสิ่งที่กังวลใจที่มีอยู่ในขณะนั้น
เน้น “ที่นี่และเดี๋ยวนี้”

- ส่งเสริมสมาชิกให้รู้เท่าทันเมื่อตนแสดงการต่อต้าน
  - ส่งเสริมสมาชิกให้เห็นคุณค่าของการเผชิญความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่ม
  - ส่งเสริมสมาชิกให้รู้จักการพึ่งตนเอง และการพึ่งพาซึ่งกันและกัน
  - ส่งเสริมสมาชิกให้รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อต้องการความช่วยเหลือ
  - เป็นต้นแบบด้านการเผชิญกับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมาและจริงใจ
- ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติ

เป็นขั้นที่สมาชิกได้สำรวจปัญหาในระดับลึก เข้าใจปัญหา และมีวิธีการปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม ขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ความเป็นพวกเดียวกันเกิดจากพลังที่ได้มาจากการกระทำทั้งหมดของสมาชิก สมาชิกรับรู้ความรู้สึกเอื้ออาทร ความอบอุ่น ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีคุณค่า การยอมรับ และการสนับสนุน

ขั้นที่ 5 ขั้นยุติ

เป็นขั้นรวบรวม เตรียมการยุติกลุ่ม โดยใช้วิธีการสรุปสิ่งที่สมาชิกเรียนรู้จากทุกขั้นตอนของกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้นำกลุ่มจะเตือนสมาชิกเมื่อใกล้หมดเวลาให้สมาชิกได้เตรียมตัว ได้สำรวจความรู้สึก ก่อนสรุป ก่อนยุติกลุ่ม ก่อนที่จะต้องลาจากกลุ่ม สมาชิกได้อะไรจากประสบการณ์กลุ่ม มีข้อคิด ข้อเสนอแนะ ข้อมูลย้อนกลับที่จะให้ และรับฟังจากกลุ่ม สำรวจสิ่งที่ค้างคาใจ ให้โอกาสในการสนทนา

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลและติดตามผล

การประเมินผลของการปรึกษากลุ่ม อาจประเมินได้หลายแบบคือประเมินการพบกลุ่มทุกครั้ง ประเมินบางช่วง หรือประเมินเมื่อยุติกลุ่ม ข้อมูลที่ได้นอกจากจะทราบความก้าวหน้าของสมาชิกและของกลุ่มแล้วยังเป็นข้อมูลในการเตรียมการและการพัฒนาการนำกลุ่มครั้งต่อ ๆ ไป เครื่องมือในการประเมินมีหลายวิธี เช่น การสังเกต การบันทึกของสมาชิก และการใช้แบบสอบถาม

การติดตามผล มีประโยชน์ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของสมาชิก ความมุ่งมั่นของสมาชิกในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การนัดหมายกลุ่มเพื่อติดตามผลอาจเว้นระยะประมาณ 1-2 หรือ 3 เดือน ตามแต่สมาชิกจะตกลงกัน อาจติดตามผลเป็นรายบุคคลโดยผู้นำกลุ่มจัดเวลาให้สมาชิกประมาณคนละ 10 นาที หรือถ้าทำไม่ได้ก็อาจใช้การติดต่อทางโทรศัพท์

ขนาดของกลุ่ม

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2550) และ Corey (2012) กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มหรือจำนวนสมาชิกกลุ่มควรพิจารณาจากอายุของสมาชิก ประสบการณ์ของผู้นำกลุ่ม และประเด็นปัญหาใน

การปรึกษากลุ่ม นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาว่ามีผู้นำกลุ่มคนเดียว หรือมากกว่าหนึ่งคน โดยทั่วไปที่มี ผู้นำกลุ่มคนเดียว จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมในการให้การปรึกษาผู้ใหญ่ คือ 8 คน กลุ่มเด็กควรมี จำนวนสมาชิกน้อยลง คือ 3-4 คน เพื่อที่สมาชิกทุกคนจะมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วัชร ทรัพย์มี (2550) ซึ่งได้กล่าวว่า ปกติควรมีสมาชิกประมาณ 6-8 คน แต่ถ้าเป็นเด็กเล็กควรมีสมาชิกน้อยกว่านี้ การมีสมาชิกในกลุ่มมากเกินไปจะทำให้ผู้รับบริการ แต่ละคน ไม่มีโอกาสสำรวจปัญหาของตนอย่างพอเพียง และผู้ให้บริการปรึกษาไม่สามารถสังเกต พฤติกรรมและให้ความช่วยเหลือสมาชิกแต่ละคนได้อย่างทั่วถึง

เวลาที่ใช้ในแต่ละครั้งและความถี่ในการพบกลุ่ม

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2550) และ Corey (2012) กล่าวว่า ระยะเวลาในการพบกลุ่มแต่ละ ครั้งและความถี่ในการนัดพบขึ้นอยู่กับประเภทของกลุ่มและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่ม ส่วนใหญ่ จะนัดสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง กรณีเป็นกลุ่มเด็กและวัยรุ่นอาจนัดบ่อยแต่ในระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละครั้ง ไม่นานนัก Corey (2004 อ้างถึงใน อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2550) กล่าวถึงความถี่ในการนัดว่า อาจนัด สัปดาห์ละครั้ง ติดต่อกัน 6 สัปดาห์ นัดสัปดาห์เว้นสัปดาห์อีก 2 สัปดาห์ และต่อจากนั้นนัดเดือนละ ครั้งอีกก็ครั้งก็ได้ ความถี่ในการนัดลักษณะนี้เหมาะกับกลุ่มที่มุ่งหมายให้สมาชิกปรับเปลี่ยน พฤติกรรม เช่น การควบคุมน้ำหนัก การกล้าแสดงออก การจัดการกับความเครียด โดย วัชร ทรัพย์มี (2550) กล่าวว่า ให้พิจารณาจากอายุของผู้รับบริการปรึกษา กรณีสมาชิกกลุ่มเป็นเด็กเล็กซึ่งมี ความสนใจสั้น ควรใช้เวลาในแต่ละครั้งไม่เกิน 30 นาที และควรจัดให้ถี่ขึ้น เช่น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง แต่ถ้าเป็นวัยรุ่นอาจใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงในแต่ละครั้ง

จำนวนครั้งในการพบกลุ่ม

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2550) กล่าวว่า การกำหนดจำนวนครั้งในการพบกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งการเตรียมการของผู้นำกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มได้ทราบล่วงหน้าเพื่อวางแผนการจัดเวลาที่จะมาเข้า กลุ่ม การกำหนดจำนวนครั้งในการพบส่วนใหญ่พยายามใช้เวลาให้น้อย เน้นที่ผลที่สมาชิกจะได้รับ จากการเข้ากลุ่ม การนัดสัปดาห์ละครั้งจะใช้เวลาไม่เกิน 15 ครั้ง กลุ่มการปรึกษาในโรงเรียนมักจัด ในแต่ละภาคเรียน ประมาณ 15 สัปดาห์ อย่างไรก็ตาม จำนวนครั้งในการพบกลุ่มต้องมีเวลามาก พอที่สมาชิกจะสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความเป็นพวกเดียวกันและการปฏิบัติงาน ร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันเพื่อการเปลี่ยนแปลง แต่ก็ไม่นานมากจนเกิดความรู้สึกว่าไม่มีวันจบ ซึ่งตรงกับที่ วัชร ทรัพย์มี (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ระยะเวลาในการดำเนินการให้การปรึกษากลุ่มทั้งหมดไม่ควร นานเกิน 6 เดือน ถ้าจัดในโรงเรียนไม่ควรเกินหนึ่งภาคการศึกษา

ประโยชน์ของการให้การปรึกษากลุ่ม

George and Cristiani (1986 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549) Hansen, Warner, and Smith (1980 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549) และ Gazda (1978 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549) กล่าวถึงประโยชน์ของการให้การปรึกษากลุ่มไว้ดังนี้

1. ผู้ให้การปรึกษาสามารถปฏิบัติครั้งละเกินกว่า 1 คน แต่ไม่เกิน 12 คน ทำให้ประหยัดเวลา
2. สมาชิกกลุ่มได้พบว่าคนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับตน ทั้งยังเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พัฒนาตนเองผ่านกระบวนการที่ได้รับจากสมาชิกในกลุ่มที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเขา
3. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และการรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม การยอมรับของสมาชิกในกลุ่มก่อให้เกิดการยอมรับและเผชิญปัญหาของสมาชิก หรือกรณีต้องเรียนรู้วิธีแก้ปัญหา สมาชิกมีโอกาสสังเกตและนำวิธีการแก้ปัญหามาใช้กับตนเอง
4. สมาชิกเกิดการรู้สึกว่าคุณไม่ได้อ้างว้างโดดเดี่ยว เพราะการแสดงการยอมรับของสมาชิก จึงเกิดการพัฒนาความรู้สึกยอมรับซึ่งจะสัมพันธ์กับการเคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล
5. สมาชิกเรียนรู้เกี่ยวกับเจตคติความรู้สึกและจุดมุ่งหมายในการกระทำหรือการแสดงออกของตน และทั้งของเพื่อนสมาชิกกลุ่ม เรียนรู้ที่จะเสนอแนะแสดงความคิดเห็น เพื่อช่วยพัฒนาสมาชิกและตนเอง
6. ผู้ให้การปรึกษาได้สังเกตพฤติกรรมการแสดงออก ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ได้ประเมินผลการให้การปรึกษาข้อดีและข้อเสียเพื่อนำมาปรับปรุงในครั้งต่อไป
7. ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ (Self-concept) เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้การปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม ทำให้แต่ละคนได้ข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มเกี่ยวกับตนเอง เกิดการรับรู้ว่าคุณคณอื่นมองตนอย่างไร และปฏิสัมพันธ์ทางจิตวิทยานั้น ความไว้วางใจ ความจริงใจ การยอมรับและเคารพในสิทธิของกันและกัน ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาแต่ละคนในกลุ่มกล้าเปิดเผยตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็เรียนรู้ที่จะรับฟังผู้อื่น ซึ่งมีทัศนคติและค่านิยมที่แตกต่างไปจากตน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัว การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากการเรียนรู้ใหม่ที่เหมาะสมจากกลุ่ม
8. ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาหรือสมาชิกในกลุ่มตระหนักถึงการอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือกัน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักว่าคุณคณที่อยู่ร่วมกันในสังคมต่างก็มีปัญหาเช่นกัน ทั้งยังเรียนรู้บทบาทของตนเองและการปรับตัวทางสังคม

แนวทางการเลือกใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษา

ในปัจจุบันมีผู้สร้างทฤษฎีในการให้การปรึกษาไว้หลายทฤษฎี การเลือกใช้ทฤษฎีให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาของผู้รับการปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญต่อประสิทธิภาพในการให้การปรึกษา พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2543) ได้ให้แนวทางการเลือกใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาโดยจำแนกตามปัญหาของผู้รับการปรึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความคิด ระดับความรู้สึก และระดับพฤติกรรม

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความคิด เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้รับการปรึกษา ซึ่งมีสาเหตุสำคัญ 2 ประการ ประการแรก คือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และ/ หรือข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจหรือวางแผนสำหรับชีวิต ประการที่สอง คือ การเรียนรู้ที่ผิด หรือการเรียนรู้ที่ไม่เป็นเหตุเป็นผล

ทฤษฎีที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความคิด ได้แก่ ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีเชิงองค์ประกอบและคุณลักษณะ

2. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความรู้สึก เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและทับถมอยู่ในจิตใจของผู้รับการปรึกษาเป็นเวลานาน มักส่งผลให้มีความกดดันทางอารมณ์สูง สิ่งสำคัญสำหรับผู้ให้การปรึกษา คือการร่วมรับอารมณ์และความรู้สึกไปกับผู้รับการปรึกษาด้วย

ทฤษฎีที่เหมาะสมแก่การนำมาใช้กับปัญหาในระดับความรู้สึก ได้แก่ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีเกสตัลท์ ทฤษฎีอัตถิภาวนิยม

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพฤติกรรม มักเกิดจากการที่ผู้รับการปรึกษาไม่พอใจในการกระทำของตนเองและต้องการแก้ไขพฤติกรรมนั้น สาเหตุอาจมาจากการที่ผู้รับการปรึกษามีความต้องการภายในใจอย่างหนึ่ง แต่การแสดงออกทางพฤติกรรมกลับเป็นอีกอย่างหนึ่ง อาจเป็นเพราะไม่มีการเรียนรู้มาก่อน หรือไม่สามารนำสิ่งที่เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทฤษฎีที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพฤติกรรม ได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีเผชิญความจริง

ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy) เป็นทฤษฎีที่น่าสนใจจะนำไปใช้ในการให้การปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้รับการปรึกษาที่มีความทุกระดับความรู้สึก (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543) โดยพงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2543) ได้นำเสนอรายละเอียดของทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางในประเด็นต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมา

ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางเกิดขึ้นตามแนวความคิดของ Carl R. Rogers ซึ่งสำเร็จการศึกษาสาขาจิตวิทยาคลินิก เคยทำงานเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย เคยทำงานศูนย์แนะแนวเด็ก สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ สถาบันศึกษามนุษย์และสถาบันทางจิตต่าง ๆ (วัชร ทรัพย์มี, 2554) โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1940 และมีการพัฒนาทฤษฎีด้วยการปรับปรุงบทบาทของผู้ให้การปรึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทฤษฎีนี้มีลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นการตอบโต้กับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซึ่ง Rogers ได้พัฒนาทฤษฎีขึ้นจากความคิดหลายด้าน เช่น ด้านพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนรู้ ความคิดริเริ่ม เป็นต้น Roger ถือว่ามนุษย์เรา จะใช้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่ขณะนั้นเปลี่ยนจากเดิมที่มีการปรับตัว ไม่ได้ไปสู่การเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ซึ่งผู้ให้การปรึกษาควรมีความรับผิดชอบเป็นพื้นฐานในการช่วยเหลือ Rogers ปฏิเสธแนวคิดที่ว่าผู้ให้การปรึกษามีลักษณะของความเป็นผู้มีอำนาจ มีความรู้ที่สุด และผู้รับการปรึกษาจะต้องคอยปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ให้การปรึกษา กระบวนการในการให้การปรึกษาตามทฤษฎีนี้จะเป็นไปในรูปแบบที่ผู้ให้การปรึกษาพยายามจะช่วยผู้รับการปรึกษาให้พยายามใช้ความสามารถของตนเอง เพื่อจะได้รู้จักตนเองและเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้

2. แนวคิดที่สำคัญ

Rogers เชื่อว่าบุคคลควรได้รับการยอมรับในเรื่องศักดิ์ศรี เกียรติยศและคุณค่าของตนเอง ดังนั้นทุกคนควรมีสิทธิที่จะคิด โดยอิสระ สามารถดำเนินชีวิตตามความคิดของตนเอง และนำตนเองโดยปราศจากอิทธิพลหรือการครอบงำจากบุคคลอื่น ผู้ให้และผู้รับการปรึกษามีสิทธิที่จะแสดงออกตามแนวทางของตนเองตามที่ตนรู้สึกพร้อมและดำเนินไปตามทางที่ตนเลือก ทั้งนี้เพราะแต่ละคนมีความคิด มีความรู้สึก และมีประสบการณ์ของตนเอง มนุษย์มิใช่วัตถุที่จะปล่อยให้ใคร ๆ มาชักจูงได้ง่าย ๆ ดังนั้นมนุษย์เราจึงควรจะมีอิสระต่อชีวิตของตนเองและต่อสิ่งที่ตนเลือก นอกจากนี้เขายังเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของบุคคลไปในทางที่ดีขึ้นจะไม่เกิดขึ้น เว้นแต่จะต้องมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคคลเกิดขึ้นก่อน ซึ่งจะสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีได้ โดยการหยิบบินความสัมพันธ์ที่ดีให้ผู้อื่นก่อน ผู้อื่นก็จะมีความสัมพันธ์ที่ดีตอบ อันจะนำไปสู่การเปิดเผยตนเองและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตัวเองให้พัฒนาขึ้น

ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางมีพื้นฐานความเชื่อในมนุษย์ว่าคนเราเกิดมามีความสามารถอยู่ในตัวเองในการมุ่งที่จะให้เกิดความสมบูรณ์ในชีวิต (Self-actualization) บุคคลเป็นผู้กำหนดวิถีชีวิตและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง หากผู้นั้นได้มีโอกาสรับรู้ความจริงเกี่ยวกับตัวเอง บุคคลจะมีแรงจูงใจที่จะผลักดันให้ตนเองไปสู่ความสมบูรณ์ในชีวิต ผู้รับการปรึกษามีความสามารถอยู่ในตนเองที่จะเข้าใจถึงองค์ประกอบของชีวิต อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนไม่มีความสุข ผู้รับการปรึกษา

มีความสามารถที่จะนำชีวิตของตนเอง และยังสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของเขา โดยการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพจะเกิดขึ้น ถ้าผู้ให้การปรึกษามีความเข้าใจและสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพในบรรยากาศที่อบอุ่น มีการยอมรับ การเข้าอกเข้าใจในปัญหาที่ถูกต้อง กระบวนการให้การปรึกษาอยู่บนพื้นฐานระหว่างบุคคลต่อบุคคล มีสัมพันธภาพที่อบอุ่น ปลอดภัย และการยอมรับ โดยปราศจากเงื่อนไขของผู้ให้การปรึกษาจะช่วยทำลายกำแพงแห่งการป้องกันตนเองของผู้รับการปรึกษาและหันมายอมรับตนเองพร้อมทั้งประสานกันให้เป็นระบบ ซึ่งก่อนหน้านั้นเขาได้เคยปฏิเสธและบิดเบือนสิ่งเหล่านี้มาก่อน

Rogers เชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล มีความสามารถในการแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี เป็นที่เชื่อถือและให้ความไว้วางใจได้ว่า พวกจริงทำจริง มีความปรารถนาที่จะก้าวไปข้างหน้าเพื่อให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ และพร้อมที่จะดำเนินชีวิตร่วมกันเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ แต่การที่มนุษย์ปฏิบัติตนไม่เหมาะสมไม่ควรนั้นเป็นเพราะเขามีปัญหาและจำเป็นต้องป้องกันตนเองให้อยู่รอด ซึ่งแท้ที่จริงแล้วมนุษย์พยายามที่จะปรับตนเองให้เข้ากับสังคมมากกว่า และสาเหตุของปัญหาเกิดขึ้นจากความไม่ประสานสอดคล้องกันระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเอง หรือมโนภาพแห่งตน (Self-concept) ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวที่เราเป็นจริง (Real self) ตัวที่เราคิดว่าเป็น (Perceived self) และตัวที่เราต้องการเป็น (Ideal self)

3. สัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา

ลักษณะของความสัมพันธ์ในการให้การปรึกษา และท่าทีของผู้ให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางที่ช่วยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นใจ ซึ่งจะทำให้ผู้รับการปรึกษามีความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองมีดังนี้

- มีบุคคล 2 คน ซึ่งมีความสัมพันธ์อันดี และมีความผูกพันต่อกันทางจิตใจ
- บุคคลแรกคือ ผู้รับการปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ท้อแท้สิ้นหวังหมดอาลัยในชีวิต มีความวิตกกังวล และเต็มไปด้วยความทุกข์
- บุคคลอีกคนหนึ่งพร้อมจะสร้างและเชื่อมโยงสายสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นคือ ผู้ให้การปรึกษา
- ผู้ให้การปรึกษาจะต้องแสดงออกในทางบวกต่อผู้รับการปรึกษาอย่างไม่มีเงื่อนไข
- ผู้ให้การปรึกษาจะต้องเข้าใจและยอมรับ ทั้งในเรื่องราวและความเป็นบุคคลของผู้รับการปรึกษาพร้อมทั้งเชื่อมโยงประสบการณ์เหล่านี้ เพื่อสะท้อนให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเองให้ดีขึ้น

- สิ่งที่จะช่วยให้การให้การศึกษามีประสิทธิภาพคือ การสื่อความหมายทั้งภาษาพูดและภาษาท่าทางในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตลอดจนการมองโลกแง่ดีโดยไม่มีเงื่อนไขของผู้ให้การปรึกษา

4. สภาพของผู้มีทุกข์

ความทุกข์ของบุคคลเกิดจากความไม่ผสมผสานกันระหว่างมโนภาพแห่งตนหรือความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิ่งที่บุคคลต้องการจะเป็นกับสิ่งที่บุคคลเป็นอยู่นั่นเอง

5. จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา

ผู้ให้การปรึกษาต้องพยายามสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบตนเอง เข้าใจ และยอมรับตนเอง พร้อมทั้งหาแนวทางที่จะพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ตรงกับความเป็นจริง ผู้รับการปรึกษาจะเข้าใจตนเองว่า อะไรคืออุปสรรคของความเจริญงอกงามแห่งตน และรับรู้ถึงสิ่งที่ทำให้ตนบิดเบือนตนเองหรือรับรู้ตนเองผิดไปจากความเป็นจริง ผู้รับการปรึกษาจะได้ก้าวไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์เปิดกว้าง และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เพื่อจะได้ก้าวไปข้างหน้าตามศักยภาพแห่งตน และไปสู่ความมีชีวิตจิตใจตามธรรมชาติ

6. เทคนิคและอุปกรณ์ในการให้การปรึกษา

เทคนิคเบื้องต้นที่ใช้ในทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางนี้ได้แก่ การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การยอมรับทั้งในเรื่องราวและความเป็นบุคคลของผู้รับการปรึกษาโดยไม่มีเงื่อนไข ซึ่งเกี่ยวข้องกับถึงทัศนคติและบุคลิกภาพของผู้ให้การปรึกษาเป็นสำคัญ คุณสมบัติของผู้ให้การปรึกษาในทฤษฎีนี้ควรเป็นผู้ที่มีความจริงใจ บุคลิกท่าทางที่อบอุ่น เทคนิคสำคัญที่ใช้ได้แก่ การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้เกิดความเข้าใจที่กระจ่างชัด (Clarification) และการเน้นหนักถึงความเข้าใจโดยอยู่กับเหตุการณ์ปัจจุบัน (Being here) ใช้การสนับสนุน (Support) เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจในตนเอง สำหรับเทคนิคและอุปกรณ์ที่ทฤษฎีนี้ไม่นิยมใช้ได้แก่ การวินิจฉัย การทดสอบโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ การแปลความหมาย การสืบประวัติ และการสอบซักข้อมูล เนื่องจากถือว่าไม่มีความสำคัญ

7. บทบาทของผู้ให้การปรึกษา

ผู้ให้การปรึกษาที่ใช้ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางจะเปิดโอกาสและให้ความไว้วางใจ ตลอดจนมอบความรับผิดชอบให้แก่ผู้รับการปรึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในเรื่องการตัดสินใจที่จะจัดการกับปัญหาด้วยตัวของผู้รับการปรึกษาเอง

8. คำวิจารณ์ในการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง

วัชร ทรัพย์มี (2554) ได้ประมวลคำวิจารณ์ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางไว้ดังนี้

ข้อดี

- การที่ผู้ให้การปรึกษาพยายามฟังและเข้าใจผู้รับการปรึกษา ไม่ประเมินผู้รับการปรึกษา และให้การตอบสนองต่อการสื่อความหมายของผู้รับการปรึกษาทันที เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจตนเองและสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง อันนำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยตนเอง

- นอกจากนั้นทฤษฎีนี้ได้เตือนให้ผู้ให้การปรึกษาระหนักว่า การรับรู้ของผู้รับการปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง เพราะจะเป็นหนทางนำไปสู่การเข้าใจกับผู้รับการปรึกษาได้เป็นอย่างดี

- ทฤษฎีนี้เชื่อว่าเราสามารถเข้าใจสาเหตุที่ทำให้คนไม่มีความสุข และมีความสามารถที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวเองได้

- เน้นสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา และเน้นทัศนคติของผู้ให้การปรึกษาต่อผู้รับการปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเปิดรับประสบการณ์และพร้อมที่จะยอมรับตนเอง โดยผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนให้เขาได้แสดงออกซึ่งค่านิยม ปฏิกริยา หรือความรู้สึกลึกซึ้ง

ข้อจำกัด

- ผู้ให้การปรึกษาที่ยังไม่ชำนาญจะใช้วิธีนี้อย่างผิดพลาด เช่น เน้นการสะท้อนความรู้สึกและเนื้อหามากเกินไป ขาดความเป็นตัวของตัวเอง เกรงจะดำเนินการให้การปรึกษาผิดพลาดไปจากทฤษฎี ซึ่งทำให้เกิดความไม่คล่องตัว การให้การปรึกษาจะลดประสิทธิภาพลง

- ทฤษฎีนี้ไม่ค่อยอธิบายถึงสภาพการณ์ และสาเหตุภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

- การอธิบายหลักการ และกลวิธีของการให้การปรึกษาแบบนี้ค่อนข้างกว้างและเป็นนามธรรม เช่น การใช้คำว่า “แนวโน้มในการพัฒนาตนเอง” (Actualizing tendency) นั้นกว้างมากหมายรวมทุกอย่างเกี่ยวกับความต้องการและแรงจูงใจซึ่งครอบคลุมเวลาไม่ได้อธิบายออกมาในรูปพฤติกรรมอย่างชัดเจน

- จุดประสงค์หลักของการให้การปรึกษาทฤษฎีนี้กว้างเกินไป คือกล่าวกว้าง ๆ ว่าต้องการให้บุคคลรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง โดยไม่เจาะจงพฤติกรรมเฉพาะอย่างเช่น การแก้ปัญหา การปรับตัว การวางโครงการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ (2543) กล่าวว่าทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior therapy) เหมาะกับผู้รับการปรึกษาที่มีความทุกข์ระดับความคิด โดยมีรายละเอียดของทฤษฎีดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมา

ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ก่อตั้งโดย Albert Ellis นักจิตวิทยาคลินิกชาวอเมริกัน เป็นวิธีให้การปรึกษาที่ค่อนข้างจะเป็นแบบนำทาง มีความโน้มเอียงในการบำบัดทางความคิด โดยการให้ความรู้ ตลอดถึงแนวทางการประพฤติ และการปฏิบัติโดยเน้นหนักทางระบบการคิด การตัดสินใจ การวิเคราะห์ และการตัดสินใจใหม่โดยใช้รูปแบบในการให้การปรึกษาด้วยวิธีการสอนอย่างตรง ๆ ในปี ค.ศ. 1950 Ellis ได้พัฒนาวิธีการให้การปรึกษาของเขาขึ้น โดยเรียกว่าการบำบัดด้วยเหตุผล (Rational therapy) ต่อมาใน ค.ศ. 1955 เขาได้ผสมผสานแนวคิดของจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม กลุ่มปรัชญานิยม และกลุ่มพฤติกรรมนิยมเข้าด้วยกัน แล้วพัฒนาเป็นทฤษฎีพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ (Rational emotive therapy) และในปี ค.ศ. 1993 จึงได้ให้ชื่อใหม่ว่าทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior therapy) เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือที่เน้นความเกี่ยวข้องกันระหว่างความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษา (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551)

2. แนวคิดที่สำคัญ

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าโดยทั่วไปมนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล เมื่อไรก็ตามที่มนุษย์ใช้เหตุผลเขาจะเป็นคนที่สามารถทำอะไรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นคนที่มีความสุข แต่มนุษย์มักจะยอมให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผลจนก่อให้เกิดเป็นความยุ่งยากขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้มีประสบการณ์มาช่วยชี้แนะให้บุคคลนั้นมองเห็นถึงความคิดที่ไม่สมเหตุผลของตนเอง

เมื่อไรที่มนุษย์ใช้เหตุผล การดำเนินชีวิตก็มักจะราบรื่นและมีความสุข แต่เมื่อได้รับการเรียนรู้มาอย่างผิด ๆ จึงมีความคิดที่ไม่สมเหตุผล สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะการสื่อความหมายผิดพลาด จึงทำให้คิดผิดและก่อให้เกิดความทุกข์ตามมา โดยความทุกข์นี้เป็นผลมาจากความคิดของตัวเองที่มีต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ

ดวงมณี จงรักษ์ (2556) ได้อธิบายความหมายของกรอบความคิด ABCDE ไว้ดังนี้

A หมายถึง เหตุการณ์กระตุ้นเร้า (Active event)

B หมายถึง ความเชื่อที่มีต่อเหตุการณ์ (Beliefs)

C หมายถึง ผลที่ได้รับทางอารมณ์และพฤติกรรมซึ่งกำหนดโดยความเชื่อ (Emotional and behavioral)

D หมายถึง การโต้แย้งความเชื่อที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ (Disputing disturbance-producing beliefs)

E หมายถึง ทักษะใหม่มีเหตุผลและประสิทธิภาพทำให้พฤติกรรมและอารมณ์เปลี่ยนไป (New and effective rational outlook)

3. ความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล (Irrational ideas)

Ellis ได้รวบรวมความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลของมนุษย์ไว้ดังนี้ (วัชร ทรัพย์มี, 2554)

- คิดว่าตนเองจะต้องเป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบ หรือมีประสิทธิภาพในทุกเรื่อง
- คิดว่าตนเองมีข้อผิดพลาด จึงเป็นคนไร้ค่า
- มีความคิดที่ไม่ยืดหยุ่น หรือคิดในวงจำกัด
- การอ้างเหตุผลด้านลบ ส่วนใหญ่คนที่คิดในแง่ร้ายกับตนเองมักจะเป็นคนที่ไม่เชื่อมั่น

ในตนเอง

- ถ้าสิ่งต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง นับว่าเป็นเรื่องร้ายแรง เป็นความหายนะ

ซึ่งทนไม่ได้

- ความคิดว่าการไร้ความสุขเกิดจากการที่เราไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- คิดกังวลหรือพะวงล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น
- คิดว่าเป็นการง่ายที่จะหนีปัญหาและความรับผิดชอบ คิดว่าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหา
- คิดว่าเราจำเป็นต้องพึ่งผู้อื่นที่เข้มแข็งกว่า จนไม่เป็นตัวของตัวเอง
- คิดว่าเราจำเป็นต้องได้รับความรักหรือการยกย่องจากทุกคนที่เราติดต่อสัมพันธ์ด้วย
- คิดว่าประสบการณ์ในอดีตส่งผลถึงปัจจุบัน และเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ในปัจจุบันและอนาคตได้

- ความเชื่อมั่นว่ามนุษย์มีสติปัญญาเหนือกว่าสัตว์โลกอื่นใด ดังนั้นบุคคลจึง

มีความสามารถที่จะทำได้ หรือได้มาในทุกสิ่ง

- และความคิดไม่สมเหตุสมผลอื่น ๆ เช่น ถ้ามีสิ่งทีกระทบกระเทือนชีวิตของเรา

มันจะกระทบกระเทือนอยู่เช่นนี้ตลอดไป

4. สภาพของผู้มีทุกข์

ผู้รับการปรึกษาไม่ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง หรือเข้าใจในต้นเหตุของปัญหาอย่างผิด ๆ ทำให้แก้ปัญหามาไม่ตรงจุด ความทุกข์จึงยังคงเหลือค้างอยู่ นอกจากนี้ทฤษฎีนี้ยังเหมาะสมที่จะใช้ช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาทางอารมณ์ เช่น มีความวิตกกังวลหรืออาการซึมเศร้าในระดับปานกลางถึงระดับที่ต้องการฆ่าตัวตาย ผู้ที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ผู้ติดยาเสพติดเรื้อรัง รวมถึงวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมหลีกหนีหรือแสดงปัญหาทางพฤติกรรม เช่น เจ้าอารมณ์ และเด็กวัย 7-8 ปี ที่มีปัญหาการคบเพื่อนที่โรงเรียน

5. จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา

เพื่อหาทางช่วยผู้รับการปรึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดที่ไม่สมเหตุสมผล และความเชื่อที่ผิด ๆ ให้มีวิธีการคิดอย่างถูกต้อง พยายามกำจัดความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาที่ว่าตนเองเป็นผู้แพ้และให้หันมาเผชิญกับปัญหาที่แท้จริง โดยช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้ทราบถึงทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตที่สมเหตุสมผลมากขึ้น ต่อจากนั้นจึงค่อยผลักดันให้ผู้รับการปรึกษาแก้ไขปัญหามาให้ตรงจุดโดยใช้สติปัญญา

6. เทคนิคและอุปกรณ์ในการให้การปรึกษา

วัชร ทรัพย์มี (2554) ได้กล่าวถึงตัวอย่างเทคนิคที่สำคัญที่ใช้ในทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมไว้ดังนี้

- การสอนหรือการอธิบายโดยตรง (Direct teaching) เป็นการอธิบายหรือชี้แจงกับผู้รับการปรึกษาโดยตรง เพื่อแก้ความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้รับการปรึกษาให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง
- การกำหนดงานให้ทำ (Homework assignment) เป็นการมอบหมายให้ผู้รับการปรึกษาปฏิบัติบางสิ่งภายนอกห้องให้การปรึกษา แล้วกลับมาประเมินผลในการพบกันครั้งต่อไป
- การใช้ตรรกวิทยา (Logic) เป็นการชี้ให้ผู้รับการปรึกษาได้ตระหนักว่าความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลของเขาคืออะไร และส่งผลอย่างไรต่อสัมพันธภาพกับผู้อื่น
- การแสดงตัวแบบ (Modeling) เป็นการแสดงพฤติกรรมของผู้ให้การปรึกษาในระหว่างให้การปรึกษา โดยอารมณ์และพฤติกรรมที่ผู้ให้การปรึกษาดูสนองต่อผู้รับการปรึกษาเป็นแบบอย่างให้กับผู้รับการปรึกษา
- การผ่อนคลายความเครียด (Relaxation) เช่น ให้ออกไปเดินยืดเหยียดแล้วกลับมาใช้เหตุผลใคร่ครวญใหม่
- การใช้จินตนาการในการใช้เหตุผลและอารมณ์ของตน (Rational-emotive imagery) เป็นการจินตนาการถึงสภาพการณ์บางอย่างเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ถึงความรู้สึก ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของความคิด และฝึกปรับเปลี่ยนความรู้สึกให้สอดคล้องกับความคิดที่สมเหตุสมผล
- ยกตัวอย่างชีวประวัติ (Bibliography) เป็นการชี้ให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักว่าคนเราแม้จะมีข้อจำกัดหรือความบกพร่องก็เป็นเรื่องธรรมดา และอาจมีโอกาสรประสบความสำเร็จได้ดังตัวอย่างประวัติบุคคลต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีกำลังใจที่จะต่อสู้กับปัญหาต่อไป
- การฝึกให้ผู้รับการปรึกษาคิดอย่างมีเหตุผล โดยทำแบบฝึกหัดคิดอย่างมีเหตุผล (The REBT self-help form) โดยความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลทั่วไปจะถูกจัดเรียงลำดับไว้ให้ผู้รับ

การปรึกษาเลือกความคิดที่สอดคล้องหรือตรงกับตน จากนั้นให้เขียนความคิดโต้แย้ง แล้วเปลี่ยนเป็นให้ความคิดที่สมเหตุสมผล ผู้ให้การปรึกษาจะมอบหมายให้ผู้รับการปรึกษาทบทวน ข้อความที่เขียนบ่อย ๆ โดยการพูดกับตนเองในใจ หรือพูดออกเสียง โดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญ กับเหตุการณ์ที่สอดคล้องหรือตรงกับที่เลือก

- การให้วิเคราะห์คำพูดของตนเองจากแถบบันทึกเสียง (Tape recording)

เป็นการบันทึกเสียงระหว่างการให้การปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษา ได้ระบายอารมณ์ และแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ จากนั้นนำมาเปิดให้ฟัง แล้วให้ผู้รับการปรึกษา วิเคราะห์คำพูดของตนเองว่ามีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใด

7. หน้าที่และบทบาทของผู้ให้การปรึกษา

เนื่องจากทฤษฎีนี้เน้นถึงความสำคัญของการคิดซึ่งเป็นตัวบั่นทอนทำลายบุคคล ผู้ให้ คำปรึกษาจึงทำหน้าที่เปรียบเสมือนครูผู้สอน และผู้รับการปรึกษาก็เปรียบเหมือนนักเรียน ผู้ให้ การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้ถึงปัญหาของตนเอง และฝึกหัดแก้ไขอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง โดยวัชร ทรัพย์มี (2554) ได้สรุปขั้นตอนสำหรับผู้ให้ การปรึกษาตามทฤษฎีนี้ไว้ดังต่อไปนี้

- ผู้ให้การปรึกษาชี้ให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักว่า ความคิดของผู้รับการปรึกษาเป็น ความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลอย่างไร และทำไมจึงคิดเช่นนั้น ตลอดจนชี้ให้เห็นว่าความคิด ที่ไม่สมเหตุสมผลเช่นนั้นทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ได้อย่างไร ผู้ให้การปรึกษาจะพยายามช่วยให้ ผู้รับการปรึกษาเรียนรู้ที่จะแยกแยะความเชื่อที่สมเหตุสมผลออกจากความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล

- ผู้ให้การปรึกษากระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักว่า เขาจะต้องรับผิดชอบต่อปัญหา ของตนเอง อันเนื่องมาจากการที่เขาเฝ้าคิดอย่างไร้เหตุผล

- ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนความคิด ให้ขจัดความคิด ที่ไม่สมเหตุสมผลออกไปเสีย โดยใช้กลวิธีแบบนำทาง ชักชวน ชี้แจงเหตุผล

- ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีความคิดที่มีเหตุผลในเรื่องทั่ว ๆ ไป ไม่เกี่ยวกับปัญหาในปัจจุบันของตน เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีปรัชญาชีวิตอันเต็มไปด้วยเหตุผล เพื่อจะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของความคิดอันไม่สมเหตุสมผลอีกต่อไปในอนาคต

8. คำวิจารณ์ในการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

วัชร ทรัพย์มี (2554) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมไว้ดังนี้

ข้อดี

- ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมเป็นก้าวใหม่ของทฤษฎีให้เห็นว่าความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลก่อให้เกิดปัญหาด้านอารมณ์อย่างไร และกลวิธีที่ใช้ในการให้การปรึกษาแบบนี้มีทั้งกลวิธีที่กระทำในห้องให้การปรึกษา และให้ผู้รับการปรึกษานำไปปฏิบัติภายนอก เป็นการฝึกให้ผู้รับการปรึกษาได้ช่วยเหลือตนเอง

ข้อจำกัด

- การที่ผู้ให้การปรึกษาปฏิบัติตนประหนึ่งว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญที่นำปรัชญาของตนไปมอบให้ผู้รับการปรึกษา การใช้วิธีนำทางมากเกินไปอาจทำให้ผู้รับการปรึกษาไม่เป็นตัวของตัวเอง หรือทำให้ผู้รับการปรึกษาคิดว่าผู้ให้การปรึกษาไม่เข้าใจเขา และอาจไม่มารับการปรึกษาอีกเลย

ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ (2543) ได้นำเสนอรายละเอียดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavior therapy) ในประเด็นต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมา

ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นทฤษฎีที่นำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านพฤติกรรมในการปรับตัวไม่เหมาะสม โดยมีศาสตราจารย์ John Crumboltz เป็นผู้ริเริ่มนำคำว่า “Behavioral counseling” มาใช้เมื่อปี ค.ศ. 1964 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมส่วนมากมีพื้นฐานมาจากผลการศึกษาทดลองเกี่ยวกับหลักการเรียนรู้ของ Pavlov, Watson, Skinner และ Thorndike งานค้นคว้าสำคัญในปัจจุบันส่วนหนึ่งจะมีพื้นฐานมาจากผลงานค้นคว้าของ Pavlov ที่ได้รับรางวัลโนเบล (Nobel prize) เมื่อ ค.ศ. 1927 ซึ่งคนทั่วไปรู้จักกันในเรื่องของทฤษฎีการเรียนรู้ โดยการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical conditioning learning) โดย Thoresen เป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนในการเผยแพร่วิธีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมไปทดลองใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. แนวคิดที่สำคัญ

ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์คงอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมาเป็นผลผลิตจากการที่มนุษย์มีปฏิกิริยาตอบโต้กับสิ่งแวดล้อม ถ้าบุคคลใดสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ บุคคลนั้นก็จะมีโอกาสที่จะกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ เพราะสังคมมีอิทธิพลเหนือบุคคล พฤติกรรมของมนุษย์มักถูกกำหนดด้วยเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาก่อนหน้านั้น ดังนั้นบุคลิกภาพของมนุษย์จึงสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้วิธีการวางเงื่อนไข (Conditioning) ด้วยการให้รางวัล (Reward) หรือการลงโทษ (Punishment) และพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยการเรียนรู้ (Learning)

วัชรินทร์ พัทย์มี (2554) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักการที่ทฤษฎีพฤติกรรมนำมาใช้ในการให้การศึกษา โดยกระบวนการเรียนรู้มีหลักการว่า การควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดก่อน (Antecedent) หรือการควบคุมผลที่ตามมา (Consequence) หรือควบคุมไว้ทั้งสองตัวแปร จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior) ได้ ดังภาพที่ 2-1 โดยได้นำเสนอวิธีการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ที่ถูกพัฒนาขึ้นดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2-1 กระบวนการ ABC

- การเรียนรู้ด้วยการวางเงื่อนไขแบบดั้งเดิม (Classical conditioning) มีหลักการว่า พฤติกรรมอยู่ภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้า เน้นเหตุการณ์ที่เกิดก่อนพฤติกรรมว่าเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง โดยมี Pavlov นักสรีระวิทยาชาวรัสเซียเป็นผู้ทดลองการเรียนรู้กับสุนัขเป็นคนแรก หลักการสำคัญของการเรียนรู้ที่นำไปใช้ในการให้การศึกษาคือ พฤติกรรมของผู้รับการปรึกษาเป็นผลมาจากสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข และสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ฉะนั้นจะต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อมใหม่เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรม

- การเรียนรู้ด้วยการวางเงื่อนไขแบบแสดงการกระทำ (Operant conditioning) เน้นผลที่ตามมาจากการได้แสดงการกระทำ (Consequences of behavior) โดยมี Skinner เป็นผู้ดำเนินการทดลองวิธีการเรียนรู้นี้เป็นคนแรก เขาเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลถูกควบคุมจากผลที่ได้รับ กล่าวคือการกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงเป็นสิ่งที่พึงพอใจ หรือสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงพอใจสำเร็จ จะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก หลักการนี้ได้นำมาใช้ในการให้การศึกษา โดยผู้รับการปรึกษาจะได้รับการเสริมแรงถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ซึ่งจะทำให้เกิดแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปอีก

- การเรียนรู้ทางสังคม (Social learning) บางที่เรียกว่าการเรียนรู้จากการสังเกต (Observational learning) หรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling) โดย Albert Bandura ได้อธิบายขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมว่า เริ่มต้นจากการรับรู้ตัวแบบจากสิ่งแวดล้อม โดยตัวแบบที่จะใช้ในการเรียนรู้ต้องน่าสนใจ และผู้เรียนต้องมีความสามารถในการสังเกต การรับรู้ได้ดีพอ จากนั้นผู้เรียนต้องคิดวิเคราะห์สิ่งที่ได้รับรู้ และจดจำการกระทำของตัวแบบได้ จึงจะสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่สังเกตจากตัวแบบ องค์ประกอบที่จะแสดงพฤติกรรมตาม

ตัวแบบได้ดีคือ ความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียน ค่านิยมที่ยอมรับหรือสอดคล้องกับ พฤติกรรมของตัวแบบ และการคาดคะเนถึงผลตอบแทนที่พึงพอใจที่จะได้รับหลังแสดงพฤติกรรม นั้น

3. ธรรมชาติของการเสริมแรง

ควมฉนิ จงรักภัก์ (2556) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของการเสริมแรงไว้ว่า เป็นตัวกระตุ้น ให้แสดงพฤติกรรมได้ ตัวเสริมแรงบางอย่างอาจถือเป็นรางวัลสำหรับบางคน แต่ตัวเสริมแรง เดียวกันอาจถือเป็นการลงโทษสำหรับคนอื่น เช่น การได้รับความสนใจจากคนอื่นอาจเป็นรางวัล ที่ทำให้คนส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่การได้รับความสนใจจากคนอื่นเช่นนี้ อาจเป็นการลงโทษสำหรับคนชื้อายก็ได้ ดังนั้นผู้ให้การศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับผู้รับ การศึกษาเพื่อกำหนดว่าอะไรคือตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัลในการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับผู้รับการศึกษาคนนั้น

รางวัล มีความหมายได้ 2 อย่างคือ

- การให้สิ่งเร้าทางบวก (Positive reinforcement) เช่น ให้คำชม ความสนใจ ขนม เป็นต้น
- การระงับสิ่งเร้าทางลบ (Negative reinforcement) เช่น ปิดเสียงวิทยุที่รบกวนการอ่าน

หนังสือ หยุดนินทา หยุดบ่น เป็นต้น

การลงโทษ มีความหมายได้ 2 อย่างคือ

- ให้สิ่งเร้าทางลบ (Positive punishment) เป็นการให้สิ่งที่ไม่พึงพอใจ

เช่น ส่งกระแสไฟฟ้าชื้อต ใช้ไม้ตี คู เป็นต้น

- งดสิ่งเร้าทางบวก (Negative punishment) เป็นการถอดถอนสิ่งที่พึงพอใจออกไป

หรือการปรับเมื่อได้กระทำผิด (Response cost) เช่น ไม่ให้ฟังวิทยุ งดดูโทรทัศน์

งดเงินประจำสัปดาห์ เป็นต้น

4. สภาพของผู้มีทุกข์

ผู้รับการศึกษาเกิดปัญหาในการปรับตัว กล่าวคืออาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือมีพฤติกรรมที่ตนเองไม่พอใจ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการอบรมสั่งสอนหรือการเรียนรู้ ที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น หรือประสบการณ์ในชีวิตที่จำกัด หรือมีความวิตกกังวล สูง จนทำให้เกิดการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมขึ้น

5. จุดมุ่งหมายของการให้การศึกษา

เพื่อกำหนดทางจัดพฤติกรรมในการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมของผู้รับการศึกษา โดยพยายามให้ผู้รับการศึกษาได้เรียนรู้ที่จะสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้นมาใหม่ อันจะเป็นทาง นำไปสู่การแก้ปัญหา สำหรับการเรียนรู้เพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น ผู้ให้การศึกษา

กับผู้รับการปรึกษาจะร่วมมือกันกำหนดจุดมุ่งหมายหรือพฤติกรรมที่ต้องการให้ชัดเจนลงไปก่อน จากนั้นจึงจะได้ช่วยกันวางแผนอย่างมีขั้นตอนเพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อไป

6. เทคนิคและอุปกรณ์ในการให้คำปรึกษา

เทคนิคที่ใช้ในการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ได้แก่

- Permissiveness เป็นการอนุญาตให้ผู้รับการปรึกษาเล่ารายละเอียดต่าง ๆ ออกมาและ ผู้ให้การปรึกษาก็จะรับฟังและยอมรับในเรื่องนั้น เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดทัศนคติที่ดี ต่อผู้ให้การปรึกษาและเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจขึ้นในตนเอง มีความเป็นกันเองมากขึ้น โดยลด ความกลัวหรือความหวาดระแวงต่าง ๆ ให้น้อยลง ผู้รับการปรึกษาจะมีสมาธิในการที่จะระบาย ความรู้สึกของตนเองได้ดีขึ้น

- Free association เป็นเทคนิคที่พยายามให้ผู้รับการปรึกษามีอิสระในการพูดและเล่า เรื่องราวออกมาโดยรวดเร็วทันทีที่ฟังคำถามเสร็จ เพื่อระบายความกดดันที่มีอยู่ในจิตใจ

- Reinforcement การเสริมแรง ได้แก่ การให้รางวัล การชื่นชม หรือโดยการที่ผู้ให้การ ปรึกษาแสดงอาการยิ้มแย้มหรือพยักหน้าเหล่านี้ ก็จะเป็นกำลังใจให้ผู้รับการปรึกษาเกิด ความมั่นใจในตนเอง รู้สึกพอใจและภูมิใจในตนเอง กล่าวที่จะเล่ารายละเอียดต่าง ๆ มากขึ้น การเสริมแรงอาจเป็น การลงโทษ เพื่อหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้รับการปรึกษา

- Labeling ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถแยกแยะในรายละเอียดลงไปว่าอะไรที่เป็นปัญหาและอะไรที่ไม่เป็นปัญหา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามองเห็นได้แน่ชัดว่าสิ่งใด ที่เป็นปัญหาที่แท้จริง โดยให้เปรียบเทียบในระยะเวลาและสถานการณ์ เช่น คนทั่วไปมักจะติตรา บุคคลอื่นที่เราไม่ชอบว่าเป็นคนแล้ว ซึ่งความจริงแล้วควรจะบอกว่าเขาไม่ดีในด้านใด เรื่องอะไร ให้ชัดเจนลงไป

- Foresight การพยายามช่วยให้ผู้รับการปรึกษารู้จักคาดการณ์ถึงอนาคต เช่น คิดว่าเมื่อทำ สิ่งนั้นสิ่งนี้แล้วจะเกิดผลเสียอย่างไรในอนาคต อันจะทำให้ผู้รับการปรึกษารู้จักคิดและมี การวางแผนในการแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล

- Systematic desensitization หรือกลวิธีขจัดความรู้สึกกังวลอย่างเป็นระบบ โดยให้ผู้รับ การปรึกษาเกิดการเรียนรู้ใหม่ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสภาพการณ์ที่จัดไว้อย่างปลอดภัย มีวิธีการดำเนินการคือ ให้ผู้รับการปรึกษาฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ก่อน (Muscle relaxation) โดยเกร็งกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ จนมีความตึงเครียดสูงสุด แล้วค่อยผ่อนคลาย ความตึงเครียดกล้ามเนื้อส่วนนั้น ๆ ออก จนมีความรู้สึกผ่อนคลาย จากนั้นให้ผู้รับการปรึกษา เรียงลำดับสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวลจากต่ำสุดไปสูงสุด แล้วให้ผู้รับการปรึกษา

จินตนาการหรือเผชิญกับสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความกังวลตามลำดับจากต่ำสุดไปสูงสุด ในขณะที่ร่างกายผ่อนคลาย (วัชร ทรัพย์มี, 2554)

- Assertive training หรือกลวิธีฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ช่วยให้ผู้รับการศึกษามีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยแสดงความรู้สึกนึกคิดและการกระทำที่เหมาะสมตามสิทธิของตนได้อย่างสบายใจ โดยไม่ก้าวท้าวสิทธิของผู้อื่น การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเริ่มต้นจากการจัดความกังวลหรือความเชื่อที่ไร้เหตุผลออกไป และตระหนักว่าตนเองมีสิทธิที่จะแสดงออกถึงความคิดเห็น ความรู้สึกของตน จากนั้นลองพูดกับกระจกหรือตนเองในสภาพการณ์ต่าง ๆ และทดลองแสดงกับเพื่อนให้เกิดความคล่องตัว อีกทั้งยังได้รับฟังคำวิจารณ์และข้อเสนอแนะจากเพื่อน (วัชร ทรัพย์มี, 2554)

7. บทบาทของผู้ให้การปรึกษา

ผู้ให้การปรึกษาที่ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมจะต้องกระตือรือร้น ดำเนินการทุกอย่างที่จะหาทางให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้กิจกรรมใหม่ ๆ ซึ่งอาจต้องมีการวางแผนและพยายามให้การเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนที่ได้วางไว้ โดยอาศัยหลักของการเรียนรู้และหลักการวางเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

8. คำวิจารณ์การให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม

วัชร ทรัพย์มี (2554) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ไว้ดังนี้
ข้อดี

- ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเน้นพฤติกรรมเฉพาะอย่างของผู้รับการปรึกษาต้องการเปลี่ยนแปลงช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจได้ดีขึ้นว่าตนจะได้รับอะไรจากการให้การปรึกษาและได้เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนอย่างชัดเจนในระยะเวลาไม่นานนัก

- บทบาทและการดำเนินงานของผู้ให้การปรึกษาชัดเจน โดยสะดวกแก่การนำไปปฏิบัติ และนอกจากนั้น การได้ร่วมมือและมีส่วนร่วมรู้เห็นกับการดำเนินการทุกขั้นตอน ผู้รับการปรึกษาจึงเกิดการเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ต่อไป

ข้อจำกัด

- ความเชื่อของนักพฤติกรรมนิยมนั้นเป็นการพิจารณามนุษย์เหมือนหุ่นยนต์ที่ได้รับ การควบคุมพฤติกรรม และกลวิธีเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษานั้นกระทำไป โดยการควบคุมสิ่งแวดล้อม ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้แสดงความคิดริเริ่มที่จะพัฒนาเอง และกลวิธีนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงผู้มีปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เช่นผู้รับการปรึกษาที่แสวงหาความหมายในชีวิต หรือผู้รับการปรึกษาที่คิดว่าตนไม่มีค่า ท้อแท้สิ้นหวังในชีวิต

ทฤษฎีเผชิญความจริง

ทฤษฎีเผชิญความจริง (Reality therapy) เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงสัมพันธภาพที่อบอุ่น ความจริงใจ และการเปิดเผยตน ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากกว่าอารมณ์ความรู้สึก และทัศนคติ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543) โดยพงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ได้นำเสนอรายละเอียดของทฤษฎีเผชิญความจริงในประเด็นต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมา

ผู้ริเริ่มการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง ได้แก่ William Glasser จิตแพทย์แห่ง California ได้ก่อตั้งทฤษฎีนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1962 โดยเน้นพฤติกรรมปัจจุบัน ผู้ให้การปรึกษาอาจทำหน้าที่เป็นครู โดยพยายามหาทางช่วยให้ผู้รับการปรึกษากลับเผชิญกับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต และหาวิธีเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาประสบกับความต้องการขั้นพื้นฐานในชีวิต โดยไม่ใช้วิธีก้าวร้าวต่อตนเองและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หัวใจของทฤษฎีเผชิญความจริงคือการพยายามให้บุคคลปฏิบัติตนเพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่รับผิดชอบ (Responsible person) ซึ่งหมายถึงการเป็นผู้มีความสุขจิตดี มีการอธิบายถึงกฎและกระบวนการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้คนเราสามารถประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถประยุกต์ใช้ในกระบวนการให้การปรึกษาด้านการเรียน การสอน การทำงานกลุ่ม การให้การปรึกษากลุ่มสมรส และในองค์กรต่าง ๆ

2. แนวคิดที่สำคัญ

Glasser มีความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ว่าชีวิตของคนเรามีความต้องการทางจิตใจที่สำคัญอยู่ประการหนึ่งคือ ความต้องการที่จะแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเองให้สำเร็จ ความต้องการดังกล่าวจะเป็นกลไกให้พฤติกรรมต่าง ๆ แสดงออกมา ความต้องการของคนเรานี้แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ความต้องการเกี่ยวกับความรัก (Need to love and to be loved) และความต้องการที่จะเป็นผู้มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม (Need to feel worthwhile to ourselves and others)

เอกลักษณ์ (Identity) ของคนเรานั้นพัฒนาขึ้นมาจากการที่คนเราได้สังสรรค์กับบุคคลอื่น ซึ่งจะช่วยให้คนเราร่างมโนภาพแห่งตน (Self-concept) ขึ้นมา บุคคลอื่นเปรียบเหมือนกระจกสะท้อนให้เราเข้าใจตนเองชัดเจนขึ้น บุคคลที่รู้สึกตัวเองว่าต้องการที่จะรักผู้อื่นและให้ผู้อื่นมารัก มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เอื้ออาทรต่อผู้อื่น อีกทั้งรู้อยู่แก่ใจตนเองว่าเป็นผู้ที่มีคุณค่า สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม เราเรียกบุคคลเช่นนี้ว่ามีเอกลักษณ์ที่ประสบผลสำเร็จ (Success identity) พลังแห่งความสามารถในตัวมนุษย์จะเป็นตัวกระตุ้นให้คนเราพยายามต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคให้ได้ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางของชีวิตที่สุขสบายและเร้าใจกับความสำเร็จแห่งชีวิตตนเอง แต่มนุษย์มีความสามารถที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองได้ไม่เท่ากัน ทำให้

บางคนมีเอกลักษณ์ที่ล้มเหลว (Failure identity) ซึ่งมีสาเหตุมาจากบุคคลนั้นขาดความรักและการยอมรับ จึงต้องพยายามหาช่องทางสนองความต้องการของตนเอง บุคคลเหล่านี้จะมีความทรนทาน มีความเจ็บปวดครวครวที่จะต้องเผชิญกับความจริง จึงต้องหาทางออกที่คิดว่าจะสนองความต้องการของตนเองได้ แต่เมื่อเขามีพฤติกรรมที่สนองตอบไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงแล้ว พฤติกรรมที่แสดงออกมามีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่ขาดการรับผิดชอบ (Irresponsible behavior) ซึ่งอาจจะออกมาในลักษณะที่ชอบครุ่นคิด เพื่อฝัน ถ้าในรายที่รุนแรงก็อาจเป็นโรคจิตได้ บางรายจะมีลักษณะชอบเก็บกดอารมณ์ แยกตัวเอง ก็ยังจะทำให้เกิดความว่าเหว่เพิ่มมากขึ้น บางรายจะมีอาการเช่นปวดศีรษะ หรือมีพฤติกรรมที่ประหลาด เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ ถ้าพบกับความล้มเหลวในชีวิตบ่อย ๆ ก็อาจหาทางออกให้แก่ชีวิตโดยหันไปพึ่งสุรา หรือยาเสพติด จนกลายเป็นพวกติดเหล้า ติดยาไปในที่สุด

ความรู้สึกล้มเหลวที่เจ็บปวดครวครวของคนเรานั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้ หากเอกลักษณ์เปลี่ยนไป Glasser มีความเห็นว่าถ้าคนเราสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตที่เป็นอยู่ สิ่งที่เคยกระทำเคยรู้สึกได้ เขาก็สามารถเปลี่ยนแปลงเป้าหมายในชีวิตของเขาได้ ทฤษฎีเผชิญความจริงเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และเอกลักษณ์ก็ขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั่นเอง ซึ่งหมายความว่า ถ้าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงแล้วต่อไปทัศนคติก็เปลี่ยนตาม

ทฤษฎีเผชิญความจริงไม่ได้ยึดหลักเกณฑ์ที่ว่า ผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างมาให้โดยตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานที่ว่า บุคคลสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยตัดสินใจว่าจะอะไรถูกอะไรผิด หรือพิจารณาถึงสิ่งนั้นว่ามีค่านิยมอย่างไร ควรแก่การยอมรับมากน้อยเพียงใด และรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง โดยบุคคลนั้นจะเลือกเป็นอะไรก็ได้ ตามที่ตัดสินใจลงไป

3. ลักษณะที่สำคัญของทฤษฎีเผชิญความจริง

- ทฤษฎีเผชิญความจริงไม่ใช่วิธีการวินิจฉัยความผิดปกติทางจิต (Mental illness) ของบุคคล โดยถือว่าพฤติกรรมที่ผิดปกติ (Behavior disorder) นั้นเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อ (Irresponsibility) เท่านั้น และถือว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตดีเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อ

- ทฤษฎีเผชิญความจริงเน้นพฤติกรรมที่แสดงออกในปัจจุบันมากกว่าจะเน้นที่ความรู้สึกหรือทัศนคติ สำหรับเรื่องราวของความรู้สึกหรือทัศนคตินั้นมิใช่จะสำคัญ แต่จะเน้นให้บุคคลรู้ตัวเองในขณะที่กำลังแสดงพฤติกรรมอยู่ในขณะนั้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีทัศนคติอย่างไร เพราะเชื่อว่าทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงเมื่อพฤติกรรมเปลี่ยนไป

- ทฤษฎีเผชิญความจริงเน้นที่ปัญหาปัจจุบัน ไม่คำนึงถึงเรื่องราวในอดีต เพราะอดีตของบุคคลเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะเปลี่ยนได้ สิ่งที่จะเปลี่ยนได้คือ ปัจจุบันและอนาคตเท่านั้น และเมื่อมี

การพูดถึงเรื่องในอดีตในระหว่างการให้คำปรึกษาก็จะมีการเชื่อมโยงกับพฤติกรรมในปัจจุบันเสมอ Glasser เห็นว่าเป็นการเสียเวลาที่จะพูดถึงความผิดพลาดในอดีตของผู้รับการปรึกษา และไม่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าใดเลยที่จะย้อนกลับไปทบทวนถึงอดีตที่เคยล้มเหลวมา Glasser จึงได้แนะนำว่า ผู้ให้การปรึกษาควรมองถึงศักยภาพ (Potentiality) ของผู้รับการปรึกษาและพยายามเน้นถึงจุดนั้นให้มาก

- ทฤษฎีเผชิญความจริงเน้นถึงการตัดสินใจด้วยค่านิยม (Value judgement) เป็นการเน้นความสำคัญถึงบทบาทของผู้รับคำปรึกษา โดยตัดสินใจในคุณค่าของพฤติกรรม ซึ่งจะทำให้เขามองเห็นว่าอะไรคือความล้มเหลวของชีวิต พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นทำให้เขามีความสุขหรือเกิดความเดือดร้อน โดยพิจารณาว่าพฤติกรรมนั้นเป็นการสร้างสรรค์หรือทำลาย ถ้าผู้รับการปรึกษาระหนักได้ว่าพฤติกรรมที่เขาแสดงออกนั้นเป็นการทำลายตัวเองแล้ว เขาก็จะมีความรับผิดชอบและจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี

- ทฤษฎีเผชิญความจริงไม่เน้นถึงเทคนิคของการถ่ายโยงความรู้สึก (Transference) ดังเช่นทศนะเก่า ๆ ได้ให้ความสำคัญไว้ โดยเห็นว่าการถ่ายโยงความรู้สึกเป็นเพียงหนทางหนึ่งสำหรับผู้ให้การปรึกษาที่จะซ่อนบางสิ่งบางอย่างไว้ในฐานะบุคคล แต่ทฤษฎีเผชิญความจริงเน้นถึงแนวทางอันแท้จริงของผู้ให้การปรึกษา โดยการเป็นตัวของตัวเอง ไม่แสดงบทบาทเป็นบิดาหรือมารดาของผู้รับการปรึกษา Glasser แนะนำ ผู้รับการปรึกษาไม่ต้องการมองเพื่อจะย่ำถึงความล้มเหลวในอดีตของเขา แต่เขาแสวงหาความพอใจในความเป็นมนุษย์กับบุคคลที่เขาเคยมีอยู่ในอดีต ซึ่งผู้ให้การปรึกษาสามารถจะให้ความช่วยเหลือได้ แต่จะต้องมีสัมพันธภาพที่อบอุ่นและมีความจริงใจควบคู่ไปด้วย

- ทฤษฎีเผชิญความจริงเน้นที่จิตสำนึก (Conscious) แต่ไม่สนใจจิตไร้สำนึก (Unconscious) โดยเน้นถึงสิ่งที่ผู้รับการปรึกษากำลังทำผิดอยู่ พฤติกรรมของเขาทำให้เกิดปัญหา เช่นไร และพฤติกรรมนั้นขัดแย้งกับสิ่งที่เขาต้องการอย่างไร อีกทั้งจะมีวิธีการแก้ไขเพื่อให้เกิดความสำเร็จในพฤติกรรมที่ต้องการอย่างตรงต่อความเป็นจริงของชีวิตและมีความรับผิดชอบได้อย่างไร ทฤษฎีเผชิญความจริงเห็นว่า หากผู้ให้การปรึกษาไปสนใจจิตไร้สำนึกแล้ว เรื่องราวที่ได้จากจิตไร้สำนึกอาจเป็นข้ออ้างให้ผู้รับการปรึกษายกขึ้นมาแก้ตัวได้ในเวลาที่ผู้รับการปรึกษาแสดงพฤติกรรมที่ไม่รับผิดชอบออกมา ทฤษฎีเผชิญความจริงจึงเน้นว่าจิตไร้สำนึกเป็นศูนย์กลางที่จะทำให้ผู้รับการปรึกษาแสดงพฤติกรรมที่ไม่รับผิดชอบ และใช้คำว่าขออภัยหรือขอโทษเพื่อหลีกเลี่ยงสภาพความเป็นจริง ดังนั้น ถึงแม้ว่าจิตไร้สำนึกจะเป็นสิ่งที่น่าสนใจเพียงใด แต่ก็ไม่เห็นว่าจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้พฤติกรรมมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นมา

- ทฤษฎีเผชิญความจริงไม่ใช่วิธีการลงโทษ (Punishment) โดย Glasser กล่าวว่า การลงโทษเป็นวิธีการที่นำมาใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร้ประสิทธิภาพ ซ้ำร้ายกลับยิ่งทำให้บุคคลเพิ่มความรู้สึกว่าชีวิตมีความล้มเหลวมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีผลเสียต่อสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้และผู้รับการปรึกษาอีกด้วย Glasser แนะนำว่าผู้ให้การปรึกษาไม่ควรกล่าวหาในเชิงตำหนิติเตียนหรือคำพูดที่แสดงถึงการไม่ยอมรับในตัวผู้รับการปรึกษา เพราะการกระทำดังกล่าวก็คือการลงโทษนั่นเอง ควรจะปล่อยให้ผู้รับการปรึกษาได้ประสบกับผลที่ตามมา อันเกิดขึ้นจากการกระทำของเขาเองอย่างที่เป็นจริงตามธรรมชาติจะดีกว่า

- ทฤษฎีเผชิญความจริงมุ่งถึงความรับผิดชอบ (Responsibility) โดย Glasser เห็นว่า ความรับผิดชอบในการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันตลอดชีวิต ถึงแม้ว่าเราทุกคนต้องการที่จะรักหรือเป็นที่รัก และต้องการที่จะรู้ว่าตนเองเป็นผู้มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เราก็ยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการเหล่านั้นได้ทั้งหมด ความรับผิดชอบนั้นประกอบด้วย การเรียนรู้ว่าจะทำอะไรเพื่อให้ความต้องการนั้นเป็นความจริงขึ้นมา ซึ่งอยู่ในวิสัยของมนุษย์ที่จะเรียนรู้และสั่งสอนถึงความรับผิดชอบดังกล่าวได้ Glasser แนะนำว่าเราต้องเรียนรู้ที่จะแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อเวลาที่เราก่อทำผิด และมีความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้ให้การปรึกษาก็คือเป็นครูผู้แนะวิถีทางที่จะแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ คล้ายกับเป็นการศึกษานิตพิเศษ เพื่อมุ่งกำหนดหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยความรับผิดชอบ และตรงกับความเป็นจริงเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้พบกับสิ่งที่เขาต้องการแห่งชีวิต และเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ (Responsible person) ต่อไป

4. สภาพของผู้มีทุกข์

ผู้รับการปรึกษาเป็นผู้ที่มีความเจ็บปวดครวครวที่จะต้องเผชิญกับความจริง จึงหาทางออกด้วยการเก็บปัญหาไปครุ่นคิด วิดกกังวล เก็บกดอารมณ์ หรือแยกตัวเองจากสังคม เนื่องจากไม่สามารถพัฒนาตนเองไปสู่เอกลักษณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Success identity) เขาจึงเป็นบุคคลที่ไม่รับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเอง (Irresponsible person) เนื่องจากการแสดงพฤติกรรมที่สนองตอบออกมานั้นไม่ตรงกับความเป็นจริง

5. จุดมุ่งหมายของการให้การศึกษา

ทฤษฎีเผชิญความจริงมีเป้าหมายทั่วไปเพื่อจะช่วยให้บุคคลได้สนองความต้องการขั้นพื้นฐานของตนเอง นอกจากนี้ยังจะช่วยจำกัดเป้าหมายแห่งชีวิตของผู้รับการปรึกษาให้กระชับ เพื่อให้เห็นเป้าหมายได้เด่นชัดขึ้น ยิ่งกว่านั้นยังเป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้กระจ่างในแนวทางที่เขายังคับข้องใจอยู่ ด้วยการชี้แนะให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมที่เป็นจริงซึ่งผู้รับการปรึกษาต้องรับผิดชอบ และพัฒนาลักษณะเฉพาะของตนไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยมี

ผู้ให้การศึกษาเป็นผู้คอยช่วยเหลือเพื่อให้ค้นพบทางเลือกที่จะไปสู่เป้าหมาย แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้รับการศึกษามีสิทธิตัดสินใจเลือกเป้าหมายแห่งชีวิตด้วยตัวของเขาเอง

6. กระบวนการและเทคนิคที่สำคัญ

การให้การศึกษาแบบทฤษฎีเผชิญความจริงเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่มีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบ ไม่กล้าเผชิญความจริง ให้มาเป็นบุคคลที่รับผิดชอบ กล้าเผชิญกับความเป็นจริงของชีวิต การช่วยให้บุคคลกล้าเผชิญความจริงจะทำให้เขาสามารถสนองความต้องการได้ในลักษณะที่พึงประสงค์อันแท้จริงในขอบเขตของค่านิยมและมาตรฐานของสังคม ซึ่งต้องอาศัยหลัก 3 ประการคือ หลักความจริง (Reality) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) และหลักของความถูกต้อง (Right or wrong)

หลักความจริง หมายถึง บุคคลจะสามารถแก้ปัญหาของตนได้ถ้ามีความกล้าที่จะเผชิญกับสภาพความเป็นจริง มีการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง และตระหนักถึงความจริงที่ว่าผู้รับการศึกษามีหน้าที่ต้องหาทางตอบสนองความต้องการของตนเองโดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น แม้ว่าหนทางที่จะตอบสนองความต้องการนั้นจะมีอุปสรรคขวางอยู่ก็ตาม

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง บุคคลต้องมีความรับผิดชอบในการสนองความต้องการของตนโดยไม่มี การนำเอาข้อแก้ตัวถึงอุปสรรคในอดีตปัจจุบัน หรืออุปสรรคที่เกิดจากบุคคลอื่น เป็นผู้กระทำให้ขึ้นมาอ้าง และถ้าบุคคลใดไม่มีความรับผิดชอบก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นจึงต้องสอนเด็กให้มีความรับผิดชอบที่จะช่วยตนเอง ตั้งแต่เล็ก ๆ ก็จะกลายเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงขึ้น และจะยังมีสุขภาพจิตดีควบคู่กันไป สำหรับการกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนนั้น Glasser ย้ำว่า การกระทำนั้นจะต้องไม่ลบล้างสิทธิของผู้อื่น

หลักของความถูกต้อง หมายถึง บุคคลจะต้องรู้จักพิจารณาถึงสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิดในการประเมินพฤติกรรม การประเมินพฤติกรรมจะเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป แม้ว่า Glasser จะไม่ได้ตั้งเกณฑ์ขึ้นมาว่า อะไรถูก อะไรผิด อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำก็ตาม แต่ Glasser ก็เชื่อว่าผู้ให้การศึกษาแบบเผชิญความจริงก็คงสนับสนุนหลักการของศีลธรรมจรรยาอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป แต่ถึงกระนั้นก็ตามทฤษฎีเผชิญความจริงก็จะไม่ใช่ค่านิยมของผู้ให้การศึกษาไปตัดสินพฤติกรรมของผู้รับการศึกษานอกจากนี้ผู้ให้การศึกษาอาจอภิปรายกับผู้รับการศึกษาดังกล่าวถึงการเลือกค่านิยม และชี้ให้ผู้รับการศึกษาคิดถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาจาก การเลือกค่านิยมนั้น

ลักษณะของทฤษฎีเผชิญความจริงเป็นการกระตุ้นและโน้มน้าวให้ผู้รับการศึกษาคิดความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเอง เน้นความเข้มแข็ง และศักยภาพของผู้รับการศึกษานั่นเอง

ผู้ให้การปรึกษาจะพยายามโน้มน้าวผู้รับการปรึกษาให้กล้าเผชิญความจริง โดยการให้ผู้รับการปรึกษาพิจารณาถึงพฤติกรรมที่เขาได้กระทำลงไป และประเมินค่านิยมในตัวของเขาเองโดยให้พิจารณาถึงโอกาสที่จะดำเนินไปสู่เป้าหมายแห่งชีวิต ซึ่งจะทำให้ผู้รับการปรึกษามองเห็นพฤติกรรมที่ทำให้เขาเดือดร้อน ถ้าผู้รับการปรึกษาระบายถึงความรู้สึกที่กระวนกระวายใจ ผู้ให้การปรึกษาก็จะถามเขาว่า “อะไรที่คุณกำลังทำให้ตัวคุณเองกังวล” ซึ่งคำถามนี้ไม่ได้เน้นที่ความรู้สึกกังวล แต่จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักถึงสิ่งที่เขาได้กระทำทำให้ตัวเองมีความกังวล เมื่อผู้รับการปรึกษาตัดสินใจแน่นอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของเขา และเกิดความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นไปในทางที่ดีกว่า ผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษาก็จะร่วมกันกำหนดแผนการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเฉพาะอย่างเป็นขั้นตอน เทคนิคที่สำคัญคือจะต้องมีข้อตกลง (Commitment) ที่จะให้ผู้รับการปรึกษาทำตามแผนที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นมา โดยผู้รับการปรึกษาจะต้องตกลงกับตนเองว่าจะปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ด้วยความรับผิดชอบ ผู้ที่มีเอกลักษณ์ล้มเหลวซึ่งเป็นผู้ที่ไม่รับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเองนั้นจะพยายามไม่ตกลงอะไรกับตนเอง หรือกับผู้อื่นให้เป็นการผูกมัดตนเอง และถ้าไม่มีข้อผูกมัดที่จะตกลงกับผู้รับการปรึกษาให้กระทำตามแผนแล้ว การแก้ไข และแผนนั้นก็จะมีผลความหมายไป แต่ถ้าผู้รับการปรึกษาได้ปฏิบัติตามแผนการ ขั้นตอนที่ได้ตกลงไว้ร่วมกันแล้ว ก็จะทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความรู้สึกว่าตนเองก็มีคุณค่า อันเป็นแนวทางที่จะพัฒนาตนเองให้ไปสู่เอกลักษณ์ที่ประสบความสำเร็จได้ เทคนิคที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการไม่ยอมรับข้อแก้ตัว (No excuses) ของผู้รับการปรึกษา หมายถึง เมื่อแผนการที่ได้ร่วมตกลงกันไว้ล้มเหลว ผู้ให้การปรึกษาจะต้องไม่ยอมรับข้ออ้างหรือคำแก้ตัว หรือคำอธิบายว่าทำไมแผนของเขาจึงล้มเหลว แต่ในเวลาเดียวกันผู้ให้การปรึกษาก็ไม่ควรตำหนิผู้รับการปรึกษาเกี่ยวกับความล้มเหลว นั้น และไม่ควรจะพยายามค้นหาว่าทำไมผู้รับการปรึกษาจึงเกิดความล้มเหลว ผู้ให้การปรึกษาควรจะมีใจที่มุ่งมั่นว่า เมื่อผู้รับการปรึกษาตกลงใจที่จะปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแล้ว เขาตั้งใจจะทำอะไรเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นงานของผู้ให้การปรึกษาก็คือ การเอาใจใส่ผู้รับการปรึกษาและช่วยชี้ให้ผู้รับการปรึกษาได้เผชิญกับความจริงที่ว่าเขาได้พยายามหลีกเลี่ยง หรือไม่รับผิดชอบต่อการกระทำของเขาเองตลอดเวลาเสมอมา

เทคนิคอื่น ๆ ที่ใช้ในการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง ได้แก่ เทคนิคการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เทคนิคการเผชิญหน้า การใช้ตัวแบบทางสังคม การแสดงบทบาทสมมติและการเสริมแรง

7. หน้าที่และบทบาทของผู้ให้การปรึกษา

งานพื้นฐานของผู้ให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริงคือ การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องและร่วมรับผิดชอบ (Involvement) กับผู้รับการปรึกษา โดยการสื่อความหมายให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ว่าผู้ให้การปรึกษามีความห่วงใย เอื้ออาทร พร้อมทั้งจะยอมรับและช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เผชิญกับความจริง ต่อจากนั้นผู้ให้การปรึกษาจะพยายาม โน้มน้าวให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเอง ด้วยการเผชิญความจริง และประเมินค่าหรือตัดสินในพฤติกรรมของตนเอง อย่างเป็นจริงพร้อมกับตกลงใจว่าต้องการจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพียงใด ผู้ให้การปรึกษาจะไม่ทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินหรือประเมินค่าเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษา เพราะหากทำเช่นนั้น ก็เท่ากับเป็นการทำให้ผู้รับการปรึกษาหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเอง แต่ผู้ให้การปรึกษาจะทำหน้าที่เป็นครูหรือผู้ชี้แนะที่มีสัมพันธภาพกับผู้รับการปรึกษา และพยายามชี้ให้ผู้รับการปรึกษาเห็นถึงเป้าหมายของการให้การปรึกษาว่า คุญแจที่จะแสวงหาความสุขโดยมีความรับผิดชอบร่วมด้วยนั้น อยู่ที่ตัวของผู้รับการปรึกษาที่จะสร้างความสุขสมหวังให้กับชีวิตของตนเอง

เมื่อผู้รับการปรึกษาเลือกแล้วว่าต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ควรจะมีการวางแผนและรูปแบบของการปฏิบัติ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามนั้น โดยยึดหลัก 5 ประการคือ

- ควรมีรูปแบบ ขั้นตอนเป็นลายลักษณ์อักษร (Form of contract)
- ควรเป็นแผนที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและสามารถปฏิบัติได้ (Realistic)
- ควรคำนึงถึงขอบเขตความสามารถและขีดจำกัดของผู้รับการปรึกษา (Limitation and capacities)
- ควรกำหนดแนวทางให้ละเอียด ชัดแจ้ง และสามารถวัดได้หรือประเมินผลได้
- แผนใดที่ไม่บังเกิดผลควรจะได้มีการประเมินกันอีกครั้งหนึ่ง หรืออาจเปลี่ยนแปลงแผนใหม่ได้ ส่วนทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ไม่ใช่สิ่งสำคัญนักสำหรับวิธีการของทฤษฎีนี้

8. คำวิจารณ์ในการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วัชร ทรัพย์มี (2554) ได้กล่าวถึงข้อดี และข้อจำกัดของทฤษฎีเผชิญความจริงไว้ดังนี้

- ไม่เน้นอดีตและความรู้สึกมากเกินไป ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาไม่ใช่ข้ออ้างว่าเหตุการณ์ในอดีตเป็นสาเหตุของปัญหา และช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดำเนินเร็วขึ้น
- ไม่เน้นว่าการเข้าใจสภาพการณ์ต่าง ๆ เพียงอย่างเดียวจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ แต่เน้นการวาง โครงการและความมุ่งมั่นในการดำเนิน โครงการเป็นปัจจัยสำคัญของการเปลี่ยนพฤติกรรม

- เปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้ประเมินพฤติกรรมของเขา ได้พิจารณาค่านิยมของตน และนำเรื่องนี้มาอภิปรายกับผู้ให้การปรึกษา เป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมของตน และได้พิจารณาพฤติกรรมในขอบข่ายที่กว้างขึ้น

- เน้นความรับผิดชอบในการหาวิธีสนองความต้องการของตน ควบคุมชีวิตตนได้โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลอื่น เป็นวิธีช่วยให้บุคคลรับผิดชอบที่จะช่วยตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยไม่สร้างความเดือนร้อนให้แก่บุคคลอื่นด้วย

- เป็นการช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง โดยไม่ใช่เฉพาะการวางแผน เปลี่ยนพฤติกรรมเท่านั้น แต่เป็นการปฏิบัติจริงด้วย

- เหมาะสำหรับการให้การปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาในระดับจิตสำนึก เป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษากำหนดเป้าหมายปัญหา กำหนดเป้าหมายความจริง ฝึกการคิดวิเคราะห์ปัญหา และวางโครงการแก้ปัญหาของตน ตลอดจนฝึกความรับผิดชอบและควบคุมตนเอง ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ

- สามารถนำไปใช้กับการให้การปรึกษาแบบรายบุคคล แบบกลุ่ม ครอบครั้ว การแก้ไข และฟื้นฟู การพัฒนาชุมชน และใช้ได้ดีในสถาบันการศึกษา ในสถาบันแก้ไขปัญหา ในโรงพยาบาลโรคจิตโรคประสาท ในบ้านกึ่งวิถี ในสถาบันบำบัดรักษาคนติดยาเสพติด ติดยา และสามารนำไปใช้ทั้งกับเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ ปัญหาการหย่าร้างของพ่อแม่ ผู้รับการปรึกษาที่ซึมเศร้า ช่วยให้ผู้ติดยาได้พบชีวิตใหม่ ช่วยให้วัยรุ่นที่คิดฆ่าตัวตายมีจุดมุ่งหมายในชีวิต ช่วยคนพิการให้เพิ่มความรับผิดชอบในการช่วยตนเอง

ข้อจำกัด

- เนื่องจากใช้การสื่อความหมายด้วยภาษาและเหตุผลมาก ฉะนั้นจะใช้ไม่ค่อยได้ผลกับผู้ขาดทักษะทางภาษาและขาดทักษะทางการใช้วิจารณญาณ

- มุ่งเฉพาะแรงจูงใจในระดับจิตสำนึก ไม่ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในระดับจิตไร้สำนึก ดังนั้นจึงไม่เหมาะกับผู้ที่มิมีปัญหาในระดับจิตไร้สำนึก

- เป็นการแก้ปัญหาปัจจุบันทันด่วน เป็นการตอบคำถามว่าจะทำให้วิถีชีวิตเป็นอย่างไร อะไรที่เป็นไปได้ อะไรที่เป็นไปไม่ได้ อะไรคือพฤติกรรมที่ถูกต้อง อะไรคือสิ่งที่ไม่ควรทำ ไม่ได้สำรวจว่ามีอะไรในอดีตที่ยังค้างคาใจ (Unfinished business) อยู่หรือไม่ ไม่ได้เน้นประสบการณ์ในอดีตซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมปัจจุบัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

งานวิจัยในประเทศ

เกรียงศักดิ์ คัมภีรา (2539) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในประเทศไทย โดยวิเคราะห์งานวิจัยจำนวน 115 เล่ม ผลการวิเคราะห์พบว่า มีการให้การปรึกษาในรูปแบบผสมผสานมากที่สุด (ร้อยละ 50.44) ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 31.30) ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการให้การปรึกษา 61-90 นาที (ร้อยละ 38.26) ให้การปรึกษา 12 ครั้งมากที่สุด (ร้อยละ 46.96) และผลการเปรียบเทียบการให้การปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลด้วยวิธีนัยยะแนบเสี่ยงพบว่าสามารถช่วยผู้รับการปรึกษาได้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2544) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้คำปรึกษาในประเทศไทย โดยวิเคราะห์งานวิจัยจำนวน 102 เล่ม ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไป ปรากฏว่ามีผู้นำทฤษฎีการให้การปรึกษากลุ่มมนุษยนิยมมาใช้มากที่สุด ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มวัยเรียน (ร้อยละ 62.75) ส่วนใหญ่ใช้เวลาการให้การปรึกษาประมาณ 31-60 นาที (ร้อยละ 49.02) ส่วนใหญ่ให้การปรึกษาประมาณ 9-12 ครั้ง (ร้อยละ 46.08) ส่วนใหญ่เป็นการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม (ร้อยละ 68.63) และผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้รับกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้การปรึกษา พบว่า ทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม มีผลการให้การปรึกษาที่ดีต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านภาวะทางอารมณ์และความรู้สึก ด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเอง และด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมมากกว่าทฤษฎีกลุ่มอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลองที่ใช้เทคนิคอื่น ๆ พบว่าทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีผลการให้การปรึกษาที่ดีต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านภาวะทางอารมณ์และความรู้สึก ส่วนทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยมมีผลการให้การปรึกษาที่ดีกว่าการใช้เทคนิคอื่นในบุคคลที่มีปัญหาด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเองและด้านการเปลี่ยนพฤติกรรม แต่เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษาทั้ง 4 กลุ่ม มีอิทธิพลต่อการให้การปรึกษาไม่แตกต่างกัน

วรรณิ อริยะสินสมบุรณ์ (2544 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ได้สังเคราะห์งานวิจัยสาขาจิตวิทยาการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัยในสาขาจิตวิทยาการศึกษาจำนวน 536 เล่ม พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรกำกับทำให้เกิดความแตกต่างของค่าประมาณขนาดอิทธิพลในระดับเล่มวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรทฤษฎีที่สำคัญ และตัวแปรการสรุปผลการวิจัย

รัชนา จันสกุล (2547 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่นด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณจำนวน 27 เล่ม พบว่า ตัวแปร

กำกับที่มีผลต่อขนาดอิทธิพล คือ คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์/ ผู้วิจัย คุณลักษณะของงานวิจัย ด้านเนื้อหาสาระ คุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย และคะแนนคุณภาพงานวิจัย

งานวิจัยต่างประเทศ

Prout and Prout (1998) ได้ทำการศึกษางานวิจัยด้านการให้การปรึกษาและจิตบำบัดใน โรงเรียนที่ถูกตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1989-1998 ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ มีงานวิจัยจำนวน 17 เล่มที่ตรงตามเกณฑ์ในการนำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณ การเปรียบเทียบผลการให้การปรึกษาและจิตบำบัดใน โรงเรียน พบว่า ทฤษฎีพฤติกรรมปัญญามีประสิทธิผลสูงที่สุด และประสิทธิผลของการให้การปรึกษาและจิตบำบัดนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มีสูงกว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

บทที่ 3

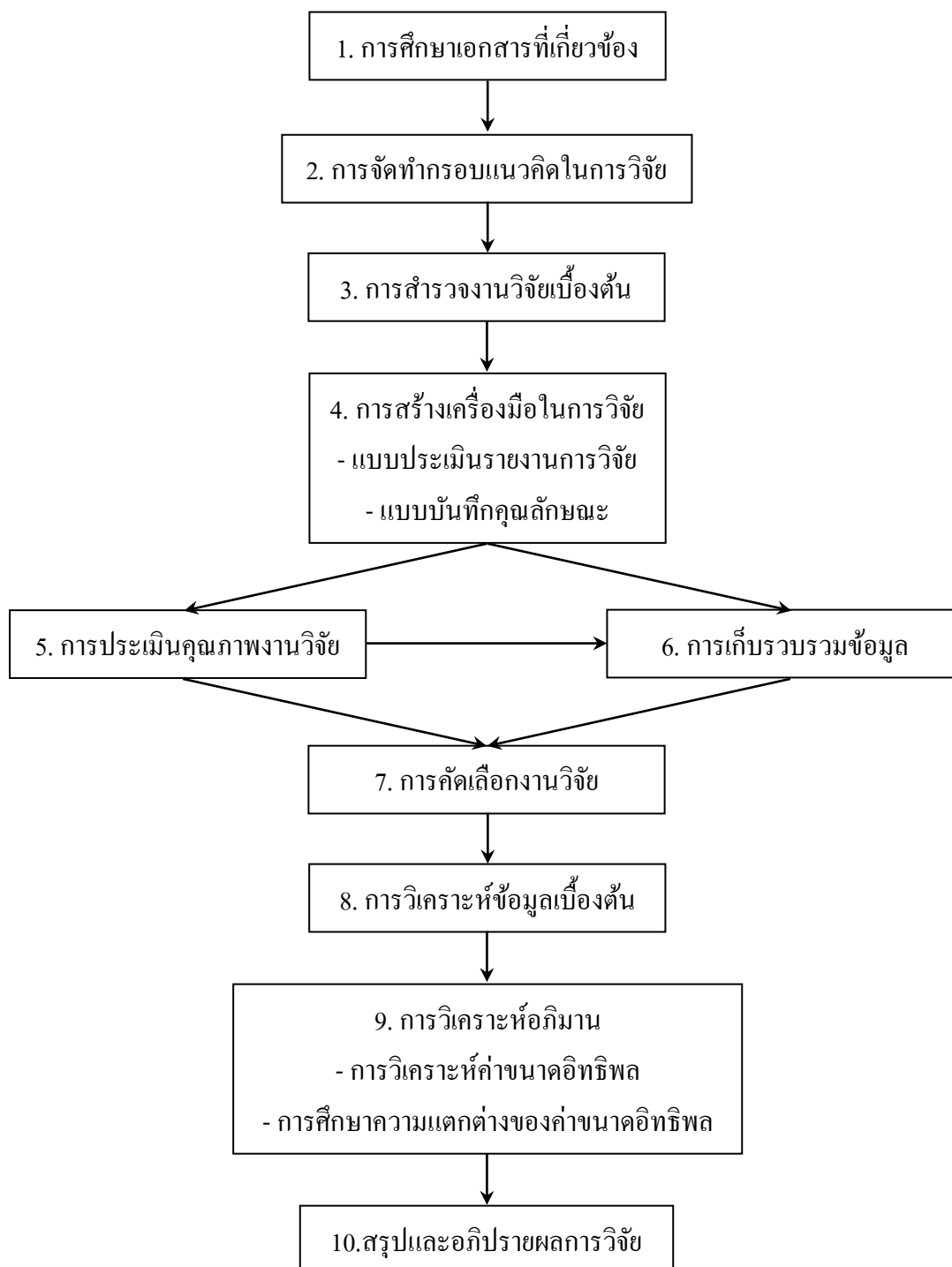
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนรวม 10 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) การจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย 3) การสำรวจงานวิจัยเบื้องต้น 4) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย 5) การประเมินคุณภาพงานวิจัย 6) การเก็บรวบรวมข้อมูล 7) การคัดเลือกงานวิจัย 8) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น 9) การวิเคราะห์ห่อภิมาณ 10) สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 3-1 โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 3-1

ภาพที่ 3-1 แผนภาพแสดงวิธีดำเนินงานวิจัย

ตารางที่ 3-1 สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ลำดับขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	เพื่อศึกษางานวิจัยด้านการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนและแนวทางการสังเคราะห์	ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย	เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัย	ทำความเข้าใจและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย
ขั้นตอนที่ 3 การสำรวจงานวิจัยเบื้องต้น	เพื่อให้ได้งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน	สำรวจและรวบรวมงานวิจัยจากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS)
ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสำหรับการนำมาสังเคราะห์งานวิจัยได้	- สร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและนำไปทดลองใช้ - สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย, คู่มือลงรหัสบันทึกข้อมูลและนำไปทดลองใช้
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินคุณภาพงานวิจัย	เพื่อนำคะแนนการประเมินคุณภาพงานวิจัยไปวิเคราะห์ว่ามีอิทธิพลต่อผลการให้การศึกษาหรือไม่	- ประเมินคุณภาพงานวิจัยตามแบบประเมินรายงานการวิจัย - บันทึกคะแนนการประเมินคุณภาพงานวิจัยในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย
ขั้นตอนที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	เพื่อรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิเคราะห์	- บันทึกข้อมูลคุณลักษณะการวิจัยลงในแบบบันทึก - กรอกข้อมูลลงในไฟล์สำหรับการวิเคราะห์
ขั้นตอนที่ 7 การคัดเลือกงานวิจัย	เพื่อให้ได้งานวิจัยตามเกณฑ์ที่กำหนด	ตรวจสอบให้ได้เฉพาะงานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

ลำดับขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
ขั้นตอนที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	เพื่อศึกษาลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน	วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดสถิติบรรยาย
ขั้นตอนที่ 9 การวิเคราะห์ห่อภิมาณ		
9.1 การวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพล	เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพล	- เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพล - ปรับแก้ค่าขนาดอิทธิพล
9.2 การศึกษาความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล	เพื่อศึกษาคูณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน	วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล
ขั้นตอนที่ 10 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	เพื่อสังเคราะห์สรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยด้านการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน	- สรุปผลสังเคราะห์ - อภิปรายข้อค้นพบ - ให้ข้อเสนอแนะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหาด้านการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ที่พิมพ์เผยแพร่ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ระหว่างปีการศึกษา 2545-2556 (สิ้นสุด ณ มีนาคม พ.ศ. 2557) จำนวนทั้งสิ้น 118 เล่ม

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหาด้านการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำนวน 71 เล่ม โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ต่อไปนี้

3. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์สำหรับคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์ในงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

3.1 งานวิจัยเชิงทดลองที่มีต่อนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 งานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาอย่างน้อย 1 ทฤษฎีจากทฤษฎีต่อไปนี้ ได้แก่ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเผชิญความจริง

3.3 งานวิจัยได้รายงานค่าสถิติที่จำเป็นสำหรับการหาขนาดอิทธิพล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่สร้างขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสำรวจและจัดบันทึกคุณลักษณะของงานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมตัวแปรตามกรอบแนวคิดการวิจัย และค่าสถิติที่ใช้ในการคำนวณขนาดอิทธิพล เพื่อที่จะนำข้อมูลมาทำการสังเคราะห์ต่อไป ซึ่งมีขั้นตอนในการออกแบบดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยจากงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552), ททัยรัตน์ บุญสุขศรี (2554), นิตยา พลศักดิ์ (2550), เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2544), เกียรติศักดิ์ คัมภีรา (2539) และนัทรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2549) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน แบ่งเป็นตัวแปรจัดประเภทและตัวแปรต่อเนื่อง โดยมีคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้าน ดังตารางที่ 3-2

2. สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย มีลักษณะเป็นแบบบันทึกข้อมูลที่มีการกำหนดรหัสสำหรับการบันทึกค่าในแต่ละรายการ ซึ่งรหัสสำหรับลงบันทึกนี้ผู้วิจัยได้สร้างเป็นคู่มือสำหรับลงรหัสแยกออกจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย (แสดงในภาคผนวก ก) เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำแบบบันทึกข้อมูลไปทดลองบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยของงานวิจัยที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 เรื่อง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย

3. นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมของตัวแปรด้านคุณลักษณะงานวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. ผู้วิจัยนำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองบันทึกคุณลักษณะต่าง ๆ ของงานวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำนวน 3 เล่ม เพื่อตรวจสอบว่าสามารถบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยได้ครบถ้วนตามต้องการหรือไม่

ตารางที่ 3-2 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ตัวแปรจัดประเภท	ตัวแปรต่อเนื่อง
1. ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย	- ปีที่พิมพ์ - สถาบันที่ผลิตงานวิจัย - เพศผู้วิจัย - สาขาที่ผลิตงานวิจัย - ประเภทงานวิจัย	- จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก - จำนวนหน้าทั้งหมด
2. ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย	- ทฤษฎีที่ใช้ในการให้การปรึกษา - รูปแบบการให้การปรึกษา - ตัวแปรตาม - ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	- จำนวนครั้งในการให้การปรึกษา - ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้ง - ระยะเวลาดำเนินการให้การปรึกษา
3. ด้านวิธีวิทยาการวิจัย	- การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง - การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	- ขนาดกลุ่มตัวอย่าง - คะแนนการประเมินงานวิจัย - ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - จำนวนตัวอย่าง - ค่าขนาดอิทธิพล

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยใช้สำหรับประเมินงานวิจัยแต่ละเรื่อง คะแนนคุณภาพงานวิจัยที่ผู้วิจัยประเมินได้เป็นคุณลักษณะของงานวิจัยที่จะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสัมพัทธ์กับขนาดอิทธิพลหรือไม่ ซึ่งมีขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน

2. ผู้วิจัยปรับปรุงแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยจากงานวิจัยเรื่อง รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (Rubric) จำนวน 28 ข้อ โดยมีโครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ดังตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 โครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

เนื้อหาสาระที่ประเมิน	จำนวนข้อ	ร้อยละ	ข้อที่
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	8	28.57	1-8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4	14.29	9-12
3. วิธีดำเนินการวิจัย			
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	2	7.14	13-14
3.2 เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	2	7.14	15-16
3.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล	2	7.14	17-18
3.4 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล	1	3.57	19
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	2	7.14	20-21
5. การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	3	10.71	22-24
6. การนำเสนอรายงานวิจัย	3	10.71	25-27
7. คุณภาพงานวิจัยโดยรวม	1	3.57	28
รวม	28	100	

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยพอใช้
- 2 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยปานกลาง
- 3 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยค่อนข้างดี
- 4 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยดี
- 5 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยดีมาก

เกณฑ์ในการแปลผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง คุณภาพค่อนข้างดี

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

คะแนนประเมินต่ำกว่า 1.80 หมายถึง คุณภาพพอใช้

จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบก่อนนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาทดลองฝึกประเมินงานวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง รวม 2 เรื่อง โดยผู้วิจัยเก็บผลประเมินทั้ง 2 เรื่องไว้ทดสอบความเชื่อมั่นภายในผู้ประเมิน (Intra rater reliability) ภายหลังจากผู้วิจัยประเมินงานวิจัยทั้งหมดแล้ว

4. ผลทดสอบความเชื่อมั่นภายในผู้ประเมินทั้ง 2 เรื่อง ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .772 และ .793 การประเมินสองรอบในเล่มเดียวกันมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนจากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย เผยแพร่ในช่วงปีการศึกษา 2545-2556 (สิ้นสุด ณ มีนาคม พ.ศ. 2557) โดยใช้คำค้นต่อไปนี้ การให้คำปรึกษา การให้การศึกษา การปรึกษาเชิงจิตวิทยา การปรึกษาแบบ ผลการศึกษา ผลของการปรึกษา และ counseling ได้งานวิจัย 118 เล่ม

2. ผู้วิจัยพิจารณาคุณลักษณะของงานวิจัยที่ได้จากการสำรวจ เลือกรางานวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 71 เล่ม

3. ผู้วิจัยทำการประเมินคุณภาพงานวิจัยลงในแบบ แล้วทำการบันทึกผลการประเมินเพื่อกรอกในแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน

4. ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะงานวิจัย และค่าสถิติต่าง ๆ ลงในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

5. ตรวจสอบและจัดเตรียมข้อมูลที่ได้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัยด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง และการวัดการกระจาย

2. การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลด้วยวิธีของ Glass และปรับแก้ขนาดอิทธิพลจากความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าด้วยวิธีของ Hedges and Olkin (1985 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) จากนั้นหาความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล โดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ กรณีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยมี 2 กลุ่ม หาความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลด้วยการวิเคราะห์ Mann-Whitney test และกรณีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยมีมากกว่า 2 กลุ่ม หาความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลด้วยการวิเคราะห์ Kruskal-Wallis test และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Mann-Whitney test โดยควบคุมค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 (Type I error)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรต่อเนื่องกับขนาดอิทธิพลด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ ใช้ทั้งสถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) และสถิติอ้างอิง (Inferential statistics) ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ฐานนิยม ร้อยละ การแจกแจงความถี่ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

การคำนวณค่าขนาดอิทธิพล มีรายละเอียดแต่ละวิธีดังนี้ (Glass, McGaw & Smith, 1981 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

2.1 สถิติที่ใช้ในการคำนวณค่าขนาดอิทธิพล โดยใช้สูตรของ Glass

$$d = (\bar{X}_e - \bar{X}_c) / S_c$$

เมื่อ d คือ ขนาดอิทธิพล

$\bar{X}_e$ คือ คะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_c$ คือ คะแนนเฉลี่ยกลุ่มควบคุม

S_c คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

2.2 การปรับแก้ความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าตามวิธีของ Hedges and Olkin (นงลักษณ์, 2542)

$$d = J(n-2) d_G$$

เมื่อ $d = J(n-2)$ เป็นค่าคงที่ซึ่งมีค่าต่างกัน

$$d \cong \sqrt{\frac{n}{n-2}} d_G$$

2.3 ขนาดอิทธิพลพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้ (Cohen, 1988 cited in Howell, 2014)

<u>ขนาดของอิทธิพล</u>	<u>ค่าของขนาดอิทธิพล</u>
น้อย	.20
ปานกลาง	.50
มาก	.80

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การปรึกษา เพื่อพัฒนานักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณ ในกรณีนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ การนำเสนอข้อมูลแยกเป็น 3 ตอน คือ ตอนแรก ผลการสำรวจงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ตอนที่สอง ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ตอนที่สาม ผลการเปรียบเทียบการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ กำหนดสัญลักษณ์และความหมายสำหรับแทนค่าสถิติและตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างในการวิจัย
Mean	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
Median	หมายถึง	ค่ามัธยฐานเลขคณิต
Mode	หมายถึง	ค่าฐานนิยมเลขคณิต
SD	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
$\%CV$	หมายถึง	ร้อยละของค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of variation)
Skewness	หมายถึง	ค่าความเบ้
Kurtosis	หมายถึง	ค่าความโด่ง
Min	หมายถึง	ค่าต่ำสุด
Max	หมายถึง	ค่าสูงสุด
d	หมายถึง	ค่าขนาดอิทธิพล
$\bar{d}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล
U	หมายถึง	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
χ^2	หมายถึง	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p-value)

ตอนที่ 1 ผลสำรวจงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเสนอผลการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 71 เล่ม โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก ข้อมูลพื้นฐานคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ส่วนที่สอง การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพงานวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานคุณลักษณะงานวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ และนำเสนอผลในตอนนี้ประกอบด้วยตัวแปรที่คัดสรรมาจำนวน 10 ตัวแปร เพื่อให้เห็นลักษณะงานวิจัยจำแนกตามลักษณะของงานวิจัยแบบต่าง ๆ ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

คุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่ม ดังแสดงในตารางที่ 4-1 พบว่างานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปีการศึกษา 2545-2556 โดยปีที่พิมพ์งานวิจัยมากที่สุดคือปี พ.ศ. 2550 จำนวน 12 เล่ม (ร้อยละ 16.90) รองลงมาคือปี พ.ศ. 2547 จำนวน 11 เล่ม (ร้อยละ 15.49) ตามลำดับ ส่วนปีที่พิมพ์งานวิจัยน้อยที่สุดคือปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 จำนวนปีละ 1 เล่ม (ร้อยละ 1.40)

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มาจากสถาบันแตกต่างกัน 9 สถาบัน สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 29 เล่ม (ร้อยละ 40.85) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 19 เล่ม (ร้อยละ 26.76) ตามลำดับ ส่วนสถาบันที่ผลิตงานวิจัยน้อยที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวนแห่งละ 1 เล่ม (ร้อยละ 1.41)

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มาจากประเภทงานวิจัยแตกต่างกัน 3 ประเภท โดยประเภทงานวิจัยมากที่สุดคือ วิทยานิพนธ์ จำนวน 46 เล่ม (ร้อยละ 64.79) รองลงมาคือ การค้นคว้าอิสระ จำนวน 24 เล่ม (ร้อยละ 33.80) และสารนิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 1.41) ตามลำดับ

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์แตกต่างกัน 6 สาขาวิชา โดยสาขาวิชาที่มีการทำวิจัยมากที่สุดคือ สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา จำนวน 47 เล่ม (ร้อยละ 66.20) รองลงมาคือ สาขาจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 7 เล่ม (ร้อยละ 9.86) ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่มีการทำวิจัยน้อยที่สุดคือ สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 2.82)

เพศผู้วิจัยที่มีจำนวนมากที่สุดคือ เพศหญิง จำนวน 61 เล่ม (ร้อยละ 85.92) และเพศชายจำนวน 10 เล่ม (ร้อยละ 14.08) ตามลำดับ

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีรูปแบบการศึกษาแตกต่างกัน 3 รูปแบบ รูปแบบการศึกษาที่มีงานวิจัยมากที่สุดคือ แบบกลุ่ม จำนวน 66 เล่ม (ร้อยละ 92.96) รองลงมา

คือ แบบรายบุคคล จำนวน 4 เล่ม (ร้อยละ 5.63) และแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคล จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 1.41) ตามลำดับ

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน 3 ระดับ ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีงานวิจัยมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 41 เล่ม (ร้อยละ 57.75) รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนระดับละ 15 เล่ม (ร้อยละ 21.13) ตามลำดับ

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มาจากระดับคุณภาพงานวิจัยแตกต่างกัน 2 ระดับ โดยคุณภาพงานวิจัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี จำนวน 53 เล่ม (ร้อยละ 74.65) และอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 18 เล่ม (ร้อยละ 25.35) ตามลำดับ

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มาจากการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแตกต่างกัน 5 แบบ การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองที่พบมากที่สุด คือ True control group pretest-posttest design และ True control group pretest-posttest-follow up design จำนวนแบบละ 21 เล่ม (ร้อยละ 29.58) รองลงมา คือ The one group pretest-posttest design จำนวน 19 เล่ม (ร้อยละ 26.76) ตามลำดับ ส่วนการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองที่พบน้อยที่สุด คือ The one group time series design จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 1.41)

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีทฤษฎีที่ใช้ในการให้การศึกษาแตกต่างกัน 4 ทฤษฎี ทฤษฎีที่พบมากที่สุด คือ ทฤษฎีเผชิญความจริง ร้อยละ 32.95 รองลงมาคือ ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ร้อยละ 30.68 ตามลำดับ ส่วนทฤษฎีที่พบน้อยที่สุด คือ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ร้อยละ 17.05

ตารางที่ 4-1 แสดงคุณลักษณะงานวิจัย

ชื่อตัวแปร	ค่าตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2545	5	7.04
	พ.ศ. 2546	3	4.23
	พ.ศ. 2547	11	15.49
	พ.ศ. 2548	4	5.63
	พ.ศ. 2549	9	12.68
	พ.ศ. 2550	12	16.90
	พ.ศ. 2551	7	9.86
	พ.ศ. 2552	3	4.23
	พ.ศ. 2553	10	14.08
	พ.ศ. 2554	5	7.04
	พ.ศ. 2555	1	1.41
	พ.ศ. 2556	1	1.41
	รวม	71	100.00
	สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1
มหาวิทยาลัยขอนแก่น		8	11.27
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		8	11.27
มหาวิทยาลัยทักษิณ		2	2.82
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		2	2.82
มหาวิทยาลัยบูรพา		19	26.76
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม		29	40.85
มหาวิทยาลัยรามคำแหง		1	1.41
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		1	1.41
รวม		71	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	ค่าตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
ประเภท งานวิจัย	ค้นคว้าอิสระ	24	33.80
	วิทยานิพนธ์	46	64.79
	สารนิพนธ์	1	1.41
	รวม	71	100.00
สาขาที่ผลิต งานวิจัย	การแนะแนวและให้คำปรึกษา	6	8.45
	จิตวิทยาการแนะแนว	4	5.63
	จิตวิทยาการให้คำปรึกษา	47	66.20
	จิตวิทยาการปรึกษา	7	9.86
	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	5	7.04
	จิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา	2	2.82
	รวม	71	100.00
เพศผู้วิจัย	ชาย	10	14.08
	หญิง	61	85.92
	รวม	71	100.00
รูปแบบ การปรึกษา	กลุ่ม	66	92.96
	กลุ่มร่วมกับรายบุคคล	1	1.41
	รายบุคคล	4	5.63
	รวม	71	100.00
ระดับการศึกษา ของกลุ่ม ตัวอย่าง	ประถมศึกษา	15	21.13
	มัธยมศึกษาตอนต้น	41	57.75
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	15	21.13
	รวม	71	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	ค่าตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
คุณภาพงานวิจัย	ดี	53	74.65
	ดีมาก	18	25.35
	รวม	71	100.00
การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง	Pretest-posttest non randomized design	9	12.68
	The one group pretest-posttest design	19	26.76
	The one group time series design	1	1.41
	True control group pretest-posttest design	21	29.58
	True control group pretest-posttest-follow up design	21	29.58
รวม	71	100.00	
ทฤษฎีที่ใช้ในการให้การปรึกษา	บุคคลเป็นศูนย์กลาง	17	19.32
	พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	27	30.68
	พฤติกรรมนิยม	15	17.05
	เผชิญความจริง	29	32.95
	รวม	88	100.00

คุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่ม รวม 71 เล่ม พบว่างานวิจัยมีจำนวนหน้าทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 153 หน้า จำนวนหน้าสูงสุด 303 หน้า ต่ำสุด 69 หน้า จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกเฉลี่ยเท่ากับ 91 หน้า จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกสูงสุด 168 หน้า ต่ำสุด 37 หน้า จำนวนครั้งในการให้การปรึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 11 ครั้ง จำนวนครั้งในการให้การปรึกษาสูงสุด 15 ครั้ง ต่ำสุด 2 ครั้ง ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้งเฉลี่ยเท่ากับ 75 นาที ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้งสูงสุด 540 นาที ต่ำสุด 50 นาที ระยะเวลาดำเนินการให้การปรึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 7 สัปดาห์ ระยะเวลาดำเนินการให้การปรึกษาสูงสุด 10 สัปดาห์ ต่ำสุด 2 สัปดาห์ ขนาดกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยเท่ากับ 15 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างสูงสุด 40 คน ต่ำสุด 4 คน ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแต่ละตัวมีความแตกต่างกันระหว่างงานวิจัยทั้ง 71 เล่ม จะเห็นค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างมาก ลักษณะการกระจายตัวของตัวแปรคุณลักษณะ

งานวิจัยส่วนใหญ่เบี่ยงเบนแสดงว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยส่วนใหญ่มีค่าต่ำ และค่าเฉลี่ยมีค่าสูงกว่ามัธยฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 แสดงคุณลักษณะงานวิจัย ตัวแปรต่อเนื่อง

ตัวแปร	n	Mean	Median	Mode	SD	%CV	Skewness	Kurtosis	Min	Max
จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก (หน้า)	71	90.45	87.0	101.0	22.85	25.26%	0.74	1.34	37	168
จำนวนหน้าทั้งหมด (หน้า)	71	152.59	141.0	137.0	48.41	31.73%	1.29	1.85	69	303
จำนวนครั้งในการให้การศึกษา (ครั้ง)	71	10.55	10.0	10.0	2.44	23.10%	-0.93	1.64	2	15
ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การศึกษาแต่ละครั้ง (นาที)	71	74.93	60.0	60.0	59.57	79.50%	7.01	54.74	50	540
ระยะเวลาดำเนินการให้การศึกษา (สัปดาห์)	71	6.42	6.0	5.0	1.77	27.56%	0.06	-0.39	2	10
ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)	71	14.31	16.0	16.0	6.72	46.99%	1.54	3.81	4	40

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพงานวิจัย

การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนที่นำมาสังเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ (1 = พอใช้, 2 = ปานกลาง, 3 = ค่อนข้างดี, 4 = ดี, 5 = ดีมาก) จำนวน 28 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (แสดงในภาคผนวก ก) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อ ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนที่นำมาสังเคราะห์ พบว่าคุณภาพงานวิจัยส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 60) อยู่ในระดับดีมากใน 13 ข้อ ได้แก่ ชื่อเรื่องมีความชัดเจน ร้อยละ 95.77 (เฉลี่ย 4.94) ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย ร้อยละ 94.37 (เฉลี่ย 4.92) สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย ร้อยละ 84.51 (เฉลี่ย 4.80) กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ ร้อยละ 100 (เฉลี่ย 5.00) การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน ร้อยละ 78.87 (เฉลี่ย 4.68) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย ร้อยละ 81.69 (เฉลี่ย 4.65) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ ร้อยละ 76.06 (เฉลี่ย 4.55) กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม ร้อยละ 71.83 (เฉลี่ย 4.41) ลักษณะการนำเสนอการแปล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย และสมบูรณ์ครบถ้วน ร้อยละ 92.96 (เฉลี่ย 4.83) การแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ร้อยละ 92.96 (เฉลี่ย 4.90) ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาวิจัย ร้อยละ 92.96 (เฉลี่ย 4.87) การอภิปรายผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต และครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย ร้อยละ 85.92 (เฉลี่ย 4.83) รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา ร้อยละ 100 (เฉลี่ย 5.00)

งานวิจัยส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 60) อยู่ในระดับดีขึ้นไปใน 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ร้อยละ 70.42 (เฉลี่ย 4.23) กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย ร้อยละ 67.60 (เฉลี่ย 3.79) การวิจัยมีขั้นตอนชัดเจน ร้อยละ 74.65 (เฉลี่ย 3.82) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับการวิจัย ร้อยละ 98.59 (เฉลี่ย 4.44) รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพ ร้อยละ 98.6 (เฉลี่ย 4.45) งานวิจัยส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 60) มีคุณภาพในระดับปานกลางใน 2 ข้อ ได้แก่ การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 61.97 (เฉลี่ย 2.90) เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติ ร้อยละ 84.51 (เฉลี่ย 2.18)

ผลการประเมินคุณภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ทั้ง 71 เล่ม พบว่าผลการประเมินของผู้วิจัยในภาพรวม มีงานวิจัยจำนวน 35 เล่ม (ร้อยละ 49.30) มีคุณภาพในระดับดีมาก มีคุณภาพระดับดีจำนวน 35 เล่ม (ร้อยละ 49.30) มีคุณภาพระดับพอใช้จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 1.41) คะแนนเฉลี่ยของคุณภาพโดยรวมเท่ากับ 4.45 ส่วนผลการประเมินจากการนำผลการประเมินทั้ง 28 ข้อมาหาค่าเฉลี่ย พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพโดยรวมของงานวิจัยทั้ง 71 เล่ม มีค่าเท่ากับ 4.02 จึงสรุปได้ว่างานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในภาพรวมโดยเฉลี่ยมีคุณภาพอยู่ในระดับดี รายละเอียดดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 สรุปผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน:
ภาพรวม

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน					mean	SD
		1	2	3	4	5		
1	ข้อเรื่องมีความชัดเจน	0	0	1	2	68	4.94	0.287
		0%	0%	1.41%	2.82%	95.77%		
2	ความเป็นมาและ ความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับ เรื่องที่ทำวิจัย	0	0	21	13	37	4.23	0.882
		0%	0%	29.58%	18.31%	52.11%		
3	ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับ ข้อเรื่อง ถูกต้องตาม หลักการวิจัย	0	1	0	3	67	4.92	0.405
		0%	1.41%	0%	4.23%	94.37%		
4	เหตุผลและความจำเป็น ในการทำวิจัย มีความสมเหตุสมผล	0	28	39	3	1	2.68	0.627
		0%	39.44%	54.93%	4.22%	1.41%		
5	สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย	0	1	1	9	60	4.80	0.524
		0%	1.41%	1.41%	12.68%	84.51%		
6	กำหนดขอบเขตของ การวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ	0	0	0	0	71	5.00	0.000
		0%	0%	0%	0%	100%		
7	การนิยามศัพท์เฉพาะ มีความชัดเจน	0	1	6	8	56	4.68	0.692
		0%	1.41%	8.45%	11.27%	78.87%		
8	กรอบแนวคิดในการวิจัย มีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย	0	10	13	30	18	3.79	0.984
		0%	14.08%	18.31%	42.25%	25.35%		
9	เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ	0	11	24	16	20	3.63	1.059
		0%	15.49%	33.80%	22.54%	28.17%		

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน					mean	SD
		1	2	3	4	5		
10	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย	0	0	12	1	58	4.65	0.758
		0%	0%	16.90%	1.41%	81.69%		
11	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย	8	16	26	12	9	2.97	1.171
		11.27%	22.54%	36.62%	16.90%	12.68%		
12	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีสัดส่วนเหมาะสม	0	6	31	34	0	3.39	0.643
		0%	8.45%	43.66%	47.89%	0%		
13	การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย	0	31	20	0	20	3.13	1.253
		0%	43.66%	28.17%	0%	28.17%		
14	การวิจัยมีขั้นตอนชัดเจน	0	1	17	47	6	3.82	0.593
		0%	1.41%	23.94%	66.20%	8.45%		
15	กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับการวิจัย	0	1	0	37	33	4.44	0.579
		0%	1.41%	0%	52.11%	46.48%		
16	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ	0	44	4	9	14	2.90	1.244
		0%	61.97%	5.63%	12.68%	19.72%		
17	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ	0	5	5	7	54	4.55	0.907
		0%	7.04%	7.04%	9.86%	76.06%		
18	กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม	3	1	11	5	51	4.41	1.077
		4.23%	1.41%	15.49%	7.04%	71.83%		

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน					mean	SD
		1	2	3	4	5		
19	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	0	0	71	0	0	3.00	0.000
		0%	0%	100%	0%	0%		
20	ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน เข้าใจง่าย และสมบูรณ์ครบถ้วน	0	2	3	0	66	4.83	0.632
		0%	2.82%	4.23%	0%	92.96%		
21	การแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง	0	1	0	4	66	4.90	0.419
		0%	1.41%	0%	5.63%	92.96%		
22	ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาวิจัย	0	1	2	2	66	4.87	0.505
		0%	1.41%	2.82%	2.82%	92.96%		
23	การอภิปรายผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต และครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย	0	0	2	8	61	4.83	0.447
		0%	0%	2.82%	11.27%	85.92%		
24	ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และเป็นประโยชน์	0	7	55	8	1	3.04	0.519
		0%	9.86%	77.46%	11.27%	1.41%		
25	เป็นงานวิจัยที่น่าไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติ	0	60	9	2	0	2.18	0.457
		0%	84.51%	12.68%	2.82%	0%		
26	เป็นงานวิจัยที่น่าไปใช้ประโยชน์ได้ในทางวิชาการ	0	0	31	40	0	2.56	0.499
		0%	0%	43.66%	56.34%	0%		

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน					mean	SD
		1	2	3	4	5		
27	รูปแบบรายงานถูกต้อง	0	0	0	0	71	5.00	0.000
	ตามหลักวิชา	0%	0%	0%	0%	100%		
28	รายงานการวิจัย	1	0	0	35	35	4.45	0.650
	ในภาพรวมมีคุณภาพ	1.41%	0%	0%	49.30%	49.30%		
รวม		12	228	404	335	1009	4.02	0.64

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อถัก

การเสนอผลการสังเคราะห์ในตอนนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก ผลการสังเคราะห์สรุปผลการวิจัยเพื่อนำเสนอสถิติบรรยาย ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และส่วนที่ 3 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องกับขนาดอิทธิพล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการสังเคราะห์สรุปผลการวิจัยเพื่อนำเสนอสถิติบรรยาย

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมด 71 เล่ม ให้ผลการวิจัยเป็นค่าขนาดอิทธิพล 88 ค่า โดยคำนวณค่าขนาดอิทธิพลด้วยวิธีของ Glass ดังแสดงในบทที่ 3 หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบตัวแปรที่งานวิจัยทำการพัฒนาในนักเรียนว่าเป็นตัวแปรเชิงบวกหรือตัวแปรเชิงลบ พบว่าเมื่อผลการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในตัวแปรเชิงลบเป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยขนาดอิทธิพลที่คำนวณได้จะมีค่าลบ ส่วนตัวแปรเชิงบวกที่เป็นไปตามสมมติฐานมีขนาดอิทธิพลเป็นบวก ดังนั้นผู้วิจัยจึงกลับเครื่องหมายขนาดอิทธิพลของตัวแปรเชิงลบให้เป็นค่าบวกเพื่อให้สามารถนำขนาดอิทธิพลทั้งหมด 88 ค่ามาเปรียบเทียบกันได้ จากนั้นนำค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมดมาปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่าขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Hedges and Olkin (นงลักษณ์, 2542) โดยใช้สูตรที่นำเสนอในบทที่ 3

ผลการวิเคราะห์แสดงค่าสถิติบรรยายของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า แผนภูมิต้นและใบ (Stem and leaf plot) และแผนภูมิกล่อง (Box plot) โดยค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าทั้งหมด 88 ค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.944 และ 6.554 ตามลำดับ จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้แล้วจะมีค่าสูงกว่าก่อนปรับแก้เล็กน้อย เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ของ Cohen ที่นำเสนอใน

บทที่ 3 พบว่าขนาดอิทธิพลส่วนใหญ่มีขนาดของอิทธิพลในเกณฑ์มาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 6.349 และ 6.958 ตามลำดับ แสดงว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยทั้ง 71 เล่ม มีค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันค่อนข้างมาก ลักษณะการแจกแจงของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.759 และ -0.781 ตามลำดับ ค่าสูงสุดเท่ากับ 34.521 และ 37.816 ตามลำดับ สันเกตว่ามีค่าขนาดอิทธิพลจำนวนหนึ่งเป็นลบ แสดงว่าผลการทดลองได้ผลตรงกันข้ามกับสมมติฐาน จากแผนภูมิต้นและใบมีค่าเป็นลบจำนวน 2 ค่า (คิดเป็น 2.27%) ค่าความเบ้เท่ากับ 2.148 และ 2.114 ตามลำดับ ค่าความโด่งเท่ากับ 5.609 และ 5.396 ตามลำดับ ค่าผลวิเคราะห์ดังกล่าวแสดงในตารางที่ 4-4 ภาพที่ 4-1

ตารางที่ 4-4 สถิติบรรยายของงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์

สถิติบรรยาย	ขนาดอิทธิพล		ขนาดอิทธิพล หลังปรับแก้	
	Statistic	Std. error	Statistic	Std. error
Mean	5.944	.677	6.554	.742
95% Confidence interval for mean	Lower bound	4.599	5.079	
	Upper bound	7.289	8.028	
5% Trimmed mean	5.150		5.693	
Median	3.320		3.852	
Variance	40.306		48.415	
Std. deviation	6.349		6.958	
Minimum	-.759		-.781	
Maximum	34.521		37.816	
Range	35.280		38.597	
Interquartile range	6.240		6.821	
Skewness	2.148	.257	2.114	.257
Kurtosis	5.609	.508	5.396	.508
ผลการทดสอบลักษณะการแจกแจง				
Kolmogorov-Smirnov's test	.188	.000	.175	.000
Shapiro-Wilk's test	.773	.000	.779	.000

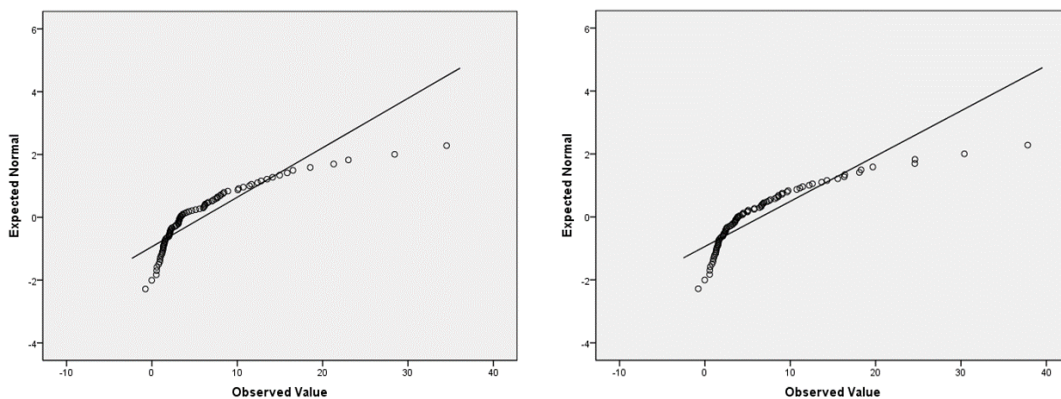
Stem-and-Leaf Plot ของขนาดอิทธิพล

Frequency	Stem & Leaf
2.00	-0 . 00
50.00	0 . 00000001111111111111111112222222222223333333333334444
19.00	0 . 55666666667777778888
10.00	1 . 0001122344
2.00	1 . 56
5.00	Extremes (>=19)
Stem width: 10.000	
Each leaf: 1 case(s)	

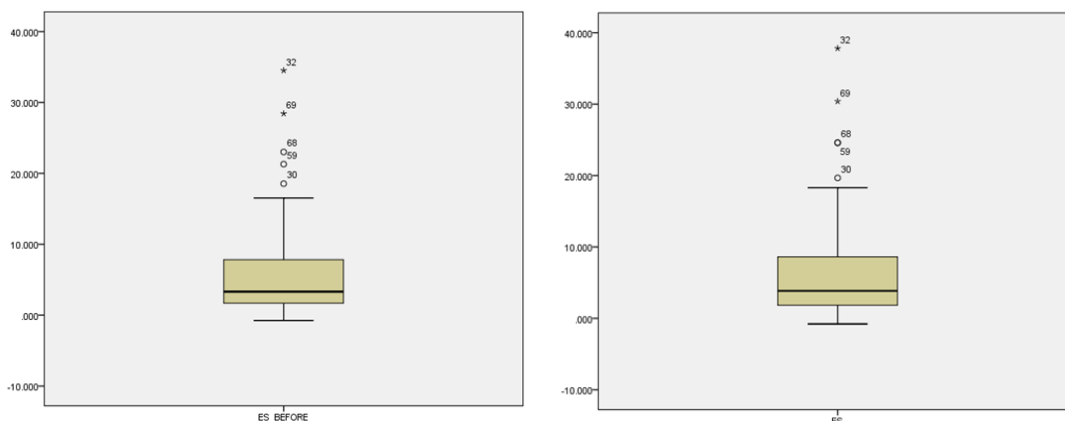
Stem-and-Leaf Plot ของขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้แล้ว

Frequency	Stem & Leaf
2.00	-0 . 00
49.00	0 . 00000011111111111111111112222222222233333333333444444
20.00	0 . 555666666677788889999
7.00	1 . 0112234
5.00	1 . 56688
5.00	Extremes (>=20)
Stem width: 10.000	
Each leaf: 1 case(s)	

ภาพที่ 4-1 แผนภูมิต้นและใบของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้

ภาพที่ 4-2 แผนภูมิ Normal Q-Q plot ของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้

ภาพที่ 4-3 แผนภูมิกำลังของค่าขนาดอิทธิพลก่อนและหลังการปรับแก้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

เมื่อทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการแจกแจงของขนาดอิทธิพลไม่เป็นโค้งปกติ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 4-4 ภาพที่ 4-2 และภาพที่ 4-3 ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สถิติไร้พารามิเตอร์ (Nonparametric) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย แบ่งเป็น 2 กรณี กรณีแรก เมื่อค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยมี 2 กลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ Mann-Whitney test และกรณีที่สอง เมื่อค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยมีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ Kruskal-Wallis test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Mann-Whitney test โดยควบคุมค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1

เพื่อให้สามารถทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลตามวิธีข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการจัดกลุ่มค่าตัวแปรของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยบางตัวแปรใหม่ ดังนี้ ตัวแปรปีที่พิมพ์ จัดเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ปี พ.ศ. 2545-2548 2) ปี พ.ศ. 2549-2552 และ 3) ปี พ.ศ. 2553-2556 ตามลำดับ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย จัดเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 5) มหาวิทยาลัยบูรพา 6) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 7) มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ 8) อื่น ๆ (มหาวิทยาลัยทักษิณและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ตามลำดับ ตัวแปรประเภทงานวิจัย จัดเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) วิทยานิพนธ์ และ 2) อื่น ๆ (สารนิพนธ์และค้นคว้าอิสระ) ตามลำดับ ตัวแปรรูปแบบการปรึกษา จัดเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่ม และ 2) อื่น ๆ (รายบุคคลและกลุ่มร่วมกับรายบุคคล) ตามลำดับ ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง จัดเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) True control

group pretest-posttest design 2) True control group pretest-posttest-follow up design 3) Pretest-posttest non randomized design และ 4) The one group designs (The one group pretest-posttest design และ The one group time series) ตามลำดับ โดยผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลระหว่างกลุ่มจำแนกตามตัวแปรปีที่พิมพ์ พบว่า ปี พ.ศ. 2549-2552 มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 7.300, SD = 7.512$) รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2545-2548 ($\bar{d} = 6.652, SD = 8.163$) และปีที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือ ปี พ.ศ. 2553-2556 ($\bar{d} = 5.346, SD = 4.028$) ในด้านตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย พบว่าค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าสูงที่สุด ($\bar{d} = 9.445, SD = 7.372$) รองลงมาคือมหาวิทยาลัยบูรพา ($\bar{d} = 7.283, SD = 8.721$) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ($\bar{d} = 6.654, SD = 4.779$) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ($\bar{d} = 3.324, SD = 1.819$) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ($\bar{d} = 3.061, SD = 2.085$) มหาวิทยาลัยอื่น ๆ (มหาวิทยาลัยทักษิณและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ($\bar{d} = 2.985, SD = 3.920$) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ($\bar{d} = 2.480, SD = 1.147$) ตามลำดับ และสถาบันที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($\bar{d} = 0.186, SD = 0.766$) ในด้านตัวแปรประเภทงานวิจัย พบว่างานวิจัยประเภทอื่น ๆ (ค้นคว้าอิสระและสารนิพนธ์) มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 7.309, SD = 6.272$) และวิทยานิพนธ์มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุด ($\bar{d} = 6.201, SD = 7.280$) ในด้านตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย พบว่าสาขาจิตวิทยาการแนะแนวมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 9.329, SD = 7.216$) รองลงมาคือสาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ($\bar{d} = 8.299, SD = 7.964$) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ($\bar{d} = 5.167, SD = 3.457$) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา ($\bar{d} = 3.104, SD = 0.972$) สาขาจิตวิทยาการปรึกษา ($\bar{d} = 2.374, SD = 2.252$) ตามลำดับ และสาขาที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือ สาขาการแนะแนวและให้คำปรึกษา ($\bar{d} = 2.272, SD = 1.202$) ในด้านตัวแปรเพศผู้วิจัย พบว่าเพศชายมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 9.225, SD = 8.422$) และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุด ($\bar{d} = 6.048, SD = 6.591$) ในด้านตัวแปรรูปแบบการปรึกษา พบว่ารูปแบบอื่น ๆ (กลุ่มร่วมกับรายบุคคลและรายบุคคล) มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 6.681, SD = 6.418$) และแบบกลุ่มมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุด ($\bar{d} = 6.546, SD = 7.025$) ในด้านตัวแปรระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าระดับประถมศึกษาศึกษามีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 7.600, SD = 5.192$) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{d} = 6.436, SD = 7.823$) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุด ($\bar{d} = 5.905, SD = 6.183$) ในด้านตัวแปรคุณภาพงานวิจัย พบว่าคุณภาพงานวิจัยระดับดีมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 7.719, SD = 7.438$) และคุณภาพงานวิจัยระดับดีมากมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุด ($\bar{d} = 2.836, SD = 2.995$) ในด้านตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง

พบว่า The one group designs มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 7.131, SD = 6.187$) รองลงมา คือ True control group pretest-posttest design ($\bar{d} = 6.709, SD = 7.080$) True control group pretest-posttest-follow up design ($\bar{d} = 6.405, SD = 8.583$) ตามลำดับ และการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง ที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือ Pretest-posttest non randomized design ($\bar{d} = 5.126, SD = 5.225$) ในด้านตัวแปรทฤษฎีที่ใช้ในการให้การปรึกษา พบว่าทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 9.264, SD = 7.497$) รองลงมาคือทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ($\bar{d} = 6.727, SD = 8.439$) ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ($\bar{d} = 6.663, SD = 6.021$) และทฤษฎีที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือ ทฤษฎีเผชิญความจริง ($\bar{d} = 4.926, SD = 5.364$)

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย พบว่ามีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรเพศผู้วิจัย และตัวแปรคุณภาพงานวิจัย

เมื่อพิจารณาผลทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลรายคู่ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ในด้านตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย พบว่า สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าสาขาจิตวิทยาการปรึกษา ในด้านตัวแปรเพศผู้วิจัย พบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าเพศหญิง ในด้านตัวแปรคุณภาพงานวิจัย พบว่า คุณภาพงานวิจัยระดับดีมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าคุณภาพงานวิจัยระดับดีมาก

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลรายคู่ จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

ค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ค่าขนาดอิทธิพล			ค่าสถิติทดสอบ	
	<i>n</i>	$\bar{d}$	<i>SD</i>	<i>U/χ²</i>	<i>p</i>
ปีที่พิมพ์					
พ.ศ. 2545-2548	29	6.652	8.163	0.324	0.850
พ.ศ. 2549-2552	35	7.300	7.512		
พ.ศ. 2553-2556	24	5.346	4.028		

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ค่าขนาดอิทธิพล			ค่าสถิติทดสอบ	
	<i>n</i>	$\bar{d}$	<i>SD</i>	<i>U/χ²</i>	<i>p</i>
สถาบันที่ผลิตงานวิจัย					
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4	0.186	0.766	<u>27.182</u>	0.000
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	8	2.480	1.147	มหาวิทยาลัย	
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	11	3.324	1.819	มหาสารคาม >	
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4	3.061	2.085	จุฬาลงกรณ์	
มหาวิทยาลัยบูรพา	19	7.283	8.721	มหาวิทยาลัย	
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	36	9.445	7.372		
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	3	6.654	4.779		
อื่น ๆ	3	2.985	3.920		
ประเภทงานวิจัย					
วิทยานิพนธ์	60	6.201	7.280	678.000	0.147
อื่น ๆ	28	7.309	6.272		
สาขาที่ผลิตงานวิจัย					
จิตวิทยาการปรึกษา	14	2.374	2.252	<u>16.962</u>	0.005
จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	9	5.167	3.457	จิตวิทยา	
การแนะแนวและให้คำปรึกษา	6	2.272	1.202	การให้คำปรึกษา >	
จิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา	2	3.104	0.972	จิตวิทยาการปรึกษา	
จิตวิทยาการให้คำปรึกษา	53	8.299	7.964		
จิตวิทยาการแนะแนว	4	9.329	7.216		
เพศผู้วิจัย					
ชาย	14	9.225	8.422	<u>341.000</u>	0.043
หญิง	74	6.048	6.591	ชาย > หญิง	
รูปแบบการปรึกษา					
กลุ่ม	83	6.546	7.025	179.000	0.607
อื่น ๆ	5	6.681	6.418		

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ค่าขนาดอิทธิพล			ค่าสถิติทดสอบ	
	<i>n</i>	$\bar{d}$	<i>SD</i>	<i>U/χ²</i>	<i>p</i>
ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง					
ประถมศึกษา	18	7.600	5.192	2.852	0.240
มัธยมศึกษาตอนต้น	50	6.436	7.823		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	20	5.905	6.183		
คุณภาพงานวิจัย					
ดี	67	7.719	7.438	<u>327.000</u>	0.000
ดีมาก	21	2.836	2.995	ดี > ดีมาก	
การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง					
True control group pretest-posttest design	32	6.709	7.080	2.286	0.515
True control group pretest-posttest-follow up design	21	6.405	8.583		
Pretest-posttest non randomized design	11	5.126	5.225		
The one group designs	24	7.131	6.187		
ทฤษฎีที่ใช้ในการให้การปรึกษา					
บุคคลเป็นศูนย์กลาง	17	6.663	6.021	6.545	0.088
พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	27	6.727	8.439		
พฤติกรรมนิยม	15	9.264	7.497		
เผชิญความจริง	29	4.926	5.364		

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องกับขนาดอิทธิพล

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดอิทธิพลกับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง ได้แก่ จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก จำนวนหน้าทั้งหมด จำนวนครั้งในการให้การปรึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้ง ระยะเวลาดำเนินการให้การปรึกษา และขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson พบว่ามีเพียงตัวแปรเดียวคือ

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกว่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเสนอผลการสำรวจงานวิจัยโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีการให้การศึกษา กับระดับการศึกษาของตัวอย่าง โดยนำเสนอเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกนำเสนอความถี่ ร้อยละของงานวิจัย จำแนกตามกลุ่มทฤษฎีการให้การศึกษาและระดับการศึกษาของตัวอย่าง ส่วนที่สองนำเสนอผลวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของทฤษฎีการให้การศึกษาโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของตัวอย่าง ดังนี้

ความถี่ ร้อยละของงานวิจัย จำแนกตามกลุ่มทฤษฎีการให้การศึกษาและระดับการศึกษาของตัวอย่าง พบว่า มีการใช้ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนแต่ละระดับใกล้เคียงกัน คือ ประถมศึกษา 6 เรื่อง (35.3%) มัธยมศึกษาตอนต้น 5 เรื่อง (29.4%) และมัธยมศึกษาตอนปลาย 6 เรื่อง (35.3%) ตามลำดับ มีการใช้ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 18 เรื่อง (66.7%) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5 เรื่อง (18.5%) และระดับประถมศึกษา 4 เรื่อง (14.8%) ตามลำดับ มีการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมในระดับประถมศึกษา 5 เรื่อง (33.3%) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 6 เรื่อง (40.0%) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4 เรื่อง (26.7%) มีการใช้ทฤษฎีเผชิญความจริงสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 21 เรื่อง (72.4%) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5 เรื่อง (17.2%) และระดับประถมศึกษา 3 เรื่อง (10.3%) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 ความถี่ ร้อยละของงานวิจัย จำแนกตามกลุ่มทฤษฎีที่ใช้และระดับการศึกษาของ ตัวอย่าง

ทฤษฎีการให้การปรึกษา	ระดับการศึกษาของตัวอย่าง			รวม
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา		
		ตอนต้น	ตอนปลาย	
บุคคลเป็นศูนย์กลาง	6 35.3%	5 29.4%	6 35.3%	17 100.0%
พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	4 14.8%	18 66.7%	5 18.5%	27 100.0%
พฤติกรรมนิยม	5 33.3%	6 40.0%	4 26.7%	15 100.0%
เผชิญความจริง	3 10.3%	21 72.4%	5 17.2%	29 100.0%
รวม	18 20.5%	50 56.8%	20 22.7%	88 100.0%

ผลวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของทฤษฎีการให้การปรึกษาโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแต่ละทฤษฎีการให้การปรึกษา ในกลุ่มตัวอย่างระดับประถมศึกษา พบว่า ทฤษฎีเผชิญความจริงมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 8.794, SD = 2.089$) รองลงมาคือ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ($\bar{d} = 8.154, SD = 4.791$) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ($\bar{d} = 7.768, SD = 5.010$) ตามลำดับ และทฤษฎีที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือ ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ($\bar{d} = 5.662, SD = 8.428$) ในกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 12.037, SD = 10.253$) รองลงมาคือ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ($\bar{d} = 7.570, SD = 9.904$) ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ($\bar{d} = 7.182, SD = 9.194$) ตามลำดับ และทฤษฎีที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือทฤษฎีเผชิญความจริง ($\bar{d} = 3.924, SD = 3.965$) ในกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($\bar{d} = 6.976, SD = 5.248$) รองลงมาคือ ทฤษฎีเผชิญความจริง ($\bar{d} = 6.816, SD = 9.981$)

ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ($\bar{d} = 5.926, SD = 6.895$) ตามลำดับ และทฤษฎีที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดคือทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ($\bar{d} = 4.415, SD = 2.570$)

จากผลวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของทฤษฎีการให้การศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของตัวอย่าง เมื่อทดสอบด้วย Kruskal-Wallis test และกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ในทุกระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ทฤษฎีการให้การศึกษาทั้ง 4 ทฤษฎีมีค่าขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของทฤษฎีการให้การศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของตัวอย่าง

ตัวแปรระดับการศึกษาของตัวอย่าง	ค่าขนาดอิทธิพล			ค่าสถิติทดสอบ	
	<i>n</i>	$\bar{d}$	<i>SD</i>	χ^2	<i>p</i>
ระดับประถมศึกษา					
บุคคลเป็นศูนย์กลาง	6	8.154	4.791	2.026	0.567
พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	4	5.662	8.428		
พฤติกรรมนิยม	5	7.768	5.010		
เผชิญความจริง	3	8.794	2.089		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น					
บุคคลเป็นศูนย์กลาง	5	7.570	9.904	6.055	0.109
พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	18	7.182	9.194		
พฤติกรรมนิยม	6	12.037	10.253		
เผชิญความจริง	21	3.924	3.965		
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
บุคคลเป็นศูนย์กลาง	6	4.415	2.570	0.833	0.841
พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	5	5.926	6.895		
พฤติกรรมนิยม	4	6.976	5.248		
เผชิญความจริง	5	6.816	9.981		

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจงานวิจัยด้านการให้การศึกษานักเรียน และเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้การศึกษานักเรียน

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย 10 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ขั้นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (2) ขั้นการจัดทำกรอบแนวคิดการวิจัย (3) ขั้นการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์อภิปราย ได้งานวิจัยตามเกณฑ์จำนวน 71 เล่ม (4) ขั้นการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบบันทึกข้อมูลพร้อมคู่มือลงรหัสบันทึกข้อมูล (5) ขั้นการประเมินคุณภาพงานวิจัย (6) ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (7) ขั้นการคัดเลือกงานวิจัย (8) ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยมีค่าขนาดอิทธิพล 88 ค่า (9) ขั้นการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลและศึกษาความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล และ (10) การสรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสำรวจงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

งานวิจัยที่นำมาสำรวจทั้งสิ้นจำนวน 71 เล่ม จัดพิมพ์สูงที่สุดในปี พ.ศ. 2550 (12 เล่ม) โดยมีมหาวิทยาลัยมหาสารคามผลิตงานวิจัยสูงสุด (29 เล่ม) ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ (46 เล่ม) สาขาที่ผลิตงานวิจัยสูงสุด คือ สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา (47 เล่ม) ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (61 คน) โดยมีการใช้รูปแบบการศึกษาระบบกลุ่มสูงกว่ารูปแบบอื่น ๆ (66 เล่ม) ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (41 เล่ม) คุณภาพงานวิจัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (53 เล่ม) มีการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองสูงสุดเท่ากันสองรูปแบบ คือ แบบ True control group pretest-posttest design และ True control group pretest-posttest-follow up design (21 เล่ม) และทฤษฎีที่ใช้ในการให้การศึกษามากที่สุด ได้แก่ ทฤษฎีเผชิญความจริง (29 เล่ม)

ค่าเฉลี่ยของตัวแปรจำนวนจากงานวิจัยทั้งสิ้น 71 เล่ม มีดังนี้ จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกเฉลี่ย 90 หน้า จำนวนหน้าทั้งหมดเฉลี่ย 153 หน้า จำนวนครั้งในการให้การปรึกษาเฉลี่ย 11 ครั้ง ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้ง 75 นาที ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำเนินการให้การปรึกษา 6 สัปดาห์ และจำนวนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 14 คน

2. ผลการสังเคราะห์

จากงานวิจัยจำนวน 71 เล่ม เมื่อนำมาคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้ค่าขนาดอิทธิพล 88 ค่า นำค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรเชิงลบมากกลับเครื่องหมายจากลบเป็นบวก จากนั้นนำค่าขนาดอิทธิพลมาปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า เมื่อปรับแก้แล้วพบว่า ค่าสถิติส่วนใหญ่มีค่าเพิ่มขึ้นจากก่อนการปรับแก้เล็กน้อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันค่อนข้างมาก และส่วนใหญ่มีขนาดของอิทธิพลในเกณฑ์มาก

เมื่อนำค่าขนาดอิทธิพลมาวิเคราะห์ความแตกต่างโดยแยกคำนวณตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ค่าขนาดอิทธิพลเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรเพศผู้วิจัย และตัวแปรคุณภาพงานวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าสาขาจิตวิทยาการปรึกษา ผู้วิจัยเพศชายมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าเพศหญิง และคุณภาพงานวิจัยระดับดีมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าระดับดีมาก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดอิทธิพลกับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง พบว่า ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบการให้การให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลตามระดับการศึกษาของตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของทฤษฎีการให้การปรึกษาทั้ง 4 ทฤษฎีไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในทุกระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแยกอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ผลสำรวจการวิจัยด้านการให้การปรึกษานักเรียน 2) ผลการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และ 3) การให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลสำรวจการวิจัยด้านการให้การปรึกษานักเรียน พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ผลิตขึ้นระหว่างปีการศึกษา 2545-2556 (สิ้นสุด ณ มีนาคม พ.ศ. 2557) จำนวน 71 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่ผลิตจากมหาวิทยาลัย 9 แห่ง ครอบคลุมการให้การปรึกษาแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1-6 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ขอบเขตการวิจัยครอบคลุมทฤษฎีหลักในการให้การปรึกษาที่พบ ได้แก่ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเผชิญความจริง เป็นงานวิจัยประมาณร้อยละ 75 ของจำนวนทั้งหมด กล่าวได้ว่า ลักษณะเนื้อหาและปริมาณของงานวิจัยมีความเป็นตัวแทนสำหรับงานวิจัยด้านการให้การปรึกษานักเรียน

2. ผลการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์อภิมาน แยกเป็น 3 ประเด็น คือ คุณภาพของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ กระบวนการในการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์อภิมาน และผลการวิเคราะห์อภิมาน ตามลำดับดังนี้

2.1 คุณภาพของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพดี ชื่อเรื่องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและปัญหาการวิจัย แต่ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำวิจัยยังน้อยกว่าด้านอื่น ๆ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีการกำหนดสมมติฐานอย่างถูกต้อง การสืบค้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่ยังคงความทันสมัย งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีการสุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกอย่างเจาะจง การนำผลงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติส่วนใหญ่ใช้ในระดับกลุ่มบุคคล งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพสูง และมีการนำเสนอ แปลผล สรุปผล อภิปรายผล ได้อย่างถูกต้อง

2.2 กระบวนการในการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์อภิมาน

กระบวนการในการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์อภิมานครั้งนี้ ใช้คู่มือลงรหัสควบคู่กับแบบบันทึกข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนสำหรับการวิเคราะห์ก่อนจะรวบรวมเป็นไฟล์ข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยทดลองฝึกประเมินงานวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 1 เล่ม รวม 2 เรื่อง โดยผู้วิจัยเก็บผลประเมินทั้ง 2 เรื่อง ไว้ทดสอบความเชื่อมั่นภายใน ผู้ประเมินภายหลังจากผู้วิจัยประเมินงานวิจัยทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยประเมินคุณภาพงานวิจัยซ้ำจำนวน 2 เรื่อง จากนั้นหาความเชื่อมั่นภายในผู้ประเมินแต่ละเรื่อง ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .772 และ .793 การประเมินสองรอบในเรื่องเดียวกันมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิมานครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยนำเสนอผลด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแจกแจงความถี่ในรูปแบบแผนภูมิต้นและใบ และแผนภูมิอื่น ๆ รวมทั้งค่าสถิติเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพล พบว่าลักษณะการแจกแจงของ

ขนาดอิทธิพลไม่เป็นโค้งปกติ เป็นรูปทรงเบ้ขวาเล็กน้อย จึงเลือกใช้สถิติไร้พารามิเตอร์ (Nonparametric statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลทดสอบที่น่าเชื่อถือ

2.3 ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ข้อจำกัดของผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ จากการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ค่าของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยต้องมีความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไปจึงจะเพียงพอสำหรับการคำนวณเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่าง ทำให้ต้องทำการรวมค่าของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยบางตัวแปรที่มีความถี่เพียง 1 เข้ากับค่าตัวแปรอื่นที่มีความถี่ใกล้เคียงที่สุดหรือเข้ากับค่าตัวแปรที่ใกล้เคียงกัน ยกตัวอย่างเช่น ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยรูปแบบการปรึกษา มีค่าตัวแปรเป็น แบบกลุ่ม แบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคล และแบบรายบุคคล แต่ความถี่ของแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลมีค่า 1 (ตารางที่ 4-1) ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์หาความแตกต่างเทียบกับค่าตัวแปรอื่น ๆ ได้ ผู้วิจัยจึงรวมความถี่ของค่าตัวแปรแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคล กับแบบรายบุคคลเข้าด้วยกันเป็นค่าตัวแปรแบบอื่น ๆ แทน (ตารางที่ 4-5) ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ต้องปรับค่าตัวแปรดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรปีที่พิมพ์ ตัวแปรประเภทงานวิจัย ตัวแปรรูปแบบการปรึกษา และตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบขนาดอิทธิพลของงานวิจัยแต่ละเรื่องและให้ข้อค้นพบเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยว่า ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันเนื่องมาจากตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยอะไรบ้าง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) จากการวิจัยครั้งนี้

2.3.1 ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมด 71 เรื่อง ให้ค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 88 ค่า เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพล พบว่า มีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภทที่ทำให้เกิดความแตกต่างอยู่ 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรเพศผู้วิจัย และตัวแปรคุณภาพงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบการให้การปรึกษาแบบกลุ่มและแบบอื่น ๆ (แบบรายบุคคลและแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคล) มีค่าเฉลี่ยอิทธิพลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ เกรียงศักดิ์ คัมภีรา (2539) ที่พบว่า การให้การปรึกษาแบบกลุ่มไม่แตกต่างจากแบบรายบุคคล เนื่องจากทั้งสองรูปแบบต่างช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหามือหรือปรับปรุงตนเองได้ กรณีการให้การปรึกษาแบบรายบุคคล ผู้รับการปรึกษาไม่ต้องกังวลในเรื่องข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้อื่นนอกจากผู้ให้การปรึกษา จึงทำให้กล้าเปิดเผยตนเอง ซึ่งช่วยให้การวินิจฉัยและการหาทางแก้ไขปัญหารวดเร็วและครอบคลุม (กรรณภรณ์ ดวงแจ่มกาญจน์, 2541 อ้างถึงใน วิระเชน ชินศักดิ์ชัย, 2548) ในขณะที่การให้การปรึกษาแบบกลุ่มก็ส่งเสริมให้ผู้รับ

การปรึกษาหารือกันถึงการอยู่ร่วมกัน มีการให้และรับการช่วยเหลือในกลุ่มสมาชิก สามารถสังเกต เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาของสมาชิกและนำมาปรับใช้กับตนเอง (George and Cristiani, 1986 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549; Hansen, Warner, and Smith, 1980 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549; Gazda, 1978 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549) ทั้งรูปแบบการให้การปรึกษารายบุคคลและแบบกลุ่มจึงสามารถช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาได้ไม่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลวิเคราะห์นี้ต่างจากผลวิจัยของ หทัยรัตน์ บุญศรีสุข (2556) ที่พบว่ารูปแบบการปรึกษาแบบกลุ่มลดความวิตกกังวลได้ดีกว่าแบบรายบุคคล หากมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องรูปแบบการให้การปรึกษาเพิ่มเติมจะช่วยให้ได้แนวทางที่ชัดเจนขึ้นจากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

2.3.2 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปร ต่อเนื่องกับค่าขนาดอิทธิพล พบว่า มี 1 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรขนาดตัวอย่างของนักเรียนที่เป็น ตัวอย่างในงานวิจัย ที่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ร่วมการปรึกษาเพิ่มขึ้น ขนาดอิทธิพลของโปรแกรมให้การปรึกษาที่มีต่อ นักเรียนลดลง ทั้งนี้อาจเนื่องจากจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการปรึกษาแบบกลุ่มที่มากเกินไปจะทำให้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในกลุ่มลดลง (อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2550; Corey, 2012) และผู้ให้การปรึกษาอาจไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมและให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่รับการปรึกษาในกลุ่ม แต่ละคนได้ทั่วถึง (วัชร ทรัพย์มี, 2550)

3. การให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและทฤษฎีที่ใช้ พบว่า ค่าขนาดอิทธิพลส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ขนาดอิทธิพลมาก แสดงถึงผลของโปรแกรมให้การ ปรึกษาที่มีต่อการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนสูง ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาด อิทธิพลของตัวแปรทฤษฎีการให้การปรึกษา พบว่า เมื่อเลือกใช้ 4 ทฤษฎีที่ต่างกัน ได้แก่ ใช้ทฤษฎี บุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และ ทฤษฎีเผชิญความจริง ไม่ทำให้ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมีความแตกต่างกัน เมื่อแยกวิเคราะห์ตามระดับ การศึกษาของนักเรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แต่ละระดับชั้น ได้ผลการวิเคราะห์เหมือนกัน คือ เมื่อเลือกใช้ทฤษฎีการปรึกษาแตกต่างกัน ไม่พบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล แสดงว่า โปรแกรมการให้การปรึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ส่งผลต่อ นักเรียนที่รับการปรึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางเปิดโอกาส ให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจตนเองและสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจ ยอมรับ หาวิธีแก้ปัญหา และเปลี่ยนแปลงตนเองได้ (วัชร ทรัพย์มี, 2554) ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีกลวิธีที่ผู้รับการปรึกษาสามารถฝึกปฏิบัติภายใน ห้องที่รับการปรึกษาและนำไปปฏิบัติภายนอกได้ จึงช่วยให้ผู้รับการปรึกษาพัฒนาการช่วยเหลือ

ตนเอง (วัชรวิทย์ ทรัพย์มี, 2554) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเน้นพฤติกรรมเฉพาะอย่างของผู้รับการปรึกษา ต้องการเปลี่ยนแปลง จึงช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนเอง (วัชรวิทย์ ทรัพย์มี, 2554) และทฤษฎีเผชิญความจริงเปิด โอกาสให้ผู้รับการปรึกษา ได้ประเมิน วางแผน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ตลอดจนฝึกความรับผิดชอบ ควบคุม ตนเอง ทำให้พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น (วัชรวิทย์ ทรัพย์มี, 2554)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. กระบวนการให้การปรึกษาสามารถพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนภายในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น
2. ผู้ให้การปรึกษาควรกำหนดจำนวนนักเรียนเข้ารับการปรึกษาแบบกลุ่มให้มีจำนวนน้อยเพียงพอที่นักเรียนทุกคนจะมีส่วนร่วมและได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง
3. ผู้ให้การปรึกษาสามารถเลือกใช้ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม หรือทฤษฎีเผชิญความจริงได้ เนื่องจากทุกทฤษฎีดังกล่าวส่งผลให้เกิดการพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอีกในอนาคต เพื่อศึกษาแนวโน้มของการให้การปรึกษาซึ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำผลวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนการปรึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
2. การวิจัยต่อไปอาจสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเด็กและเยาวชน ในสภาพแวดล้อมอื่นนอกเหนือจากโรงเรียน เช่น ในมูลนิธิต่าง ๆ สถานสงเคราะห์เด็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรรณาภรณ์ ดวงแจ่มกาญจน์. (2541). *การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2549). *การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- เกรียงศักดิ์ คัมภีรา. (2539). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- นัทรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2549). *การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.*
- ดวงมณี จงรัชต์. (2556). *ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).*
- ธรรมศักดิ์ วรวงศ์. (2549). *ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์เพื่อลดความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนวัยรุ่น โรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภทรายมูล จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *การวิเคราะห์อภิमान Meta-analysis. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- นิตยา พลศักดิ์. (2550). *การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์. (2544). *การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้คำปรึกษา ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2543). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา Theories and techniques of counseling (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.*
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (ม.ป.ป.). *การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: พัทธอักษร.*

- มณเฑียร สีดำ. (2553). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการเห็นคุณค่า
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต
, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มยุรา อุดมเลิศปรีชา. (2552). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมต่อลักษณะ
มุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัศนา จันทกุล. (2547). การสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับ
ลดหลั่น: การวิเคราะห์อภิมาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติ
การศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ อริยะสินสมบูรณ์. (2544). การสังเคราะห์งานวิจัยในสาขาจิตวิทยาการศึกษา: การวิเคราะห์
อภิมาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ศึกษบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา,
คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรวิ ทรัพย์มี. (2531). การแนะแนวในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัชรวิ ทรัพย์มี. (2550). กระบวนการปรึกษา: ขั้นตอน สัมพันธภาพ ทักษะ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรวิ ทรัพย์มี. (2554). ทฤษฎีให้บริการปรึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระเชน ชินศักดิ์ชัย. (2548). ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อ
ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2551). *ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและ
แนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา = Theory and practice in counseling* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551 ก). รายงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวโน้ม
บริบทการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกและสังคมไทย ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์
ด้านประชากร. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551 ข). รายงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวโน้ม
บริบทการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกและสังคมไทย ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ด้านสังคม.
กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพ
การศึกษาไทย: การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis). กรุงเทพฯ: สำนักประเมินผล
การจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-
2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุพาร์ตน์ บุญเที่ยง. (2551). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีแอดเลอร์ที่มีต่อการพัฒนาวินัย
ด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา.
การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หทัยรัตน์ บุญสุขศรี. (2554). การสังเคราะห์งานวิจัยในการลดความวิตกกังวลจากวิทยานิพนธ์
ด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หทัยรัตน์ บุญสุขศรี. (2556). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลด้วยการให้
การปรึกษาเชิงจิตวิทยา. วารสารสมาคมส่งเสริมการวิจัย, 4(1), 185-195
- องค์การอมตธรรม. (2010). พระคริสตธรรมคัมภีร์อมตธรรมร่วมสมัย ฉบับค้นคว้า. กรุงเทพฯ:
องค์การอมตธรรม.
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2550). การปรึกษากลุ่ม *Group counseling*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไอลิ่ง เฟงจินดา. (2554). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนเองของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ:
Lawrence Erlbaum Associates.
- Cooper, H., & Hedges, L. V. (1994). *The handbook of research synthesis*. New York: Russell
Sage Foundation.
- Corey, G. (2004). *Theory and practice of group counseling* (6th rev. ed.). Belmont, CA: Brooks/
Collins.

- Corey, G. (2012). *Theory and practice of group counseling* (8th ed.). CA: Brooks/ Cole Cengage Learning.
- Gazda, G. (1978). *Group counseling: A developmental approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- George, R. L., & Cristiani, T. S. (1986). *Counseling theory and practice*. New Jersey: Prentice Hall.
- George, R. L., & Cristiani, T. S. (1990). *Counseling: Theory and practice* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Glass, G. V., McGaw, B., & Smith, M. L. (1981). *Meta-analysis in social research*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Glenn, S. (n.d.). *Notebook on ethics, legal issues, and standards for counsellors*. n.p.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1998). *Multivariate data analysis* (5th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Hansen, J. C., Warner R. W., & Smith E. J. (1980). *Group counseling: Theory and process* (2nd ed.). Boston: Houghton Mifflin.
- Hansen, J. C., Rossberg, R. H., & Cramer, S. H. (1994). *Counseling theory and process* (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Hedges, L. V., & Olkin, I. (1985). *Statistical methods for meta-analysis*. Orlando, Florida: Academic Press.
- Howell, D. C. (2014). *Fundamental statistics for the behavioral sciences* (8th ed.). CA: Wadsworth, Cengage Learning.
- Hunt, M. (1997). *How science takes stock: The story of meta-analysis*. New York: Russel Sage Foundation.
- Hunter, J. E., Schmidt, F. L., & Jackson, G. B. (1982). *Meta-analysis: Cumulating research findings across studies*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Kulik, J. A., & Kulik, C. C. (1989). Meta-analysis in education. *International Journal of Educational Research*, (13), 223-240.
- Mullen, B. (1989). *Advanced BASIC meta-analysis*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Nystul, M. S. (2003). *Introduction to counseling: An art and science perspective* (2nd ed.). New York: Allyn and Bacon.

- Prout, S. M., & Prout, H. T. (1998). A meta-analysis of school-based studies of counseling and psychotherapy: An Update. *Journal of School Psychology, 2*(36), 121-136.
- Rosenthal, R. (1990). An evaluation of procedures and results. In K. W. Wachter, & M. L. Straf (Eds.), *The Future of Meta-Analysis* (pp. 123-133). New York: Russel Sage Foundation.
- Rosenthal, R., & Rosnow, R. L. (1991). *Essentials of behavioral research: Methods and data analysis* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Slavin, R. E. (1986). Best evidence synthesis: An alternative to meta-analytic and traditional reviews. *Educational Research, 15*, 5-11.
- The British Association for Counseling. (1986). *Counseling-definition of terms in use with expansion and rationale*. Rugby: British Association for Counseling.
- Warner, R. W. (1980). *Individual counseling*. Atlanta: GA: Georgia Department of Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน
เกณฑ์การประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย
แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย
คู่มือลงทะเบียนข้อมูลแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน

ชื่อผู้วิจัย _____ ปีที่พิมพ์ _____

ชื่องานวิจัย _____ รหัสงานวิจัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย/ ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
1	ชื่อเรื่องมีความชัดเจน					
2	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย					
3	ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย					
4	เหตุผลและความจำเป็นในการทำวิจัยมีความสมเหตุสมผล					
5	สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
6	กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ					
7	การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน					
8	กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
9	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ					
10	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย					
11	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย					
12	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีสัดส่วนเหมาะสม					
13	การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย					
14	การวิจัยมีขั้นตอนชัดเจน					
15	กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับการวิจัย					
16	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ					
17	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ					
18	กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม					
19	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล					
20	ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย และสมบูรณ์ครบถ้วน					
21	การแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง					
22	ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาวิจัย					
23	การอภิปรายผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต และครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย					
24	ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และเป็นประโยชน์					
25	เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติ					
26	เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางวิชาการ					
27	รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา					
28	รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพ					

คะแนนการประเมิน _____

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. ชื่อเรื่องมีความชัดเจน
  - 1 หมายถึง ไม่ระบุถึงปัญหาวิจัย
  - 2 หมายถึง ระบุถึงปัญหาวิจัย
  - 3 หมายถึง ระบุถึงปัญหาวิจัย ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตาม อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
  - 4 หมายถึง ระบุถึงปัญหาวิจัย ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ครบถ้วน
  - 5 หมายถึง ระบุถึงปัญหาวิจัย ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม และระบุกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย
  - 1 หมายถึง ไม่ระบุถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
  - 2 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ไม่ได้ระบุให้เห็นประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย
  - 3 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย แต่ยังไม่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา เนื้อความไม่ต่อเนื่อง สอดคล้อง
  - 4 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา โดยมีเหตุผลสนับสนุน เนื้อความไม่ต่อเนื่อง สอดคล้อง
  - 5 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา โดยมีเหตุผลสนับสนุน ข้อความมีความกระชับ ตรงประเด็น

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

3. ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย
  - 1 หมายถึง ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์ไม่มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
  - 2 หมายถึง ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
  - 3 หมายถึง ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา
  - 4 หมายถึง ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ระบุวิธีที่ศึกษา
  - 5 หมายถึง ปัญหาวิจัย/ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ระบุกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ระบุวิธีที่ศึกษา
4. เหตุผลและความจำเป็นในการทำวิจัยมีความสมเหตุสมผล
  - 1 หมายถึง เป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็นในการทำวิจัย
  - 2 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพียงอย่างเดียว
  - 3 หมายถึง เป็นเรื่องที่ต้องรู้ใหม่ และไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน
  - 4 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ต้องรู้ใหม่ และไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน
  - 5 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ต้องรู้ใหม่ ไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน และเป็นปัญหาเร่งด่วน
5. สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย
  - 1 หมายถึง ไม่มีการระบุสมมติฐาน
  - 2 หมายถึง มีการระบุสมมติฐาน แต่ไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย ขอบเขตกว้างเกินไป ไม่มีประเด็นเฉพาะที่คาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัย
  - 3 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย แต่ขอบเขตกว้างเกินไป ไม่มีประเด็นเฉพาะที่คาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัย หรือไม่สมเหตุสมผลไม่ระบุที่มาของสมมติฐานนั้น
  - 4 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย ขอบเขตพอเหมาะ สมเหตุสมผล มีที่มาของสมมติฐาน แต่ใช้ภาษาไม่กะทัดรัด อ่านเข้าใจยาก สมมติฐานบางข้ออ่านแล้วไม่สามารถระบุได้ว่าประเด็นที่คาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัยคืออะไร
  - 5 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย สมเหตุสมผล มีคำถามเพียง 1 ประเด็นในแต่ละข้อ และคาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัย ใช้ภาษากะทัดรัด อ่านเข้าใจง่าย

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

6. กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ
  - 1 หมายถึง ไม่ระบุขอบเขตของการวิจัย
  - 2 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยเพียง 1 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี
  - 3 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 2 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบความคิด
  - 4 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 3 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบความคิด และอธิบายเหตุผลตัวแปรที่ไม่ครบตามกรอบความคิด
  - 5 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 4 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบความคิด อธิบายเหตุผลตัวแปรที่ไม่ครบตาม กรอบความคิด และระบุว่าผลการวิจัยสามารถ generalize ได้ตามกรอบทฤษฎี
7. การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน
  - 1 หมายถึง ไม่มีการนิยามศัพท์เฉพาะ
  - 2 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎีเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษา แต่ไม่ครบถ้วน
  - 3 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎีเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษาอย่างครบถ้วน
  - 4 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ เฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษา แต่ไม่ครบถ้วน
  - 5 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ เฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษาอย่างครบถ้วน

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

8. กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย
  - 1 หมายถึง ไม่ระบุกรอบแนวคิด ไม่แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิด
  - 2 หมายถึง แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดบางส่วน ไม่มีการสังเคราะห์สร้างกรอบแนวคิดให้เห็น
  - 3 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น แต่ไม่มีการสังเคราะห์สร้างกรอบแนวคิดให้เห็น
  - 4 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น มีการสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิด แต่ไม่มีแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือแสดงแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ไม่ถูกต้อง
  - 5 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น มีการสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิด แสดงแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างถูกต้อง
9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ
  - 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนไม่ถึง 5 เล่ม
  - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 5-10 เล่ม
  - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 10-15 เล่ม
  - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 15-20 เล่ม
  - 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนมากกว่า 20 เล่ม
10. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย
  - 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ใช้ประโยชน์ไม่ได้
  - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย แต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน ไม่มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหา
  - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาในบางส่วน
  - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อ แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
  - 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อ ข้อความกระชับ อ่านเข้าใจง่าย

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

11. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย
  - 1 หมายถึง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปีเลย
  - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณไม่ถึง 30%
  - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่า 30% แต่ไม่ถึง 50%
  - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่า 50% แต่ไม่ถึง 70%
  - 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่า 70%
12. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีสัดส่วนเหมาะสม
  - 1 หมายถึง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ
  - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีเพียงภาษาไทยเท่านั้น
  - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนเป็น ภาษาไทย 80% และภาษาต่างประเทศ 20%
  - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนเป็น ภาษาไทย 50% และภาษาต่างประเทศ 50%
  - 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนเป็น ภาษาไทย 30% และภาษาต่างประเทศ 70%
13. การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย
  - 1 หมายถึง การออกแบบการวิจัยไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัย
  - 2 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย
  - 3 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายใน หรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง
  - 4 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายใน และความตรงภายนอก
  - 5 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย และทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายใน และความตรงภายนอก

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

14. การวิจัยมีขั้นตอนชัดเจน

- 1 หมายถึง ไม่มีการอธิบายขั้นตอนการวิจัย
- 2 หมายถึง อธิบายวิธีการดำเนินการวิจัยไม่ครบถ้วน
- 3 หมายถึง อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนแต่ไม่ชัดเจนทุกขั้นตอน
- 4 หมายถึง อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสมและชัดเจนทุกขั้นตอน
- 5 หมายถึง อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสมและชัดเจนทุกขั้นตอน รวมทั้งมีแผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน

15. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับการวิจัย

- 1 หมายถึง ไม่ระบุกลุ่มประชากร และไม่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
- 2 หมายถึง ไม่ระบุกลุ่มประชากร แต่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
- 3 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ระบุการสุ่มตัวอย่าง
- 4 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง ระบุการสุ่มตัวอย่าง แต่ให้รายละเอียดในการสุ่มตัวอย่างไม่ชัดเจน
- 5 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง ระบุการสุ่มตัวอย่าง ให้รายละเอียดในการสุ่มตัวอย่างชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย

16. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ

- 1 หมายถึง ไม่มีการระบุการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง
- 2 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกอย่างเจาะจง
- 3 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (การเลือกแบบกำหนดโควตา, การเลือกแบบบังเอิญ, การเลือกแบบลูกโซ่, การเลือกแบบตามสะดวก หรือการเลือกแบบอาสาสมัคร)
- 4 หมายถึง เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็น (การสุ่มอย่างง่าย, การสุ่มอย่างเป็นระบบ, การสุ่มแบบชั้นภูมิ, การสุ่มแบบกลุ่ม หรือการสุ่มแบบหลายขั้นตอน)
- 5 หมายถึง เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็น (การสุ่มอย่างง่าย, การสุ่มอย่างเป็นระบบ, การสุ่มแบบชั้นภูมิ, การสุ่มแบบกลุ่ม หรือการสุ่มแบบหลายขั้นตอน) และมีที่มาของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

17. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ

- 1 หมายถึง ไม่ระบุที่มาของเครื่องมือวิจัย
- 2 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมือ แต่ไม่บอกคุณภาพ หรือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอน บอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วน แต่ไม่มีการทดลองนำไปใช้งาน
- 4 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอน บอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วน มีการทดลองนำไปใช้งาน แต่ไม่บอกการปรับปรุงเครื่องมือ
- 5 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอน บอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วน มีการทดลองนำไปใช้งาน และมีการปรับปรุงเครื่องมือ

18. กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม

- 1 หมายถึง ไม่มีการระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วน ไม่ระบุเป็นขั้นตอน อ่านแล้วสับสน
- 3 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน แต่วิธีการให้รายละเอียดไม่ชัดเจน
- 4 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน วิธีการเก็บข้อมูลเหมาะสม ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
- 5 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน วิธีการเก็บข้อมูลเหมาะสม ใช้ข้อความกระชับ อ่านเข้าใจง่าย

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

19. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล
- 1 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ ปัญหาวิจัย/ ระดับข้อมูล
  - 2 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ ปัญหาวิจัย/ ระดับข้อมูลบางส่วน
  - 3 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ ปัญหาวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์
  - 4 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ ปัญหาวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้
  - 5 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ ปัญหาวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้ และปรับแก้ข้อมูลให้สามารถนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้
20. ลักษณะการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย และสมบูรณ์ครบถ้วน
- 1 หมายถึง ไม่มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 2 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรจะนำเสนอ แต่ไม่ครบถ้วน
  - 3 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรจะนำเสนออย่างครบถ้วน แต่วิธีนำเสนอไม่เหมาะสม เช่น แสดงเป็นข้อความ อ่านเข้าใจยาก
  - 4 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรจะนำเสนออย่างครบถ้วน วิธีนำเสนอเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปตาราง แต่ไม่มีการอธิบายผลการวิเคราะห์
  - 5 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรจะนำเสนออย่างครบถ้วน วิธีนำเสนอเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปตาราง มีการอธิบายผลการวิเคราะห์

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

21. การแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง
  - 1 หมายถึง ไม่มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 2 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วนเท่านั้น และไม่ถูกต้องตามผลวิเคราะห์ที่ได้
  - 3 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วนเท่านั้น และถูกต้องสอดคล้องตามผลวิเคราะห์ที่ได้
  - 4 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน แต่บางส่วนไม่ถูกต้องไม่สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ที่ได้
  - 5 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน และถูกต้องสอดคล้องกับผลวิเคราะห์ที่ได้
22. ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาวิจัย
  - 1 หมายถึง ไม่มีการสรุปผลการวิจัย
  - 2 หมายถึง สรุปผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย หรือข้อมูลที่ได้จากการค้นพบ
  - 3 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยบางส่วน ไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ
  - 4 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อ แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก ไม่เข้าใจถึงประเด็นที่ชัดเจนที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้น ๆ
  - 5 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อ ใช้ข้อความกระชับ อ่านเข้าใจง่าย อ่านแล้วเข้าใจถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้น ๆ อย่างชัดเจน

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

23. การอภิปรายผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต และครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย
- 1 หมายถึง ไม่มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต
  - 2 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยแต่เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
  - 3 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตอย่างไม่สมเหตุสมผล ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
  - 4 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตอย่างสมเหตุสมผล แต่ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
  - 5 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตอย่างสมเหตุสมผล และครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
24. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และเป็นประโยชน์
- 1 หมายถึง ไม่มีการเขียนข้อเสนอแนะ
  - 2 หมายถึง มีข้อเสนอแนะแต่ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัย
  - 3 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ไม่สมเหตุสมผล เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ไม่ได้มาจากการวิจัย
  - 4 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากผลการวิจัย มีเหตุผลรองรับเพียงพอ
  - 5 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากผลการวิจัย มีเหตุผลรองรับเพียงพอ สามารถมองเห็นแนวทางนำไปใช้ประโยชน์
25. เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติ
- 1 หมายถึง ผลการวิจัยไม่สร้างองค์ความรู้ใหม่
  - 2 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับกลุ่มบุคคล
  - 3 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับหน่วยงาน
  - 4 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับจังหวัด
  - 5 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับประเทศ

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

26. เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางวิชาการ
- 1 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการเฉพาะตัวงานวิจัย
  - 2 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้
  - 3 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ได้องค์ความรู้ใหม่
  - 4 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ได้องค์ความรู้ใหม่ ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด
  - 5 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ได้องค์ความรู้ใหม่ ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด รวมไปถึงการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้
27. รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา
- 1 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้องเพียง 1 ส่วน คือ บทนำ
  - 2 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 2 ส่วน คือ บทนำ และรายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง
  - 3 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 3 ส่วน คือ บทนำ รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง และวิธีการวิจัย
  - 4 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 4 ส่วน คือ บทนำ รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 5 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 5 ส่วน คือ บทนำ รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปและอภิปรายผล
28. รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพ
- 1 หมายถึง รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพในระดับพอใช้
  - 2 หมายถึง รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพในระดับปานกลาง
  - 3 หมายถึง รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพในระดับค่อนข้างดี
  - 4 หมายถึง รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพในระดับดี
  - 5 หมายถึง รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพในระดับดีมาก

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

ชื่อเรื่อง _____

ชื่อผู้วิจัย _____ รหัสงานวิจัย

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ชื่อตัวแปร	รหัส	ค่าของตัวแปร
1. รหัสงานวิจัย	RID	☐ ☐	
2. ปีที่พิมพ์	YEAR	☐ ☐ ☐ ☐	
3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	UNIVER	☐ ☐	
4. ประเภทงานวิจัย	TYPE	☐	
5. เพศผู้วิจัย	GENDER	☐	
6. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	FIELD	☐	
7. จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก	NUMPAGE	☐ ☐ ☐	
8. จำนวนหน้าทั้งหมด	NUMPAGE T	☐ ☐ ☐	
9. ทฤษฎีที่ใช้ในการให้การศึกษา	THEORY	☐ ☐	
10. รูปแบบการให้การศึกษา	TCSG	☐	
11. ตัวแปรตาม	DV		
12. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	SLEVEL	☐	
13. จำนวนครั้งในการให้การศึกษา	n CSG	☐ ☐	
14. ระยะเวลาที่ใช้ในการให้การศึกษา แต่ละครั้ง	TIME	☐ ☐ ☐	
15. ระยะเวลาดำเนินการให้การศึกษา	DTIME	☐ ☐	
16. การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง	EXDESIGN	☐ ☐	
17. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	SSIZE	☐ ☐	
18. คะแนนการประเมินงานวิจัย	RSCORE	☐ ☐ ☐	
19. การทดสอบซุคที	TEST	☐	
20. ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง	MEAN E	☐ ☐ ☐ ☐	
21. ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุม	MEAN C	☐ ☐ ☐ ☐	

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย (ต่อ)

รหัสงานวิจัย

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ชื่อตัวแปร	รหัส	ค่าของตัวแปร
22. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลอง	SD E	<input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	
23. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม	SD C	<input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	
24. จำนวนตัวอย่างในกลุ่มทดลอง	n E	<input type="text"/> <input type="text"/>	
25. จำนวนตัวอย่างในกลุ่มควบคุม	n C	<input type="text"/> <input type="text"/>	
26. ค่าขนาดอิทธิพล	ES	<input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	

คู่มือลงรหัสข้อมูลแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

ตัวแปรคุณลักษณะ ของงานวิจัย	ชื่อ ตัวแปร	ค่าของตัวแปร	
1. รหัสงานวิจัย	RID	01-99	
2. ปีที่พิมพ์	YEAR	2545-2556 ปี พ.ศ. ที่พิมพ์	
3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	UNIVER	01 = จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 02 = เกษตรศาสตร์ 03 = ขอนแก่น 04 = เชียงใหม่ 05 = ทักษิณ 06 = ธรรมศาสตร์	07 = นเรศวร 08 = บุรพา 09 = มหาสารคาม 10 = รามคำแหง 11 = ศรีนครินทรวิโรฒ
4. ประเภทงานวิจัย	TYPE	1 = วิทยานิพนธ์ 2 = ค้นคว้าอิสระ	3 = สารนิพนธ์
5. เพศผู้วิจัย	GENDER	1 = ชาย, 2 = หญิง	
6. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	FIELD	1 = จิตวิทยาการปรึกษา 2 = จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว 3 = การแนะแนวและให้คำปรึกษา 4 = จิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา 5 = จิตวิทยาการให้คำปรึกษา 6 = จิตวิทยาการแนะแนว 7 = อื่น ๆ	
7. จำนวนหน้าไม่รวม ภาคผนวก	NUMPAGE	001-999	
8. จำนวนหน้าทั้งหมด	NUMPAGE T	001-999	
9. ทฤษฎีที่ใช้ในการให้ การศึกษา	THEORY	1 = เศรษฐศาสตร์ 2 = บุคคลเป็นศูนย์กลาง 3 = พฤติกรรมนิยม	4 = พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม
10. รูปแบบการให้การ ปรึกษา	TCSG	1 = แบบรายบุคคล 2 = แบบกลุ่ม	3 = แบบกลุ่มร่วมกับ รายบุคคล
11. ตัวแปรตาม	DV	ชื่อตัวแปรตาม	
12. ระดับการศึกษาของ กลุ่มตัวอย่าง	SLEVEL	1 = ระดับประถมศึกษา 2 = ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3 = ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ตัวแปรคุณลักษณะ ของงานวิจัย	ชื่อ ตัวแปร	ค่าของตัวแปร
13. จำนวนครั้งในการให้ การปรึกษา	n CSG	01-99 ครั้ง
14. ระยะเวลาที่ใช้ใน การให้การศึกษา แต่ละครั้ง	TIME	001-999 นาที ที่ใช้ในการให้การศึกษาแต่ละครั้ง
15. ระยะเวลาดำเนินการ ให้การศึกษา	DTIME	01-99 สัปดาห์ ตั้งแต่ให้การศึกษาครั้งแรกจนถึงครั้งสุดท้าย หรือจนถึงระยะติดตามผล (ถ้ามี)
16. การออกแบบงานวิจัย เชิงทดลอง	EXDESIGN	1 = True control group posttest - only design 2 = True control group pretest - posttest design 3 = True control group pretest - posttest time series 4 = Pretest - posttest non randomized design 5 = The one group pretest - posttest design 6 = Time series 7 = Posttest only group design 8 = Quasi experimental 9 = Empirical group study
17. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	SSIZE	01-99
18. คะแนนการประเมิน งานวิจัย	RSCORE	1.00 - 5.00
19. การทดสอบชุดที่	TEST	1 - 9
20. ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง	MEAN E	000.00 – 999.99
21. ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุม	MEAN C	000.00 – 999.99
22. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานกลุ่มทดลอง	SD E	0.00 – 9.99
23. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานกลุ่มควบคุม	SD C	0.00 – 9.99
24. จำนวนตัวอย่างใน กลุ่มทดลอง	n E	01 - 99
25. จำนวนตัวอย่างใน กลุ่มควบคุม	n C	01 - 99
26. ค่าขนาดอิทธิพล	ES	0.00 - 9.99

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์	หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.สมพงษ์ ปั้นหุ่น	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ค

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

**แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**

๑. ชื่อวิทยานิพนธ์
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย)   การให้การปรึกษาและจิตบำบัดเพื่อพัฒนาผู้เรียน: การวิเคราะห์ทอิกมานด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ)   COUNSELING AND PSYCHOTHERAPY FOR STUDENTS DEVELOPMENT: META ANALYSIS WITH HIERARCHICAL LINEAR MODELS
๒. ชื่อนิสิต   นายนพตล วรพันธุ์นาญ   หลักสูตร   วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
รหัสประจำตัว   ๕๒๙๒๐๐๙๗   สาขาวิชา   จิตวิทยาการปรึกษา   คณะศึกษาศาสตร์
 ภาคปกติ   ภาคพิเศษ
๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย:
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์ เรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว
ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
๑) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
๒) วิธีการอย่างเหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
๓) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัยไม่ว่าจะเป็น
สิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบ ดังนี้
(✓) อนุมัติโครงการวิจัย
( ) ไม่อนุมัติ
๔. วันที่ให้การอนุมัติ:.....๒๐.....เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ภาคผนวก ง
บรรณานุกรมงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

บรรณานุกรมงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

- กนิษฐา ดอกทุเรียน. (2550). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มระหว่างทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ต่อการมีมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรัสศรี จันทร์เต็ม. (2550). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงในการลดความเครียดอันเนื่องจากระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตตรี แดงริด. (2550). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีของ Rogers ต่อความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราพร รัตนพงศ์. (2553). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อเจตคติต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสามบ่อวิทยา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เจริญศรี นพโสภณ. (2553). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรสุดา แจ่มประ โคน. (2549). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมในการเผชิญความโกรธของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชญาภา วิชชาวนิพนธ์. (2553). การใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงเพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนานาด วิไลรัตน์. (2551). ผลของโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อการเพิ่มการยอมรับตนเองของเด็กค้อยโอกาส: กรณีศึกษานักเรียน โรงเรียนวัด โทษิญาณ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนิสรา ไกรสิทธิ์. (2551). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเกสตัลท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยณรงค์ อ่ำผึ้ง. (2550). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยวิช อุตเสน. (2551). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ระหว่างทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและทฤษฎีพฤติกรรมนิยม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตนาฏ เหลืองอ่อน. (2547). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และการฝึกสมาธิแบบอานาปาสติ เพื่อพัฒนานั้้นทะเลในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติมา วยเจริญ. (2549). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ พฤติกรรมต่อความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวไม่สมบูรณ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิตติมา สร้างถิ่น. (2553). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้ากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณรงค์ กิจสุภา. (2547). ผลของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ตนเองของนักเรียนที่มาจากครอบครัวหย่าร้างด้วยโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัศนีย์ ตระกูลศุภชัย. (2547). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทินกร มากมูล. (2552). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพวรรณ เผ่าสำราญ. (2547). การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเหตุผลและอารมณ์เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าตนเองของวัยรุ่นที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพวรรณ เมืองใจ. (2553). การให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อส่งเสริมการปรับตัวของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนภรณ์ สิมศิริวัฒน์. (2547). ผลของการใช้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธรรมศักดิ์ วรวงศ์. (2549). ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์เพื่อลดความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนวัยรุ่น โรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นฤมล เปี่ยมปัญญา. (2553). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาพฤติกรรม การแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความโกรธของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นารณรินทร์ หลงเจริญ. (2554). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิชชิตา ทนศิริ. (2551). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิภาพร พลหงษ์. (2546). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุษราพรรณ คันทจิตร. (2547). ผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรู้สึกปมด้อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวตัวแตกแยก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปนัดดา ระดาชาย. (2548). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเหตุผลและอารมณ์ต่อเจตคติในการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแกววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปภิญญา ฮวดศรี. (2551). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับตัวทางสังคมระหว่างทฤษฎีการเผชิญความจริงและทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ประดับเกียรติ พิเศษศิริกุล. (2548). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมทำผิด
วินัยด้านการปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบัวแดง (ปทุมรัตน์
วิทยาคาร) อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี พายุพล. (2549). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อเพิ่มความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
จิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรีชาต วงษ์แก้ว. (2552). การพัฒนาความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัว
หย่าร้าง โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริญา ราพา. (2554). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบ
สัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผ่องพรรณ มูริกา. (2545). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมและ
กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ มนต์วิวงศ์. (2554). การพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการให้
การปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพิณิจ นาเมืองรักษ์. (2549). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
ต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พวงทอง คงเจริญ. (2550). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับการใช้ตัวแบบในการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง: กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรินทร์ อรุณเรือง. (2545). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ต่อความสามารถในการฟื้นพลัง และกลวิธีการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัทธนันท์ ตั้งพิพัฒนการกุล. (2553). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงเพื่อเสริมสร้างการควบคุมตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิสมัย ขกน้อยวงษ์. (2551). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมต่อการพัฒนาทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โรงเรียนบ้านเม็กคำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสมัย แสนยอด. (2545). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มและโปรแกรมการฝึกอบรมกลุ่มแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณเฑียร สีดำ. (2553). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มลิทอง ศรีอุ้น. (2550). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงหมู อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- เมตตาจิต วงษาซ้าย. (2545). *เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางกับการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รพีพร ระวิพันธ์. (2551). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง และทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราพีพร แซ่มชื่น. (2549). *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุคุณนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุจิรา ลับแล. (2553). *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดการพิจารณาเหตุผล-อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อพัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุจิรา สายสมร. (2547). *ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อความเชื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกีฬจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วณิช แซงสุข. (2552). *ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรภรณ์ โพธิสุวรรณ. (2550). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มระหว่างทฤษฎีเหตุผลและอารมณ์กับทฤษฎีจิตวิทยาปัจเจกบุคคล ที่มีต่อทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วิชิตวาลย์ โอรัตนสถาพร. (2546). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณา เหตุผลอารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา การปรึกษา, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทวัส เหล่านายอ. (2553). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลด พฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเซกา อำเภอ เซกา จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา การให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภสัณห์ บุตรเรือง. (2556). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษากลุ่มต่อความมีวินัยในตนเองและ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างทฤษฎีการให้คำปรึกษา แบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลางและทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สงเคราะห์ แก้วทาสี. (2549). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อพฤติกรรมทำผิดวินัยด้านสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมจิต ตุ่นแยง. (2550). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน ที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- सानนท์ อนันตทานนท์. (2550). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สายชล กังศิเทียม. (2550). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎี เชนิอุความจริงต่อความก้าวร้าวของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สินีนานู สุทิน. (2548). การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาพฤติกรรม
การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีวิกรม์ กรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุคนธ์ โชติชัยสถิตย์. (2548). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อ
การควบคุมตนเองของวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุทัศน์ ชัดสีโส. (2549). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อความวิตกกังวล
ด้านการเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาพร ศรีลาเดลา. (2549). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเหตุผล-อารมณ์ที่มีต่อ
การปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแคนดง
พิทยาคม กิ่งอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวารี มงคลศิริ. (2547). ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ
พฤติกรรมต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวภา บุรณเจริญกิจ. (2546). ผลของการใช้โปรแกรมการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง และการให้
คำปรึกษาเป็นแบบกลุ่มพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ต่อความเชื่อมั่นใน
ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
จิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แสงจันทร์ ช่างसान. (2547). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อ
พัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโนน อำเภอกาบัง
ทะเลสาบ จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
จิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อภิญา ทองปาน. (2554). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษากลุ่มระหว่างทฤษฎีบุคลิกภาพของแอดเลอร์และทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อฉนันทน์ ทินกระโทก. (2547). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงด้วยวิธี WDEP ต่อความรับผิดชอบด้านการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัศวิน แสงปาก. (2550). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อูมา สีผา. (2555). ผลของการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อพฤติกรรมกล้ายืนยันทัวเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุมาพร ไวยรัตน์. (2550). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีว่าด้วยเหตุผลและอารมณ์ที่มีต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองบัววิทยาคาร จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุษณี แคว้นน้อย. (2545). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแนวทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีผลต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกัลยาณวัตร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โอลิ่ง เฟ่งจินดา. (2554). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนเองของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไอริส ทิลโฟลท์. (2547). ผลของโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณา
การเผชิญความจริงเพื่อเพิ่มพฤติกรรมความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศิลปศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.